

Kommunestruktur i Molde-regionen

Delrapport 3 om gode og likeverdige tjenester

Anja Hjelseth, Audun Thorstensen og Bent Aslak Brandtzæg

TF-notat nr. 13/2015

Kolofonside

Tittel:	Kommunestruktur i Molde-regionen
Undertittel:	Delrapport 3 om gode og likeverdige tjenester
TF-notat nr.:	13/2015
Forfatter(e):	Anja Hjelseth, Audun Thorstensen og Bent Aslak Brandtzæg
Dato:	20.03.2015
ISBN:	978-82-7401-792-4
ISSN:	1891-053X
Pris:	(Kan lastes ned gratis fra www.telemarksforsking.no)
Framsidedfoto:	Istock.com
Prosjekt:	Molderegionen – konsekvenser av endret kommunestruktur
Prosjektnummer.:	20140990
Prosjektleder:	Anja Hjelseth
Oppdragsgiver(e):	Romsdal regionråd

Spørsmål om dette notatet kan rettes til: Telemarksforsking, Postboks 4, 3833 Bø i Telemark – tlf. 35 06 15 00 – www.telemarksforsking.no

---

Forord

- Telemarksforsking har, i samarbeid med NIVI, fått i oppdrag fra Romsdal regionråd å utrede samfunnskonsekvenser ved endret kommunestruktur i Molde-regionen. Det skal leveres 5 delrapporter med følgende tema:
  - Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
  - Gode og likeverdige tjenester
  - Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
  - Styrket lokaldemokrati
  - Samlet vurdering av fordeler og ulemper ved ulike strukturalternativer
- Denne tredje delrapporten omhandler kommunenes tjenestetilbud, og gir en vurdering av dette området for de 12 strukturalternativene som inngår i utredningen.
- Utredningsarbeidet i forbindelse med denne delrapporten er gjennomført i perioden januar 2015 – mars 2015.

Innholdsfortegnelse

- Innledning – side 5
- Dagens situasjon i kommunene – side 18
  - Kompetanse og kapasitet – side 20
  - Interkommunalt samarbeid – side 27
  - Framtidig tjenesteproduksjon – side 32
  - Resultater fra spørreundersøkelsen – side 39
  - Utfordringer i tjenesteproduksjonen – side 50
  - Valgfrihet – side 62
  - Tilstrekkelig distanse – side 69
  - Modeller for tjenesteyting – side 73
  - Effektiv tjenesteproduksjon – side 79
  - Økonomisk soliditet – side 83
- Vurdering av strukturalternativene – side 87
- Oppsummering og avslutning – side 189
- Referanser – side 193
- Vedlegg – side 196

Innledning

Bakgrunn

- Romsdal regionråd har gjennomført et forprosjekt om de interkommunale samarbeidene og alternativer for videre samarbeid i regionen.
- Ett av tre delprosjekter i hovedprosjektet er å utrede alternativer for kommunestruktur i Molde-regionen. Denne utredningen gjennomføres av Telemarksforskning i samarbeid med NIVI analyse.
- Utredningen består av 5 hoveddeler:
  - Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
  - Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
  - Gode og likeverdige tjenester
  - Styrket lokaldemokrati
  - Sluttrapport
- Denne rapporten er tredje delleveranse og handler om tjenesteproduksjon.

Kommunale tjenester

- Kommunene har ansvar for å levere et bredt spekter av velferdstjenester til innbyggerne. Tjenestene er ulike i karakter og i omfang. De største tjenesteområdene er skole, barnehage og helse og omsorg.
- Tabellen under viser en oversikt over store tjenesteområder i kommunene, og spesialiserte/små tjenesteområder. Denne oversikten er hentet fra rapport 1 fra regjeringens ekspertutvalg for kommunereformen.

Store tjenesteområder	Spesialiserte/små tjenesteområder
Fastlegeordningen	Spesialundervisning
Sykehjem og hjemmetjenester	Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)
Helsestasjon	Barnevern
Grunnskole	Brann- og eksplosjonsvern
Skolefritidsordninger	Renovasjon
Barnehage	Rusarbeid og psykisk helsearbeid
Sosiale tjenester	Kulturskole
	Krisesenter
	Sivilt beredskap
	Bibliotek
	Vei, vann og avløp

Eksempel på store og små/spesialiserte tjenesteområder. Kilde: Ekspertutvalget

---

Gode og likeverdige tjenester

- Problemstillinger som ligger til grunn for arbeidet med denne delrapporten:
  - Hva er sterke og svake sider ved eksisterende tjenesteproduksjon sett i forhold til tjenesteproduksjonen etter en eventuell kommunesammenslåing?
  - Hvilke utfordringer står kommunene overfor når det gjelder framtidig tjenesteproduksjon?
  - I hvor stor grad er det i dag produktivitets- og prioriteringsforskjeller i tjenestetilbudet mellom kommunene i Molderegionen?
  - Hva slags betydning kan en kommunesammenslåing ha med tanke på å møte både dagens og framtidige utfordringer knyttet til kommunal tjenesteproduksjon?
  - Hvilke utfordringer har man i dag i forhold til kompetanse, spesialisering og rekruttering, og vil en eventuell kommunesammenslåing påvirke dette positivt eller negativt?
  - Vil en eventuell kommunesammenslåing påvirke dybde og bredde i tjenestetilbudet, og eventuelt på hvilken måte?
  - I hvilken grad og på hvilken måte kan en kommunesammenslåing påvirke kompetanse og kvalitet i saksbehandlingen?
  - I hvilken grad og på hvilken måte kan en kommunesammenslåing påvirke eventuelle habilitetsutfordringer?
  - Hva vil etablering av en større kommune ha å si for innbyggernes tilgjengelighet til de ulike tjenestene?

Metode

- I denne delrapporten om tjenester har vi brukt flere ulike metoder. Vi har benyttet eksisterende statistikk bl.a. fra SSB, GSI og utredningsverktøyet til KMD – www.nykommune.no. I tillegg har vi sett på fylkesstatistikken for Møre og Romsdal, utarbeidet av Møre og Romsdal fylkeskommune.
- Vi har gjort dokumentstudier, blant annet har vi sett på årsmeldingene til hver av kommunene som inngår i utredningen.
- Det er gjennomført intervjuer med rådmann, administrative ledere og politisk ledelse i de ti kommunene i starten av utredningsarbeidet. Svar fra disse er benyttet i arbeidet med denne rapporten.
- Det er gjennomført en spørreundersøkelse blant kommunestyrene, administrative ledere, tillitsvalgte, eldre og ungdomsråd i hver av kommunene. Svar knyttet til tjenesteproduksjon og interkommunalt samarbeid er benyttet i denne rapporten. Se mer informasjon om spørreundersøkelsen under «dagens situasjon i kommunene» senere i rapporten.

Regjeringens ekspertutvalg

- Ekspertutvalget for kommunereformen ble nedsatt 3. januar 2014. De leverte sin første delrapport 31. mars 2014. Rapporten inneholdt kriterier kommunene bør oppfylle for å ivareta dagens kommunale oppgaver. Andre delrapport kom 1. desember. I denne delrapporten har utvalget vurdert, med utgangspunkt i kriteriene fra delrapport 1, om diverse regionale og statlige oppgaver kan flyttes til kommunene.
- Ekspertutvalget har gitt kriterier som i sum skal ivareta kommunenes fire funksjoner som lokaldemokratisk arena, tjenesteyter, samfunnsutvikler og myndighetsutøver.
- Tabellen under viser hvilke samfunnsmessige hensyn og kriterier ekspertutvalget har lagt til grunn for kommunenes rolle som tjenesteyter og myndighetsutøver:

Kommunens rolle	Samfunnsmessige hensyn	Kriterier
Tjenesteyting	Kvalitet i tjenestene Effektiv bruk av samfunnets ressurser Likeverdighet	Tilstrekkelig kapasitet Relevant kompetanse Effektiv tjenesteproduksjon Økonomisk soliditet Valgfrihet
Myndighetsutøvelse	Rettsikkerhet	Tilstrekkelig kapasitet Relevant kompetanse Tilstrekkelig distanse

---

Nærmere om ekspertutvalgets kriterier

- Tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse
  - Ekspertutvalget har i sin rapport pekt på flere kommunale tjenesteområder der de mener kommunene bør ha en viss størrelse. Spesielt er dette:
    - PPT og barnevern – minst 10 000 innbyggere
    - Spesialiserte helsetjenester. Kombinerte legevakter og kommunale akutte døgnenheter (krav om øyeblikkelig hjelp-funksjoner gjelder fra 1.1.2016) – mellom 15 000 og 30 000 innbyggere
  - Ekspertutvalget foreslår en minstestørrelse på kommunene på mellom 15 000 til 20 000 innbyggere. I tillegg til de ovennevnte oppgavene, mener utvalget en slik størrelse vil ha positiv effekt på:
    - Kvalitetsutvikling i grunnskole og pleie og omsorg
    - Areal- og samfunnsutvikling
    - Næringsutvikling
    - Miljø- og ressursforvaltning
    - Folkehelse
  - Ekspertutvalget peker på at mange mindre kommuner mangler fagekspertise og tilgang på forvaltningskompetanse og juridisk kompetanse. Utvalget mener en minstestørrelse på 15 000 til 20 000 innbyggere bedre vil ivareta myndighetsutøverrollen.
  - Ekspertutvalget sier ikke noe om øvre størrelse på en kommunen, utenom at de vurderer det som lite hensiktsmessig at Oslo kommune vokser ytterligere.

Nærmere om ekspertutvalgets kriterier

- Effektiv tjenesteproduksjon
  - Det er smådriftsulemper knyttet til administrasjon i mindre kommuner, og det vil være mulig å hente ut stordriftsfordeler i en større kommuner.
  - Undersøkelser viser at det er sammenheng mellom kommunestørrelse og effektivitet i tjenesteproduksjonen. I kommuner med mellom 5 000 og 20 000 innbyggere blir effektiviteten høyere jo høyere innbyggertallet er.
- Økonomisk soliditet
  - Her peker ekspertutvalget på at det er viktig for kommunene å ha god kontroll på økonomien, slik at de kan håndtere uforutsette hendelser. Større kommuner er mindre sårbare for uforutsette hendelser, f.eks. kan tunge brukere og omsorgsovertakelser være lettere å håndtere i en større kommune.
- Valgfrihet
  - Innbyggerne stiller høye krav til kvalitet i det kommunale tjenestetilbudet, og ønsker gjerne å påvirke omfanget og innretningen på tilbudet. Innbyggerne i større kommuner opplever at muligheten til å velge er større enn innbyggerne i små kommuner.
- Tilstrekkelig distanse
  - Ekspertutvalget viser til at inhabilitet er en større utfordring i små enn i større kommuner. Samtidig kan saksbehandlers kunnskap i små kommuner legge til rette for tilpasset skjønn. Ekspertutvalget peker likevel på at kommunene må ha en størrelse som sikrer tilstrekkelige distanse mellom innbyggere og medarbeidere.

Kriterier for vurdering

- **Tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse.** Dette kriteriet vurderer vi ut fra:
  - Befolkningsgrunnlag. Ekspertutvalget anbefaler en kommunestørrelse på mellom 15 000 og 20 000 innbyggere. Vi har sett på om de ulike strukturalternativene når denne størrelsen. En kommune av denne størrelsen mener også ekspertutvalget kan påta seg utvalgte nye oppgaver.
  - Vurdering av behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid i hver av sammenslåingsalternativene.
  - Kompetanse og kapasitet. Vi har med bakgrunn i utvalgte nøkkeltall som beskriver kompetanse og kapasitet i kommunene, samt tilbakemeldinger fra kommunene på hvilke tjenesteområder de mener er utfordrende, gitt en vurdering av om kommunesammenslåing vil føre til bedring.
  - Vi har sett på tre ulike modeller for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester. Vi har med bakgrunn i blant annet avstand vurdert hvilke valgmuligheter en ny kommune har rundt valg av slik lokalisering.
  - Samlet poengscore: 60 poeng
- **Kriterier for vurdering av valgfrihet, distanse og framtidig tjenesteproduksjon**
  - Framtidig tjenesteproduksjon. Vi har sett på framtidig behov for årsverk i barnehage, skole og pleie og omsorg i en sammenslått kommune. I tillegg har vi vurdert om en ny kommune vil være bedre rustet til å ta på seg nye oppgaver og framtidige utfordringer.
  - Valgfrihet. Vi har gitt en vurdering av om sammenslåingsalternativet vil gi innbyggerne økt valgfrihet fra et bredere spekter av tjenester innenfor de store velferdsområdene i den nye kommunene.
  - Tilstrekkelig distanse. Vi har med bakgrunn i intervjuene i hver kommune gitt en vurdering av om en ny kommune vil tilfredsstillende kriteriet fra ekspertutvalget om tilstrekkelig distanse.
  - Samlet poengscore: 20 poeng
- **Effektiv tjenesteproduksjon og økonomisk soliditet**
  - I forrige delrapport om økonomi, ble det gjort utredninger av potensial for effektivisering av administrasjon og tjenestene i hvert av sammenslåingsalternativene. I denne rapporten er vurderingene knyttet til dette slått sammen i en felles vurdering av effektiviseringsgevinster i prosent av brutto driftsinntekter.
  - Økonomisk soliditet. Dette handler blant annet om å ha en «buffer» slik at man kan håndtere utfordringer og hendelser i tjenesteproduksjonen. Vi har derfor i denne rapporten valgt å vurdere økonomisk soliditet ut fra disponibelt disposisjonsfond.
  - Samlet poengscore: 20 poeng

Vurderingssystem

- For å gjøre rapporten mer leservennlig, og for å skille de ulike alternativene fra hverandre, har vi brukt tre ulike smileys til å vurdere de ulike kriteriene og til å gi en samlet vurdering. Disse er , og .
- Innenfor hvert kriterium har vi laget et poengsystem for vurdering av ulike strukturalternativ. Det er vist i tabellen under og på de neste sidene. I motsetning til de foregående rapportene – om samfunnsutvikling og økonomi – er det ikke enkelt å sette absolutte grenser for hvilke poeng hvert alternativ skal få. Det er beskrevet nedenfor hva vi har tatt utgangspunkt i. Vi vil i vurderingen av hvert strukturalternativ gå mer inn på de ulike kriteriene.

Vurderingskriterium	Grense	Poeng	Smiley
Befolkningsgrunnlag	Under 10 000 innbyggere	0	
	10 000 – 14 999 innbyggere	10	
	Over 15 000 innbyggere	20	
Interkommunalt samarbeid	Sammenslåing vil i liten grad føre til endringer i behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid	0	
	Sammenslåing vil bety reduksjon i behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid	10	
	Sammenslåing vil føre til tilnærmet ingen behov for interkommunalt tjenestesamarbeidet	20	

Vurderingssystem

Vurderingskriterium	Grense	Poeng	Smiley
Relevant kompetanse og tilstrekkelig kapasitet	Sammenslåing vil i liten grad føre til mer kapasitet og relevant kompetanse for de involverte kommunene.	0	
	Sammenslåing vil i noe grad føre til mer kapasitet og relevant kompetanse for de involverte kommunene	5	
	Sammenslåing vil i stor grad føre til mer kapasitet og relevant kompetanse for de involverte kommunene	10	
Ulike modeller for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester	Avstandene innad i en ny kommune vil være såpass store at de vil legge føringer for hvilken modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester man kan velge.	0	
	Avstandene innad i en ny kommune vil være av en slik størrelse at det kan legge føringer for hvilken modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester man kan velge.	5	
	Avstandene innad i en ny kommune vil ikke være større enn at en ny, sammenslått kommune kan velge hvilken modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester man vil bruke.	10	
Samlet vurdering av framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse	En kommunesammenslåing vil i liten grad gjøre de involverte kommunene i bedre stand til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon, øke valgfriheten og sikre tilstrekkelig distanse.	0	
	En kommunesammenslåing vil i noe grad gjøre de involverte kommunene i bedre stand til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon, øke valgfriheten og sikre tilstrekkelig distanse.	10/15	
	En kommunesammenslåing vil i stor grad gjøre de involverte kommunene i bedre stand til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon, øke valgfriheten og sikre tilstrekkelig distanse.	20	

Vurderingssystem

Vurderingskriterium	Grense	Poeng	Smiley
Effektiviseringsgevinster på tjenesteproduksjon og administrasjon – i prosent av brutto driftsinntekter	Effektiviseringsgevinst tilsvarende 0 – 1,99 prosent av brutto driftsinntekter	0	
	Effektiviseringsgevinst tilsvarende 2 – 4,99 prosent av brutto driftsinntekter	5	
	Effektiviseringsgevinst over 5 prosent av brutto driftsinntekter	10	
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	Fondsbeholdning tilsvarende 0 – 1,99 prosent av brutto driftsinntekter	0	
	Fondsbeholdning tilsvarende 2 – 4,99 prosent av brutto driftsinntekter	5	
	Fondsbeholdning over 5 prosent av brutto driftsinntekter	10	

Samlet vurdering og vekting

- Hver smiley har en poengsum knyttet til seg. Dette er vist i tabellen under for områdene for vurdering. Hvert strukturalternativ kan maksimalt få 100 poeng.
- Vi har til slutt gitt en totalvurdering av hvert alternativ. Alternativ som får poengsum fra 0 – 33 poeng får en sur/rød smiley, alternativ med poengsum mellom 34 – 66 får en middels blid/oransje smiley og alternativ med poengsum fra 67 og over får en blid/grønn smiley.

Vurderingskriterium	Blid smiley 😊	Middels smiley 😐	Sur smiley 😞	Maksimal sum
Befolkningsgrunnlag	20	10	0	20
Interkommunalt samarbeid	20	10	0	20
Kapasitet og kompetanse	10	5	0	10
Modeller for tjenesteyting	10	5	0	10
Valgfrihet, distanse og framtidig tjenesteproduksjon	20	10/15	0	20
Effektiv tjenesteproduksjon	10	5	0	10
Økonomisk soliditet	10	5	0	10
Sum				100

Utredningsalternativer

Alternativer	Kommuner
1	Hele ROR – Molde + Vestnes + Rauma + Nesset + Midsund + Aukra + Fræna + Eide
2	Romsdalshalvøya – Molde + Nesset + Midsund + Aukra + Fræna + Eide + Gjemnes
3	Midsund + Aukra + Fræna + Eide
4	Vestnes + Midsund + Aukra
5	Molde + Fræna + Eide
6	Nesset + Sunndal
7	Vestnes + Rauma
8	Molde + Fræna
9	Fræna + Eide
10	Molde + Aukra
11	Midsund + Aukra
12	Midsund + Aukra + Fræna

Dagens situasjon i kommunene

Befolkningsgrunnlag

- Tabellen til høyre viser innbyggertall per 1. januar 2015 i hver av kommunene. Molde er den største kommunen med nesten 26 400 innbyggere, mens Midsund er den minste med sine litt over 2000 innbyggere.
- Tre av kommunene er definert som småkommuner (under 3 200 innbyggere), og mottar småkommunetilskudd over inntektssystemet. Disse er Nesset, Midsund og Gjemnes.
- I vurderingene av strukturalternativene er det tatt utgangspunkt i figurene fra nykommune.no, disse har tall fra 1.1.2014.

Kommune	Innbyggertall
Molde	26 392
Vestnes	6 708
Rauma	7 445
Nesset	2 975
Midsund	2 068
Aukra	3 466
Fræna	9 787
Eide	3 463
Gjemnes	2 580
Sunndal	7 155

Innbyggertall per 1. januar 2015. Kilde: SSB

Kompetanse og kapasitet

Kvalitet i tjenesteproduksjonen

- Tjenestekvalitet kan vurderes på flere ulike måter, for eksempel om tjenestene er godt strukturert, om de ytes på en effektiv måte eller om brukerne opplever tjenesten som god og nyttig. I tillegg vil økonomiske rammebetingelser legge premisser for hvor mye tid og ressurser som kan legges i en tjeneste. Men det er ikke nødvendigvis en direkte sammenheng mellom hvor mye penger som brukes og hvor god tjenesten er. Gode kompetanse blant de ansatte vil også være avgjørende for kvaliteten på tjenesten.
- Vi har i det videre sett på noen indikatorer for kompetanse og kapasitet innenfor de store tjenesteområdene barnehage, grunnskole og pleie og omsorg, samt barnevern.
  - Kompetanseindikatorerne er knyttet til andelen ansatte som har fagutdanning.
  - Kapasitetsindikatorerne er knyttet til kvalitet, kapasitet innenfor ulike tjenester og andel av innbyggerne som mottar tilbud innenfor ulike tjenesteområder.
- På neste side har vi tatt med en oversikt over ressursbruken på en rekke tjenesteområder i de ulike kommunene. Denne oversikten er hentet fra forrige delrapport om økonomi.

Ressursbruk på ulike tjenesteområder

Tabellen viser ressursbruk på ulike tjenesteområder i kroner per innbygger. Ser vi på de store tjenesteområdene, finner vi at det er Aukra som bruker mest per barn i barnehage, Nesset per barn i grunnskolen og Sunndal per bruker over 67 år i pleie og omsorg. Dette er ikke overraskende, når vi vet at dette er tre av de fire kommunene i Molde-regionen med høyest inntekter (den siste er Gjemnes). Vurderingene i forrige delrapport viste også at det var disse tre kommunene som størst grad brukte midler på tjenesteproduksjon utover utgiftsbehovet.

	Molde	Vestnes	Rauma	Nesset	Midsund	Aukra	Fræna	Eide	Gjemnes	Sunndal	Hele landet
Barnehage (1-5 år)	123 039	113 449	100 812	131 850	122 595	143 223	109 556	116 903	122 930	125 783	119 760
Grunnskole (6-15 år)	89 659	102 235	115 938	132 830	99 792	129 779	99 744	107 895	103 910	122 270	98 433
Barnevern (0-17 år)	4 693	10 110	5 309	3 970	3 518	4 387	8 527	6 547	13 392	4 275	7 290
Sosialtjeneste (20-66 år)	4 555	1 902	1 747	1 634	1 962	1 600	2 194	1 318	912	3 876	3 322
Pleie og omsorg (67 år +)	116 793	202 806*	102 396	131 195	118 276	133 004	120 074	116 423	115 407	140 414	111 471
Kommunehelse	2 333	2 386	2 359	3 466	3 581	3 501	1 746	1 896	2 365	2 279	2 132
Brann/ulykkesvern	900	766	973	1 558	972	1 362	545	635	930	655	683
Fysisk planlegging	350	448	906	974	236	999	488	531	350	840	556
Samferdsel	617	677	1 212	1 055	642	1 615	1 080	592	661	1 442	745
Kirke	445	564	717	1 139	766	1 048	440	517	805	669	521
Kultur	1 980	1 390	1 924	1 714	1 021	2 816	967	1 201	1 937	3 477	1 921

Netto driftsutgifter i kr per innbygger (i målgruppen) på utvalgte tjenesteområder 2013. Kilde: KOSTRA (konsern)/beregninger ved Telemarksforsking.

*Vestnes mottar som én av 33 tidligere vertskommuner for HVPU-institusjoner et eget øremerket tilskudd (= vertskommunetilskuddet). I 2013 utgjorde dette tilskuddet om lag 99,5 mill kr. I kommunens regnskap er disse tilskuddsmidlene inntektsført sentralt i henhold til Kostra-rapporteringen. Reelt sett kan en derfor si at vertskommunetilskuddet reduserer utgiftene på pleie- og omsorgsområdet tilsvarende, eller i alle fall med en stor andel av tilskuddet. Derfor er reelt sett netto driftsutgifter på pleie og omsorg lavere enn det som står i tabellen.

Kompetanse

- Tabellen under viser andelen av de ansatte innenfor ulike sektorer i kommunen som har fagutdanning.
  - Andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent barnehagelærerutdanning varierer. Gjemnes er den kommunene som har lavest andel, mens i Sunndal har alle styrere og pedagogiske ledere relevant utdannelse.
  - I grunnskolen er det Sunndal, Rauma, Vestnes og Molde som har høyest andel undervisningspersonale med godkjent utdanning. Nesset kommer dårligst ut her med 82,6 prosent. Det betyr at nesten 1/5 av lærerne i Nesset ikke har undervisningskompetanse i de fag eller trinn de underviser på.
  - I pleie og omsorg er det omvendt. Her kommer Nesset godt ut, sammen med Sunndal. Kommunen som har lavest andel her er Midsund.
  - Den siste kolonnen viser stillinger i barnevernet med fagutdanning per 1000 barn i alderen 0-17 år. Igjen er det Midsund som ligger lavest, men vi vet at de inngår i et interkommunalt samarbeid om barnevern sammen med Molde, Eide og Aukra.

Kommune	Andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent barnehagelærerutdanning	Andel assistenter med barne- og ungdomsarbeiderfag, barnehagelærer- og eller annen pedagogisk utdanning	Andel årsverk av undervisningspersonale med godkjent utdanning	Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/fagutdanning (pleie og omsorg)	Stillinger med fagutdanning per 1000 barn 0-17 år (barnevern)
Aukra	81,0	35,1	90,5	75,0	3,6
Eide	68,2	56,2	91,7	70,0	3,6
Fræna	78,3	22,7	93,8	74,0	3,1
Gjemnes	53,8	62,5	92,5	73,0	5,3
Midsund	72,7	19,0	93,1	66,0	2,0
Molde	79,0	35,7	96,2	73,0	3,0
Nesset	75,0	67,9	82,6	83,0	4,2
Rauma	75,6	40,7	97,3	76,0	3,2
Sunndal	100	29,5	98,0	86,0	3,5
Vestnes	68,2	28,8	97,3	68,0	3,9

Indikatorer som viser kompetansenivå innenfor barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. 2013. Kilde: SSB (Kostra) og GSI

Kapasitet - kvalitetsindikatorer

- Grunnskolepoeng viser gjennomsnittlig standpunktkarakter ganget med 10 i hver kommune. Vi har også inkludert landsgjennomsnittet. Kommunene med høyest gjennomsnittlig grunnskolepoeng er Aukra og Gjemnes, mens Sunndal og Midsund har lavest score. Sammen med disse har også Fræna og Vestnes en score som er lavere enn landsgjennomsnittet.
- Fræna scorer best på legetimer per uke per beboer i sykehjem, men dårligst på fysioterapi. Det er bare Gjemnes som har høyere bruk av fysioterapi i institusjon av kommunene som inngår i utredningen. På legesida ligger Fræna og Midsund bedre an enn landsgjennomsnittet.

Kommune	Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem
Aukra	42,6	0,4	0,23
Eide	40,6	0,2	0,36
Fræna	39,9	0,62	0,08
Gjemnes	41,8	0,21	0,56
Midsund	39,0	0,59	0,15
Molde	40,3	0,36	0,28
Neset	40,3	0,32	0,22
Rauma	40,8	0,34	0,19
Sunndal	39,0	0,33	0,16
Vestnes	39,3	0,34	0,21
Landsgjennomsnittet	40,0	0,46	0,38

Indikatorer som viser gjennomsnittlige grunnskolepoeng, legetimer og fysioterapitimer pr. uke. pr. beboer i sykehjem og andel undersøkelser med behandlingstid over tre måneder i barnevernet. 2013. Kilde: SSB (Kostra)

Kapasitet

- Det er anbefalt norm at barn over 3 år skal ha leke- og oppholdsareal tilsvarende 4 kvadratmeter. For barn under 3 år skal denne ganges med 1,3. Tabellen under viser at alle kommunene oppfyller dette. Det er kun Fræna og Molde som har lavere leke- og oppholdsareal enn landsgjennomsnittet i barnehagene.
- Gjennomsnittlig gruppestørrelse i grunnskolen varierer mellom kommunene. Molde har de største gruppene med et snitt på 15,1 elever per gruppe, mens Sunndal har de minste med 11,0 elever per gruppe. Eide, Fræna, og Molde har alle større grupper enn landsgjennomsnittet. Det er vanskelig å se noen sammenheng mellom denne indikatoren og de andre knyttet til skole på de foregående sidene (grunnskolepoeng og andel årsverk av undervisningspersonale med godkjent utdanning).
- I seks av kommunene har alle beboere enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner. Molde har den laveste andelen enerom med 80,2, mens også Gjemnes og Eide har en dekning som er lavere enn landsgjennomsnittet.
- Siste kolonne viser andel undersøkelser med behandlingstid over tre måneder innenfor barnevernet. Kompleksiteten i sakene vil være avgjørende for behandlingstiden, men indikatoren kan si noe om kapasitet også. I Eide og Fræna har over halvparten av sakene en behandlingstid på over tre måneder, mens over 40 prosent av sakene i Rauma har det samme. Kommunen med lavest andel er Nesset, det samme gjelder Sunndal. Som vi skal se senere, inngår disse to kommunene i interkommunalt samarbeid om barnevern sammen med Tingvoll.

Kommune	Leke- og oppholdsareal i barnehage	Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn	Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	Andel undersøkelser med behandlingstid over tre måneder (barnevern)
Aukra	6,8	11,1	100	20
Eide	7,1	13,9	84,2	51,9
Fræna	5,2	14,2	92,8	54,9
Gjemnes	7,5	12,6	88,2	18,2
Midsund	5,7	13,3	100	31,8
Molde	5,3	15,1	80,2	25,6
Nesset	6,6	12,3	100	6,7
Rauma	6,2	11,9	100	42,9
Sunndal	6,4	11,0	100	15,8
Vestnes	6,7	12,6	100	19,5
Landsgjennomsnittet	5,5	13,7	93,9	24,9

Indikatorer som viser leke- og oppholdsareal i barnehage per barn i m2, gjennomsnittlig gruppestørrelse 1. – 10. trinn, andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner og andel undersøkelser med behandlingstid over tre måneder (barnevern). 2013. Kilde: SSB (Kostr) og nykommune.no

Kapasitet – andel av innbyggere som får tilbud

- Tabellen under viser hvor stor andel av barn i barnehagealder som har barnehageplass, andel av innbyggere fra 6 til 9 år som går i kommunal SFO og andel innbyggere over 80 år som enten bor i institusjon eller mottar hjemmetjenester.
- Det er Gjemnes, Sunndal, Molde og Midsund som har den høyeste andelen barn i alderen 1-5 år i barnehagen, mens det er Molde, Fræna og Eide som har høyest andel i SFO. Rauma, Gjemnes og Midsund skiller seg ut med en lav andel barn i SFO.
- Andelen som bor på institusjon vil gjerne henge sammen med andelen som mottar hjemmetjenester. Vi ser at Gjemnes har en lav andel som bor på institusjon (14,9), og det gir seg utslag i at nesten 50 prosent av innbyggerne over 80 år mottar hjemmetjenester.

Kommune	Andel barn 1-5 år med barnehageplass	Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO	Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	Andel innbyggere 80 år og over som mottar hjemmetjenester
Aukra	88,4	52,7	17,9	34,8
Eide	80,5	60,9	20,2	39,9
Fræna	83,4	67,3	14,4	39,4
Gjemnes	99,2	28,0	14,9	47,3
Midsund	92,6	23,9	14,3	25,9
Molde	95,4	68,0	15,3	30,3
Neset	83,0	40,9	23,4	29,8
Rauma	88,7	20,8	20,2	32,8
Sunndal	96,5	51,3	17,4	34,1
Vestnes	88,4	51,3	18,1	30,4

Indikatorer som viser andelen barn med barnehageplass, gjennomsnittlige gruppestørrelse i grunnskolen og andel innbyggere over 80 år som er beboere på institusjon eller mottar hjemmetjenester. 2013. Kilde: SSB (Kostra) og nykommune.no

Interkommunalt samarbeid

Interkommunalt samarbeid

- I 2013 ble det gjennomført en omfattende kartlegging av interkommunalt samarbeid i Møre og Romsdal (NIVI 2013).
- Kartleggingen viste at kommunene i Møre og Romsdal deltar i til sammen 255 forskjellige formelle interkommunale samarbeidsordninger. Disse samarbeidene er fordelt på tre nivåer:
  - Lokale og bilaterale ordninger: 157
  - Ordninger på regionnivå: 62
  - Ordninger på høyere geografisk nivå: 36
- Det er i hovedsak 4 ulike former for interkommunale samarbeid:
  - **AS**, der kommunene eier sine respektive eierandeler i selskapet.
  - **Interkommunale selskap (IKS)** fungerer stort sett på samme måten, men er hjemlet i et annet lovverk enn aksjeloven.
  - **Interkommunalt samarbeid etter kommunelovens §27**, hvor samarbeidet har et felles styre.
  - **Vertskommunesamarbeid hjemlet i kommunelovens §28**, der én kommune er vert i form av blant annet arbeidsgiveransvar for samarbeidstiltaket. Her avgir de andre kommunene myndighet til vertskommunen, samtidig som de kjøper tjenester fra vertskommunen.

Interkommunalt samarbeid - omfang

- Kommunene i utredningen inngår i til sammen 3 ulike regionråd. Disse er (kommuner med dobbelt medlemskap er understreket):
  - Romsdal regionråd (ROR): Molde, Fræna, Midsund, Aukra, Vestnes, Nasset, Rauma og Eide
  - Ordfører- og rådmannskollegiet for Nordmøre (ORKidé): Gjemnes, Sunndal og Eide
  - Sunnmøre regionråd: Vestnes
- Tabellen under viser omfanget av interkommunalt samarbeid i de 10 kommunene, fordelt på lokalt nivå, regionrådnivå og høyere nivå. Molde har flest samarbeid. Det er ikke unaturlig for et regionsenter, siden mindre kommuner rundt ofte vil ønske et samarbeid. Videre har Fræna og Eide mange samarbeid, noe vi skal se nærmere på.
- I vedlegg 1 til rapporten har vi listet opp de interkommunale samarbeidene vi kjenner til at kommunene inngår i, ut fra NIVI-rapporten fra 2013 og hjemmesidene til ROR og ORKidé. Oversikten viser 100 unike samarbeid.

Kommune	Høyere nivå	Regionrådnivå	Lokalt nivå	Sum
Molde	13	17	25	55
Fræna	13	14	23	50
Eide	14	12	23	49
Aukra	12	14	20	46
Midsund	9	19	16	44
Nasset	15	16	12	43
Gjemnes	15	14	12	41
Sunndal	17	9	13	39
Vestnes	9	20	7	36
Rauma	15	14	5	34

Omfang av interkommunalt samarbeid i de 10 kommunene, fordelt på lokalt nivå, regionrådnivå og høyere nivå. Kilde: NIVI 2013.

Samarbeid om tjenesteområder

- Tabellen under viser ulike kommunale tjenesteområder, og hvilke kommuner som har samarbeid på hver av dem (markert med kryss). Det er et utbredt samarbeid om legevakt, PPT, barnevern, brann, renovasjon og krisesenter.
- I tillegg til disse tjenestene, deltar nesten alle kommunene i samarbeid om museum, arkiv, revisjon, kontrollutvalgssekretariat, tilsyn byggesak og diverse faglige nettverk (ROR har blant annet faglig nettverk om skole, barnehage og samhandling).
- Dersom vi legger disse tjenesteområdene til grunn, er det Nesset, Eide, Fræna og Gjemnes som har flest samarbeid. Rauma og Vestnes har færrest.
- Alle kommunene inngår også i IKT-samarbeid. Av kommunene i utredningen inngår Fræna, Eide, Nesset, Gjemnes og Sunndal i IKT ORKidé. Molde, Rauma, Midsund, Vestnes og Aukra samarbeider gjennom ROR-IKT.

Kommunale tjenester	Molde	Fræna	Eide	Aukra	Midsund	Nesset	Gjemnes	Sunndal	Vestnes	Rauma
Fastlegeordningen/legevakt/øyeblikkelig hjelp	x	x	x	x	x	x	x	-	x	-
Sykehjem og hjemmetjenester	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Helsestasjon inkl. jordmor	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-
Grunnskole	-	x	-	x	-	x	-	-	-	x
Skolefritidsordninger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Barnehage	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sosiale tjenester	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Spesialundervisning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	x	x	x	x	x	x	x	x	-	-
Barnevern	x	-	x	x	x	x	x	x	-	-
Brann- og eksplosjonsvern	x	x	x	x	x	x	-	x	-	x
Renovasjon	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rusarbeid og psykisk helsearbeid	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-
Kulturskole	-	-	-	-	-	x	x	-	-	-
Krisesenter	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Sivilt beredskap	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bibliotek	-	-	-	-	-	x	x	x	-	-
Vei, vann og avløp	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Oversikt over hvilke kommuner som inngår i interkommunalt tjenestesamarbeid på ulike områder. Kilde: NIVI 2011, Lie et al. 2014 og ROR

Nærmere om Nesset, Eide, Fræna og Gjemnes

- Som vist på forrige side, er det Nesset, Eide og Fræna som har flest interkommunale samarbeid knyttet til de mest sentrale tjenesteområdene.
- Fræna og Eide har også samarbeid knyttet til feietjeneste, voksenopplæring, logoped (også inkludert Midsund), kreftkoordinator, regnskap, lindrende behandling og felles NAV-kontor. Samarbeidet mellom Fræna og Eide må betegnes som tett, og er knyttet til at Eide på grunn av sin størrelse har hatt behov for samarbeid på flere områder.
- Oversikten viser også at Nesset kommune har en del samarbeid knyttet til tjenestene. Blant annet har Gjemnes og Nesset samarbeid om kulturskole. Nesset har også biblioteksamarbeid med Sunndal, mens Gjemnes har felles biblioteksjef med Kristiansund.

Framtidig tjenesteproduksjon

Framtidig tjenesteproduksjon

Hvordan tjenesteproduksjonen i kommunene vil se ut i framtiden vil avhenge av endringer i befolknings sammensetning, økonomi, eventuell oppgaveoverføring fra stat og region til kommunene og teknologiutvikling.

I mars 2015 vil regjeringen legge fram sitt forslag til stortingsmelding om nye oppgaver til større og mer robuste kommuner. Det står følgende om dette på regjeringens egen side om kommunereformen: *Stortingsmelding om nye oppgaver til større og mer robuste kommuner legges fram i Stortinget. Eksempler på redusert statlig styring av større og mer robuste kommuner vil være et tema i meldingen. Meldingen vil også inneholde en sammenstilling av tidligere utredninger om regionalt folkevalgt nivå, samt skissere hvilke oppgaver det kan være aktuelt å vurdere overført til nye regioner.*

På grunn av tidsaspektet er ikke denne stortingsmeldingen inkludert i denne delrapporten, men vil bli omtalt i neste delrapport om lokaldemokrati og i sluttrapporten. Stortinget skal gjøre vedtak i saken i juni.

Vi har på neste side kort redegjort for ekspertutvalgets sluttrapport, som omhandlet aktuelle oppgaver det kunne være aktuelt å overføre ansvar for til kommunene.

Et eksempel – øyeblikkelig hjelp

Gjennom samhandlingsreformen har kommunene fått tilført flere nye oppgaver, blant annet skal kommunene sørge for tilbud om døgnopphold til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig helse- og omsorgshjelp. Denne plikten skal tre i kraft fra 1.1.2016. Tabellen under viser hvordan kommunene har tenkt å løse denne nye oppgaven.

Tabellen viser at 5 av kommunene er klare for å håndtere oppgaven på egenhånd, mens 4 har inngått interkommunalt samarbeid. I Nesset er det ikke gjort vedtak om hvordan dette skal organiseres, men vi får oppgitt fra kommunen at det går mot en interkommunal løsning. Både Molde og Sunndal har invitert til samarbeid.

	Øyeblikkelig hjelp - organisering
Molde	Egen - vertskommune
Vestnes	Interkommunal – mot Ålesund
Rauma	Egen tjeneste
Nesset	Uavklart
Midsund	Egen tjeneste
Aukra	Interkommunal – mot Molde
Fræna	Egen tjeneste
Eide	Interkommunal – mot Molde
Gjemnes	Interkommunal – mot Kristiansund
Sunndal	Egen tjeneste

Organisering av øyeblikkelig hjelp i kommunene.
Kilde: ROR og kommunenes årsmeldinger

Regjeringens ekspertutvalg - oppgaver

- Regjeringens ekspertutvalg for kommunereformen la fram sin første delrapport i desember 2014, hvor de vurderte 10 eksempler på oppgaver det kan være aktuelt å overføre til kommunene. Oppgavene som ble vurdert var:
  - Psykisk helsevern
  - Tverrfaglig spesialisert rusbehandling
  - Hjelpemidler
  - Barnevern
  - Arbeidsmarkedstiltak
  - Videregående opplæring
  - Kollektivtransport
  - Fylkesveger
  - Virkemidler for lokal nærings- og samfunnsutvikling
- Tabellen under viser hvilke oppgaver ekspertutvalget mente kommuner av ulik størrelse kunne overta:

Kommunestørrelse	Oppgaver
15 000 – 20 000	<ul style="list-style-type: none"> - Habiliterings- og rehabiliteringstjenestene - Statlige oppgaver knyttet til fosterhjem og barneverninstitusjoner - Hjelpemidler til personer med nedsatt funksjonsevne - Arbeidsmarkedstiltak i skjermet sektor. Kan vurdere varig tilrettelagt arbeid. - Virkemidler for lokal nærings- og samfunnsutvikling
Minst 100 000	<ul style="list-style-type: none"> - Videregående opplæring - Kollektivtransport
Bør ikke overføres	<ul style="list-style-type: none"> - Psykisk helsevern - Tverrfaglig og spesialisert rusbehandling - Fylkesveger

Ekspertutvalgets vurdering av oppgaver som kan overføres til kommuner av ulike størrelse. Kilde: Delrapport 2 fra ekspertutvalget.

Framtidig behov for kommunale årsverk

- Tabellene under viser antall årsverk per 1000 innbyggere i yrkesaktiv alder (20-66 år) i barnehage, grunnskole og pleie- og omsorg i 2013. På bakgrunn av tjenestenivå i 2013 og anslag på befolkningsutviklingen vises et anslag på behovet i antall årsverk per 1000 innbyggere i yrkesaktiv alder (20-66 år) i 2020 og 2040. I beregningene er det tatt utgangspunkt i samme dekningsgrad og standard på tjenestene som i 2013. Tjenestedataene er hentet fra KOSTRA 2013. Framskrivningene er basert på SSBs mellomalternativ.
- Dette er framskrivninger knyttet til de store, eksisterende tjenestene. Dersom kommunen får endringer i oppgaver, eller nye oppgaver, vil dette behovet måtte justeres.
- Oppstillingene viser at tjenestebehovet knyttet til barnehage og grunnskole, vil endres lite fram til 2040. Når det gjelder tjenestebehovet knyttet til pleie og omsorg vil behovet generelt endres lite fram til 2020, mens det vil øke kraftig i perioden fra 2020 til 2040. Økt behov for pleie og omsorgsårsverk må ses i lys av eldrebølgen etter 2020 som vil gjelde alle landets kommuner. For kommunene i Molde-regionen er det anslått at behovet for pleie- og omsorgs-årsverk vil øke med ca. 29 per 1000 innbyggere i yrkesaktiv alder i perioden fra 2020 til 2040.

Framtidig behov for kommunale årsverk - barnehage

Anslått framtidig tjenestebehov i årsverk per 1000 innbyggere – barnehage. Kilde: SSB

	2013	2020	2040
Molde	22,3	23,2	22,0
Vestnes	19,0	20,1	20,6
Rauma	23,2	22,5	23,7
Nesset	20,8	24,0	25,6
Midsund	26,4	24,3	26,8
Aukra	25,9	25,4	25,5
Fræna	22,3	23,6	22,9
Eide	25,7	23,8	24,1
Gjemnes	23,1	22,8	24,8
Sunndal	18,4	17,5	19,8

Alt.	2013	2020	2040
1	22,4	23,1	22,8
2	22,8	23,5	23,0
3	24,0	24,0	24,0
4	22,0	22,2	23,2
5	22,6	23,3	22,4
6	19,1	19,4	21,4
7	21,1	21,3	22,2
8	22,3	23,3	22,2
9	23,2	23,6	23,2
10	22,6	23,4	22,4
11	26,1	25,0	26,0
12	23,6	24,1	24,0

Framtidig behov for kommunale årsverk - grunnskole

Anslått framtidig tjenestebehov i årsverk per 1000 innbyggere – grunnskole. Kilde: SSB

	2013	2020	2040
Molde	17,3	17,4	18,5
Vestnes	21,0	20,3	21,9
Rauma	23,9	26,4	24,8
Neset	24,8	22,3	27,6
Midsund	20,9	20,0	20,5
Aukra	31,6	32,9	29,8
Fræna	22,7	22,4	22,6
Eide	28,2	29,7	27,3
Gjemnes	20,5	18,6	16,8
Sunndal	27,7	24,6	27,8

Alt.	2013	2020	2040
1	21,1	21,3	21,7
2	20,7	20,6	21,1
3	25,1	25,4	24,6
4	23,9	23,8	24,1
5	19,5	19,6	20,2
6	26,8	23,9	27,8
7	22,5	23,4	23,3
8	18,7	18,7	19,6
9	24,1	24,3	23,8
10	18,8	19,1	19,8
11	27,7	28,2	26,5
12	24,4	24,4	24,0

Framtidig behov for kommunale årsverk – pleie og omsorg

Anslått framtidig tjenestebehov i årsverk per 1000 innbyggere – pleie og omsorg. Kilde: SSB

	2013	2020	2040
Molde	53,2	54,8	81,6
Vestnes*	96,9	102,0	159,9
Rauma	64,2	66,1	90,9
Nesset	81,0	90,9	145,1
Midsund	81,9	78,1	91,6
Aukra	51,8	52,4	68,8
Fræna	54,9	60,2	88,3
Eide	45,5	48,5	70,3
Gjemnes	56,8	61,4	113,8
Sunndal	63,0	64,8	103,0

*Siden Vestnes tidligere har vært sentralinstitusjon for PU, har kommunen en del PU-brukere i dag. Det kan overvurdere fremtidig behov for årsverk knyttet til pleie og omsorg.

Alt.	2013	2020	2040
1	61,2	63,8	92,6
2	55,8	58,4	85,7
3	55,3	58,5	81,8
4	82,1	84,4	120,1
5	53,0	55,6	82,3
6	68,3	72,3	114,8
7*	79,9	83,9	125,2
8	53,7	56,2	83,4
9	52,4	57,2	83,8
10	53,1	54,5	80,1
11	62,7	61,8	76,8
12	57,5	60,7	84,2

Resultater fra spørreundersøkelsen

Kort om spørreundersøkelsen

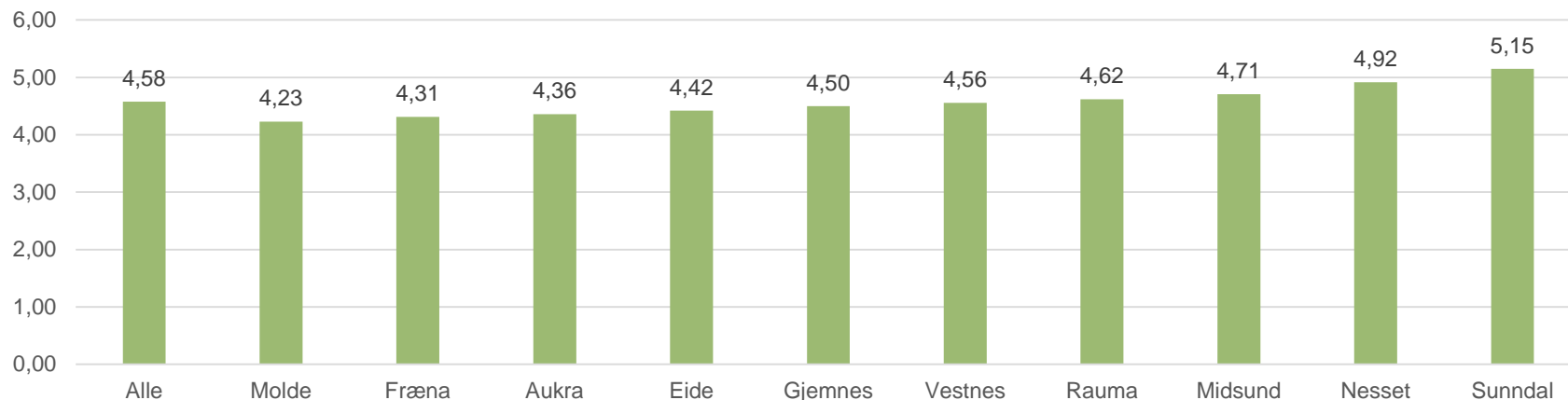

- Spørreundersøkelsen ble sendt til:
  - Kommunestyrene
  - Administrative ledere ned til enhetsledernivå
  - Tillitsvalgte
  - Eldreråd og ungdomsråd
- Undersøkelsen ble gjennomført i perioden 22.01.15 til 20.02.15. Det ble sendt to purringer (29.01 og 10.02). 76 respondenter i Sunndal fikk ved en feiltagelse ikke tilsendt undersøkelsen 22.01.15, men den ble sendt til disse 03.02.15. Undersøkelsen ble gjennomført ved hjelp av det elektroniske spørreskjemaverktøyet SurveyXact.
- Spørreskjemaet ble sendt til 697 respondenter via e-post. Av disse var det 26 respondenter som ikke fikk spørreskjemaet grunnet feil e-post, e-postfilter eller lignende. Det reelle utvalget utgjør dermed 671 respondenter. Blant disse er det 410 som (helt eller delvis) har gjennomført undersøkelsen, og 261 som ikke har gjennomført. 355 respondenter har status som gjennomført, dvs. en svarprosent på 53 prosent.
- Antall respondenter fra ungdomsråd og eldreråd er såpass få at vi ikke har skilt ut resultater fra disse i analysene.
- Resultatene er oppsummert ved hjelp av gjennomsnitt. Respondentene er bedt om å vurdere ulike påstander fra en skala 1-6, det vil si at et gjennomsnitt under 3,5 ikke gir støtte til påstanden. Et gjennomsnitt over 3,5 gir støtte til påstanden.

Kvalitet på tjenestene

- Figuren under viser vurderingen fra respondentene på kvaliteten i tjenestetilbudet. Samlet gir respondentene en støtte til påstanden om at kvaliteten i tjenestetilbudet er svært bra med et gjennomsnitt på 4,58. Resultatene viser at i alle kommunene er respondentene positive, men tilbakemeldingen varierer fra kommunene til kommune. I Sunndal er respondentene svært positive, mens de er «minst» positive i Molde og Fræna.
- Bakgrunnsdata viser at det er de administrative lederne som gir høyest støtte til påstanden (gjennomsnitt 4,71), etterfulgt av politikerne (4,60) og tillitsvalgte (4,37).

Kvaliteten i tjenestetilbudet er svært bra

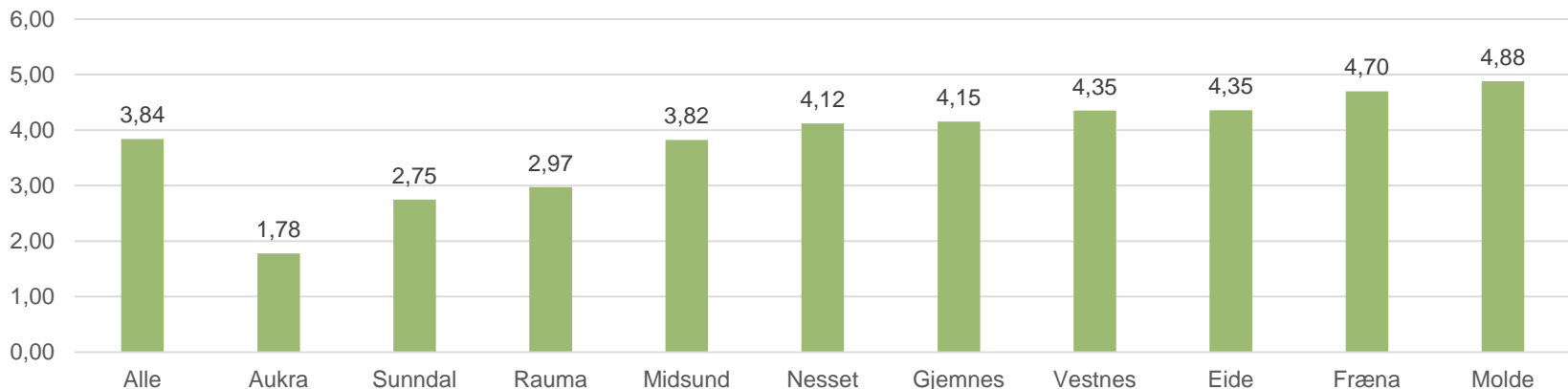

Svarfordeling fra spørreundersøkelsen på påstandene «kvalitet i tjenestetilbud er svært bra», på en skala fra 1-6, der 1 er helt uenig og 6 er helt enig. Gjennomsnitt.

Kvalitet og økonomi

- Kvalitet i tjenestetilbudet henger sammen med de økonomiske rammebetingelsene kommunene har for å levere tjenester. I Aukra, Sunndal og Rauma mener respondentene at den økonomiske situasjonen ikke gjør det vanskelig å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene (gjennomsnitt på under 3,5). Som vi så i forrige delrapport om økonomi, er det Aukra og Sunndal som har de høyeste frie inntetene (justert for variasjon av utgiftsbehov) av kommunene som deltar i utredningen.
- Molde, Rauma og Fræna har inntekter akkurat på landsgjennomsnittet, mens Eide og Vestnes har lavere. I fire av disse kommunene gir respondentene høyest støtte til at økonomien i kommunene gjør det vanskelig å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene. Rauma er unntaket her, det kan henge sammen med inntrykk av at Rauma har god styring på økonomien.
- Det er politikerne som er høyest grad opplever at den økonomiske situasjonen er en utfordring (gjennomsnitt på 4,03 mot et gjennomsnitt blant alle respondentene på 3,84).

Den økonomiske situasjonen i kommunen gjør det vanskelig å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene

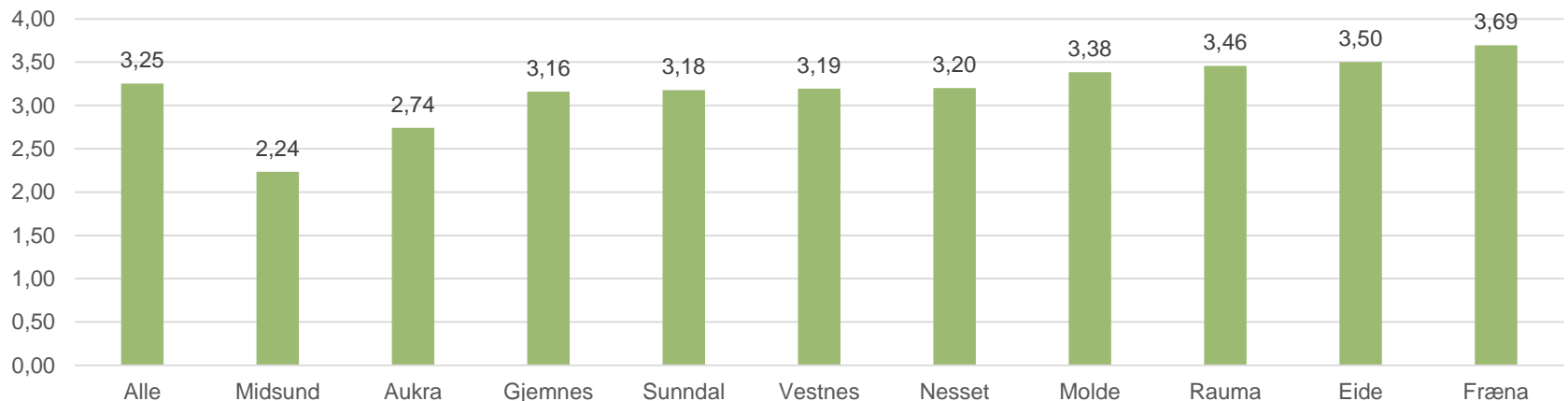

Svarfordeling fra spørreundersøkelsen på påstandene «den økonomiske situasjonen i kommunen gjør det vanskelig å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene», på en skala fra 1-6, der 1 er helt uenig og 6 er helt enig. Gjennomsnitt.

Rekruttering

- Tilgangen på kompetent arbeidskraft vil også påvirke kvaliteten på tjenestetilbudet i kommunen.
- Påstanden «det er ingen utfordringer med å rekruttere kompetent arbeidskraft» får ikke støtte av respondentene (gjennomsnitt på 3,25). Det betyr at man samlet sett ser på rekruttering av kompetent arbeidskraft som en utfordring.
- Den eneste kommunene som ikke opplever utfordringer med dette er Fræna, mens Eide ligger helt på gjennomsnittet. I andre enden av skalaen finner vi Midsund og Aukra.

Det er ingen utfordringer med å rekruttere kompetent arbeidskraft

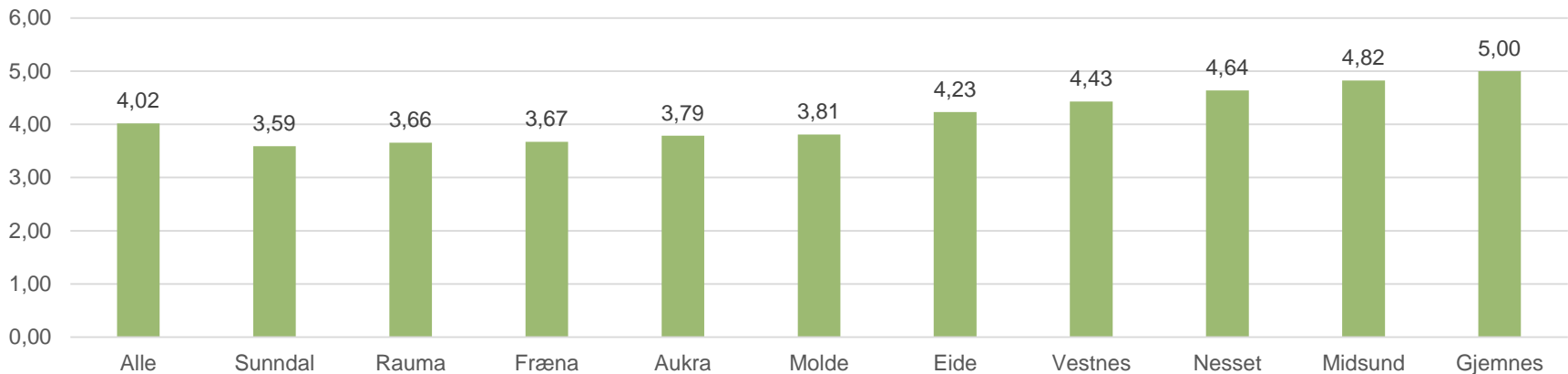

Svarfordeling fra spørreundersøkelsen på påstandene «det er ingen utfordringer med å rekruttere kompetent arbeidskraft», på en skala fra 1-6, der 1 er helt uenig og 6 er helt enig. Gjennomsnitt.

Fagmiljø

- Alle kommunene gir støtte til at «små og sårbare fagmiljø er en utfordring», med et gjennomsnitt på 4,02. Sunndal, Rauma og Fræna gir lavest støtte til påstanden.
- Kommunene som mener de har størst utfordringer med dette er Gjemnes, Midsund og Nesset. Dette kan også henge sammen med innbyggertall. Av de 10 kommunene som deltar i utredningen, er det disse tre som har lavest innbyggertall og er definert som småkommuner. Det vil si at de får et eget småkommunetilskudd gjennom inntektssystemet. Resultatet er ikke overraskende, kommunene skal levere tjenester tilpasset egen befolkning. Og en kommune med et lavere innbyggertall har behov for mindre omfang av en tjeneste, enn en kommune med et høyere innbyggertall. Det kan føre til at fagmiljøer på noen tjenester blir svært små.

Små og sårbare fagmiljøer er en utfordring

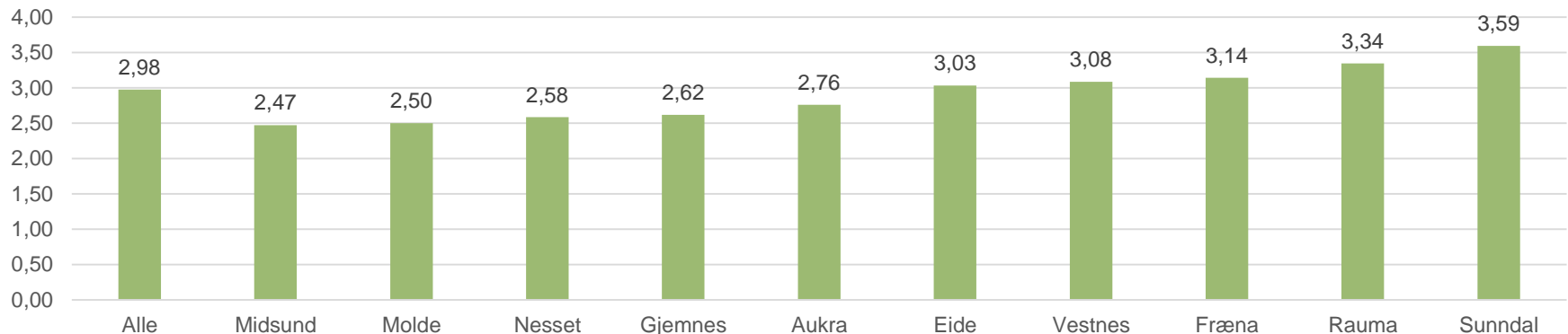

Svarfordeling fra spørreundersøkelsen på påstandene «små og sårbare fagmiljø er en utfordring», på en skala fra 1-6, der 1 er helt uenig og 6 er helt enig. Gjennomsnitt.

Økende krav til tjenester

- Kommunenes oppgaveportefølje er stadig i endring, og kommunene får stadig nye oppgaver som skal håndteres. Den siste store reformen er samhandlingsreformen, hvor kommunene blant annet har fått et større ansvar for forebygging, folkehelse og pasienter som er skrevet ut av sykehus. I tillegg kommer det stadig økte krav fra innbyggerne, og innstramming av lover og regelverk knyttet til eksisterende tjenester. Vi har kartlagt om kommunene har utfordringer ved å møte disse endringene.
- Påstanden om at kommunene ikke har utfordringer knyttet til dette får ikke støtte blant respondentene (gjennomsnitt på 2,98). Sunndal er den eneste kommunen som mener de ikke har utfordringer, mens Midsund, Molde, Nesset, Gjemnes og Aukra er de kommunene som mener de har størst utfordringer. Vi ønsker å knytte en kommentar til Molde. Siden Molde er regionhovedstad, og en større kommune enn flere av nabokommune, har Molde et omfattende interkommunalt samarbeid. Senest ved etablering av øyeblikkelig hjelp ser vi at flere av kommunene vil kjøpe denne tjenesten fra Molde. Molde er dermed vertskommune på flere tjenestoområder som nabokommunene ikke klarere å levere på egenhånd.

Kommunen har ikke utfordringer når det gjelder å håndtere stadig økende krav til de kommunale tjenestene

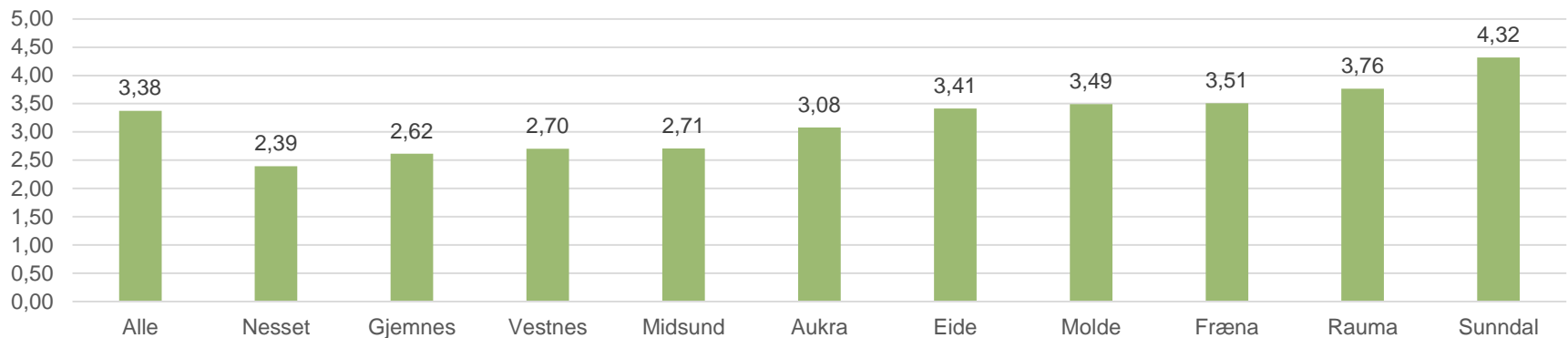

Svarfordeling fra spørreundersøkelsen på påstandene «kommunen har ikke utfordringer når det gjelder å håndtere stadig økende krav til de kommunale tjenestene», på en skala fra 1-6, der 1 er helt uenig og 6 er helt enig. Gjennomsnitt.

Framtidige oppgaver

- Vi har kartlagt om kommunene vurderer at de er rustet til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer. Samlet er respondentene negative til denne påstanden med et gjennomsnitt på 3,38.
- Det er tre kommuner som gir støtte til påstanden, dette er Fræna, Rauma og Sunndal. Molde er omtrent på gjennomsnittet. De kommunene som i minst grad mener de er rustet for framtiden er Nesset, Gjemnes, Vestnes og Midsund.

Regjeringen ønsker å overføre flere statlige og regionale oppgaver til kommunene. Vår kommune er godt rusta til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer

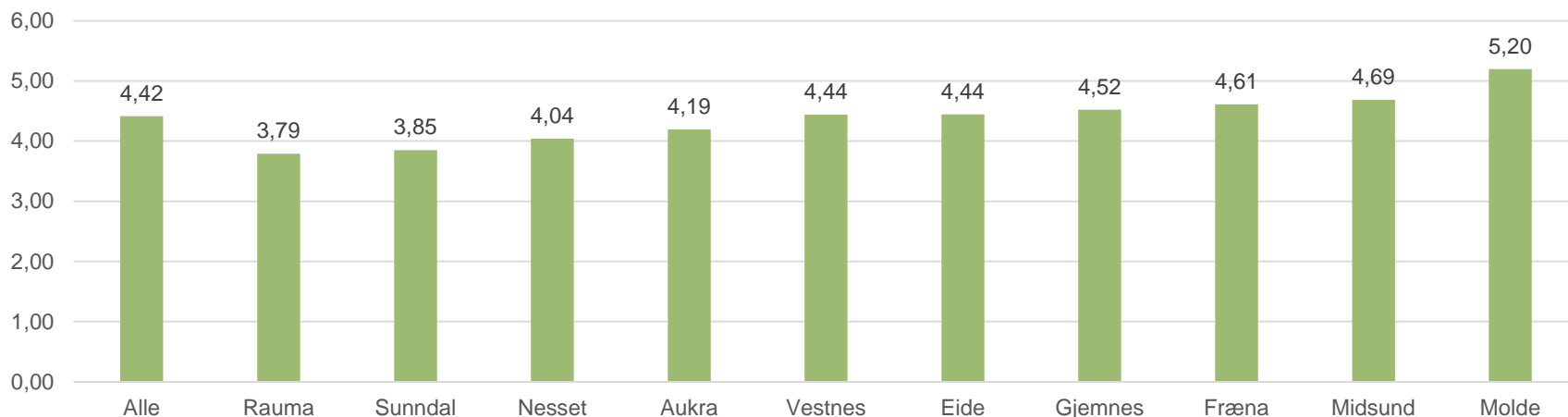

Svarfordeling fra spørreundersøkelsen på påstandene «regjeringen ønsker å overføre flere statlige og regionale oppgaver til kommunene. Vår kommune er godt rustet til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer», på en skala fra 1-6, der 1 er helt uenig og 6 er helt enig. Gjennomsnitt.

Interkommunalt samarbeid - omfang

- I spørreundersøkelsen ble respondentene bedt om å gi tilbakemelding på om det går en grense for hvor omfattende det interkommunale samarbeidet kan være før en kommunesammenslåing blir mer fordelaktig. Figuren under viser resultatet, og vi ser at påstanden får støtte i alle kommunene.
- De to kommunene som gir lavest støtte til påstanden, er Rauma og Sunndal. Molde har høyest støtte. Resultatene kan tolkes i lys av omfanget av interkommunalt samarbeid. Oversikten tidligere viste at Molde er den kommunen med flest interkommunale samarbeid i regionen, mens Rauma og Sunndal er blant de tre kommunene (sammen med Vestnes) med færrest interkommunalt samarbeid. Dermed kan man si at disse kommunene har litt «å gå på» når det gjelder samarbeid, men mener allikevel det er en grense for hvor omfattende det kan være før det blir en fordel med sammenslåing.

Det går en grense for hvor omfattende det interkommunale samarbeidet kan være før en kommunesammenslåing blir mer fordelaktig

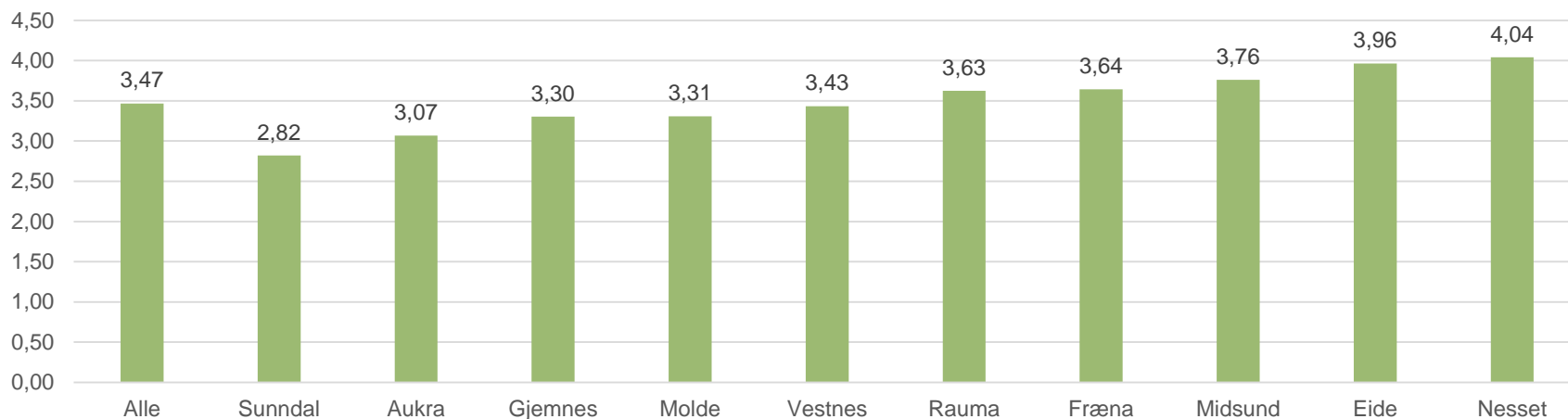
Svarfordeling fra spørreundersøkelsen på påstandene «det går en grense for hvor omfattende det interkommunale samarbeidet kan være før en kommunesammenslåing blir mer fordelaktig», på en skala fra 1-6, der 1 er helt uenig og 6 er helt enig. Gjennomsnitt.

Interkommunalt samarbeid – fordeler versus ulemper

- På spørsmål om det interkommunale samarbeidet er så omfattende at samarbeidsulempene begynner å bli større enn fordelene, er respondentene fra Sunndal, Aukra, Gjemnes, Molde og Vestnes uenige. Det kan tolkes som at respondentene fra disse kommunene synes det interkommunale samarbeidet fungerer bra, og gir fordeler for kommunen.
- I den andre enden av skalaen finner vi Eide og Nesset. Ut fra oversikten over interkommunale tjenestesamarbeid er ikke det en uventet tilbakemelding. Nesset og Eide var de to kommunene, sammen med Fræna, som har mest omfattende samarbeid på tjenesteområdene. Tilbakemeldingen her kan tyde på at kommunenes synes samarbeidet er så omfattende at det kan være en ulempe.
- Rauma, Fræna og Midsund er litt positive til påstanden, uten at det kan tolkes som at de har store samarbeidsulemper.

Det interkommunale samarbeidet er så omfattende at samarbeidsulempene begynner å bli større enn fordelene

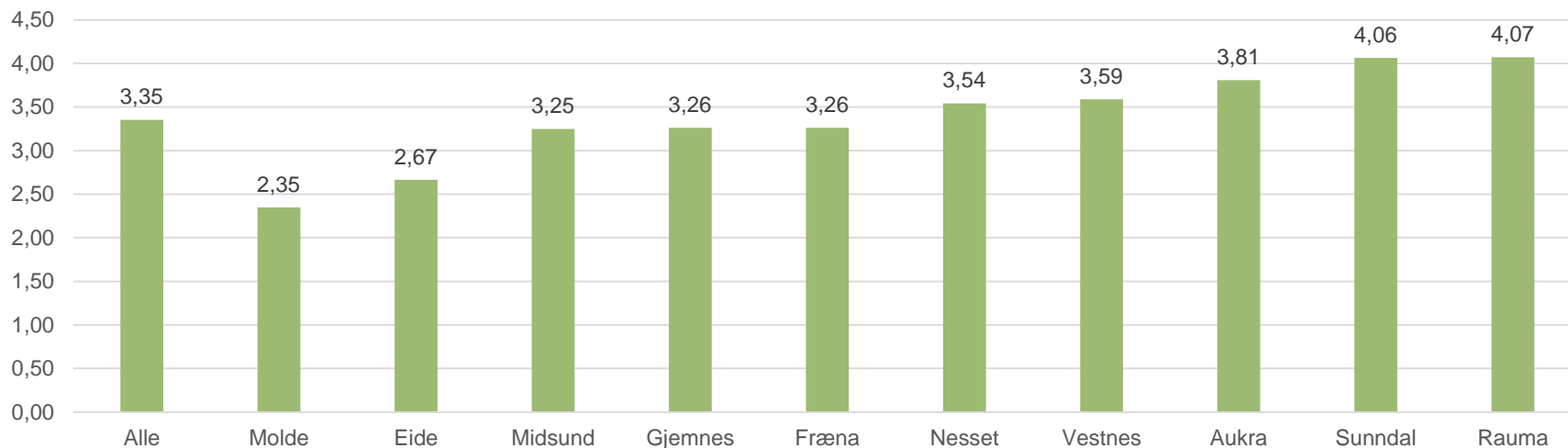

Svarfordeling fra spørreundersøkelsen på påstandene «det interkommunale samarbeidet er så omfattende at samarbeidsulempene begynner å bli større enn fordelene», på en skala fra 1-6, der 1 er helt uenig og 6 er helt enig. Gjennomsnitt.

Interkommunalt samarbeid versus kommunesammenslåing

- Respondentene fikk også spørsmål om de mener interkommunalt samarbeid er å foretrekke framfor en kommunesammenslåing. I Sunndal og Rauma er respondentene enige i denne påstanden, det samme (men i mindre grad) gjelder for Nesset, Vestnes og Aukra.
- Samlet sett er respondentene negative til påstanden, og det er spesielt Molde og Eide som bidrar til dette. Men også i Midsund, Gjemnes og Fræna er man litt negativ til at interkommunalt samarbeid er å foretrekke framfor sammenslåing.
- Dersom vi ser på bakgrunnsvariablene, ser vi at politikerne er nøytrale til påstanden med et gjennomsnitt på 3,5, mens administrasjonen er negative med et gjennomsnitt på 3,06.

Økt interkommunalt samarbeid er langt å foretrekke framfor en kommunesammenslåing

Svarfordeling fra spørreundersøkelsen på påstandene «økt interkommunalt samarbeid er langt å foretrekke framfor en kommunesammenslåing», på en skala fra 1-6, der 1 er helt uenig og 6 er helt enig. Gjennomsnitt.

Utfordringer i tjenesteproduksjonen

Åpent spørsmål

- I spørreundersøkelsen har vi stilt et åpent spørsmål til respondentene om hvilke tjenesteområder som er mest krevende for kommunene, og hva som er de største utfordringene.
- Bakgrunnen for spørsmålet er å kartlegge litt nærmere hva hver enkelt kommune selv opplever som utfordrende og krevende.
- De neste sidene viser resultatene for hver av kommunene. Det er noen sektorer og utfordringer som går igjen.
  - Mange kommuner opplever helse og omsorg som en stor sektor med stadig økte forventninger og nye oppgaver. Det gir utfordringer både knyttet til ressursbruk, rekruttering og et forventningsgap mellom hva innbyggerne ønsker og hva kommunen kan levere. Flere kommuner peker også på utfordringer ved å rekruttere sykepleiere.
  - Rekruttering er også et område mange av kommunene trekker fram. Sykepleiere er nevnt, men også ingeniører, barnehageansatte med pedagogutdanning og en del spesialiserte yrker trekkes fram som vanskelige å rekruttere til.
  - Flere av kommunene peker på at enkelte tjenesteområder er små og spesialiserte. Det gir små fagmiljøer og en sårbar tjeneste. Som vi så tidligere i rapporten, har en del kommuner inngått interkommunalt samarbeid om denne typen tjenester. En tjeneste det er lite samarbeid på, og som flere kommuner nevner som en utfordring, er teknisk sektor.

Molde

- De fleste respondentene som har svart på dette spørsmålet fra Molde kommune, trekker fram helse og omsorg som det meste krevende tjenesteområdet. Det er knyttet til flere forhold:
  - Økonomi. Som vi så i forrige delrapport hadde Molde per 31.12.13 et akkumulert underskudd på nesten 20 millioner (som har økt per 31.12.2014). Dette må dekkes inn, og flere respondenter peker på at kostnadskontroll innenfor pleie og omsorg er veldig krevende.
  - Nye oppgaver og økt krav til kompetanse, noe som gir pukkelkostnader og utfordringer med å bygge opp nok kapasitet. Flere peker på at det vanskelig å skaffe nok kvalifisert personell.
- Et annet område som blir trukket fram som krevende, er skole. Stramme økonomiske rammer gir lite rom for tidlig innsats, store klasser og lite midler til spesialundervisning.
- Andre områder som også blir nevnt, men i mye mindre grad en helse, omsorg og skole, er barnevern, NAV/sosial, bygg, mangel på boliger og kultur.

Fræna

- I Fræna er det også tre hovedområder respondentene trekker fram som utfordrende. Dette er:
  - Helse og omsorg
  - Skole
  - Barnevern
- Flere respondenter i Fræna peker også her på økonomien som utfordrende, og et hinder for å levere det tjenestetilbudet man ønsker.
- Ellers er det flere som mener at en desentralisert struktur på tjenesteområdene kan være utfordrende, men svarene fra respondentene tyder på at det er ulike meninger om dette. Flest nevner skolestrukturen.
- Innenfor helse og omsorg beskrives spesielt rus og psykiatri som krevende områder, skolehelsetjeneste er nevnt og flere ser det som utfordrende å legge om drift fra institusjonsomsorg til hjemmebaserte tjenester. Flere peker også på utfordringen framover med økende antall eldre.
- Andre områder som blir nevnt er teknisk sektor, plan og NAV/sosial.

Eide

- I Eide er tilbakemeldingene at følgende tjenesteområder er utfordrende:

- Helse og omsorg
- Oppvekst/skole
- Teknisk/plan/landbruk

I tillegg nevnes barnevern som en utfordrende tjenestene. Eide inngår i barnevernsamarbeid sammen med Molde, Midsund og Aukra.

- Det ser ut til at utfordringene innenfor helse og omsorg først og fremst er knyttet til mer spesialiserte tjenester som rehabilitering, rusomsorg og psykisk helse. Det er små fagmiljøer, noe som gjør tjenestene avhengig av enkeltpersoner og sårbare for fravær.
- På skoleområdet er det flere som peker på at skoleresultatene ikke er gode nok, og at det er lite ressurser. Det ser ut til å være uenighet om man skal beholde en spredt skolestruktur eller ikke.
- Innenfor teknisk sektor er det spesielt kompetanse respondentene trekker fram som utfordrende. Det er vanskelig å rekruttere ingeniører, og kommunen har måttet ansette personer som de sørger for får utdanning.
- Dårlig økonomi er en annen faktor som nevnes av flere respondenter. I forrige delrapport om økonomi så vi at Eide er den kommunen med lavest inntekter i Molde-regionen. Det er heller ikke innført eiendomsskatt i kommunen.

Aukra

- Sårbarhet og mangel på kompetanse er den gjennomgående tilbakemeldingen fra respondentene i Aukra. Det er mange små enheter og deltidsstillinger som er sårbare, for eksempel oppgaver som flyktningekoordinator, kulturskole og logoped. Når det gjelder rekruttering, pekes det spesielt på utfordringer med:
  - Sykepleiere – helsesøster – fagarbeidere innenfor helse
  - Barnehagelærere
  - Ingeniører
- Utover dette er det helse og omsorg, teknikk og næring, samt barnehage som trekkes fram som utfordrende områder.
  - Det er økende behov innenfor pleie og omsorg, og kommunen får nye oppgaver som rusomsorg som kan være krevende å håndtere. Det oppleves som vanskelig å yte de rette tjenestene i forhold til behovet.
  - Innenfor teknisk sektor er det stor byggeaktivitet og store prosjekter i kommunen, det er krevende både når det gjelder kapasitet og kompetanse.
  - Innenfor barnehage er det igjen rekruttering som trekkes fram som en utfordring.
- Andre forhold som trekkes fram er at kommunen har en krevende struktur, vi antar at det skyldes at kommunene er delt av fergeforbindelse. I tillegg nevnes det at Aukra har god økonomi, og det gjør at det skapes høye forventninger til tjenestenivået.

Midsund

- I Midsund er det kompetanse som pekes på som den største utfordringen fra respondentene i spørreundersøkelsen. Følgende områder utpeker seg:
  - Fagfolk innenfor teknisk sektor
  - Pleie og omsorg, spesielt sykepleiere
  - Lærere i grunnskolen. I framtiden er utfordringen stor siden det er mange lærere som skal gå av med pensjon
- Flere peker også på at sammensatte oppgaver er en utfordring. Det er stadig økte krav til tjenestene, og det er behov for flere ansatte blant annet for å gi et forsvarlig tilbud innenfor rammene av samhandlingsreformen.
- Teknisk sektor blir nevnt av flere som krevende. Vi så i delrapport 1 om samfunnsutvikling at arealdelen av kommuneplanen til Midsund er 16 år gammel, det kan tyde på at enten kapasitet eller kompetanse ikke er god nok i kommunen på dette området.

Neset

- I Neset peker respondentene spesielt på følgende to områder som utfordrende for kommunen:
  - Helse/pleie og omsorg
  - Teknisk
- Innenfor teknisk sektor mener respondentene det er for liten kapasitet, manglende kompetanse på en del områder og at det er vanskelig å rekruttere.
- I helse- og omsorgssektoren blir også rekruttering til spesialiserte stillinger nevnt. Flere peker på et økende antall eldre, og at flere eldre har utfordringer knyttet til demens. Psykisk helse blir også nevnt som en utfordring.
- Det er utfordrende å rekruttere til enkelte stillinger som teknisk og administrativ ledelse. Et par respondenter nevner også barnevern og skole som områder med utfordringer. Det pekes også på at den økonomiske situasjonen er krevende. Selv om vi i delrapport 2 om økonomi så at Neset har forholdsvis høye inntekter, men prognosene viser at disse gradvis vil gå nedover som følge av nedgang i innbyggertallet.

Gjemnes

- Tre områder skiller seg ut i tilbakemeldingene fra Gjemnes. Disse er:

- Helse/pleie/omsorg
- Oppvekst
- Teknisk sektor og plan

I tillegg nevnes rekruttering som krevende innenfor enkelte områder, spesielt innenfor tjenesteområdene nevnt ovenfor. For eksempel så vi tidligere i rapporten at andelen pedagogiske ledere med godkjent barnehagelærerutdanning i barnehagene er litt over 50 prosent.

- Gjemnes har i flere år vært en ROBEK-kommune, og spart inn over 20 millioner over noen år. Det bidrar til at flere av respondentene peker på økonomien som utfordrende, og mener at investeringer og vedlikehold i slitt bygningsmasse innenfor skole og pleie og omsorg er nedprioritert.
- Arealdelen av kommuneplanen i Gjemnes så vi i delrapporten om samfunnsutvikling at var 10 år gammel (i 2013). Det er flere respondenter som mener det er for liten kapasitet til å lage ny kommuneplan. I intervjuene fikk vi imidlertid vite at kommunen bevisst har ventet med arealplanarbeidet, siden Gjemnes har vært en av de aktuelle lokaliseringsene for nytt sykehus for Nordmøre og Romsdal. Avgjørelsen om lokalisering av sykehus ble tatt i desember 2014, og valget falt på Molde.
- Andre områder som nevnes i Gjemnes er sosialtjenester. Det kan være krevende å koordinere tjenester for innbyggere med sammensatte behov, ha kapasitet i administrasjonen til å gjennomføre utredninger og generelt møte økte krav til tjenestene.

Sunndal

- De områdene som nevnes som utfordrende av flest respondenter i Sunndal er:
  - Helse/pleie/omsorg
  - Rekruttering og kompetanse
  - Barnevern
- Også i Sunndal er små fagområder som krever spesifikk kompetanse krevende. Innenfor helse og omsorg pekes det på psykiatri og rusomsorg. Flere peker også på at det er forventningsgap mellom det innbyggerne forventer og det kommunen kan levere. Innenfor pleie og omsorg kommer det også stadig flere og dårligere brukere. Kombinert med flere oppgaver og liten vekst i personell er det krevende. Kommunene vil også i årene framover få flere eldre.
- På rekrutteringssiden er det først og fremst sykepleiere som trekkes fram som vanskelige å rekruttere. Flere kommuner i Molde-regionen har samme utfordringen, og det gjelder nok for kommune-Norge generelt.
- Sunndal samarbeider interkommunalt om barnevern med Nasset og Tingvoll. Flere respondenter peker på at det allikevel er små fagmiljø.
- Andre områder som nevnes av flere respondenter som utfordrende, er teknisk/plan/landbruk, økonomi (nedgang i befolkning gir lavere inntekter på sikt), for få årsverk innenfor brann/feiling, kultur, IKT og oppvekst.

Vestnes

- I Vestnes trekkes tre områder fram som spesielt krevende for kommunen:
  - Barnevern
  - Helse/pleie/omsorg
  - Oppvekst
- Innenfor barnevern pekes det blant annet på at det er et lite fagmiljø, og at tjenesten kommer for nært på eget nærmiljø. Ekspertutvalget for kommunereformen pekte på at utredninger og evalueringer av barnevern anbefaler minst et befolkningsgrunnlag på 10 000 for en barneverntjeneste. Vestnes har egen barneverntjeneste. I delrapport 2 om økonomi så vi at Vestnes bruker mer midler på barneverntjenesten enn landsgjennomsnittet.
- Helse/pleie/omsorg er den tjenesten som flest nevner, og spesielt pekes det på utfordringer med antall sykehjemsplasser og tilpasset bo- og omsorgstilbud til ulike grupper.
- Under oppvekst blir det spesielt nevnt at det er utfordrende å opprettholde kvaliteten i skoler og barnehager. En respondent peker spesielt på at det er utfordrende å utvikle robuste fagmiljø ved de små skolene.
- I tillegg blir områder som krevende økonomi, pensjon, PPT, psykiatri, ressurskrevende brukere og overordnet planlegging nevnt. Men kun av enkeltpersoner, og dermed i mye mindre grad enn områdene nevnt ovenfor.

Rauma

- I Rauma peker respondentene på helse/pleie/omsorg som det mest krevende tjenesteområdet, etterfulgt av oppvekst.
  - Innenfor helse/pleie/omsorg nevnes det spesielt at det er utfordrende med økningen i eldre og pleietrengende. Det krever omstilling til mer hjemmebasert omsorg, stadig flere eldre har demens og det nevnes at det kan være vanskelig å rekruttere spesialister innenfor helse. Gjennom intervjuene fikk vi derimot vite at Rauma har de sykepleierne de trenger innenfor denne tjenesten, og det er først og fremst rekruttering til kompetent personale i barnehage som kan være en utfordring.
  - På oppvekstområdet trekker respondentene først og fremst fram struktur. Det er lange avstander i Rauma, og det har vært uro knyttet til nedleggelser av bygdeskoler. Disse tilbakemeldingene kan relateres til vedtak i desember 2013 om nedleggelse av Innfjorden skole fra skoleåret 2014/2015. Som vi vil se under «valgfrihet» på de neste side, er det etablert en privat skole her.
- I tillegg blir områder som sosial, barnevern, koordinering av tjenester, innovasjon og bygg nevnt som utfordrende. I intervjuene ble det nevnt at det kunne vært ønskelig med større volum og mer breddekompetanse på tjenester som kulturskole, voksenopplæring, barnevern, PPT, brann, legevakt og folkehelse. Som vi så tidligere, har ikke Rauma et omfattende interkommunalt tjenestesamarbeid.

Valgfrihet

Avgrensning

- Valgfrihet er ett av de mer krevende kriteriene fra ekspertutvalget, og det kan være flere måter å definere dette på. Ekspertutvalget trekker fram eksempler som mulighet til å velge fast hjemmehjelp, og til å kunne velge mellom barnehager som vektlegger ulike typer tilbud. Utvalget legger til grunn at større kommuner vil kunne tilby mer variasjon i tilbudet.
- Vi har her valgt å konsentrere oss om tilbud innenfor de store tjenesteområdene:
  - Barnehage. Hvilken variasjon finnes i barnehagetilbudet i den enkelte kommune?
  - Skole. Hvor mange skoler finnes i kommunen? Dersom kommunen har flere skoler, vil det være mulig for elever som har behov for å bytte skole å kunne gjøre dette innenfor egen kommune.
  - Pleie og omsorg. Variasjon i omsorgstilbud. Vi har sett på om kommunene har omsorgsboliger, hvilket sykehjemstilbud de har og om de har tilbud om bofellesskap til rus/psykiatri.

Barnehage

- En variasjon i ulike typer barnehager gir en indikasjon på om foreldrene i hver kommune har mulighet til å velge hvilket tilbud de ønsker for barna sine. Det vil selvsagt være andre forhold, som antall plasser og geografi som vi være avgjørende for om man får ønsket tilbud.
- Tabellen under viser antallet barnehager i hver kommune, og hvor mange av disse som er offentlige og hvor mange som er private. Midsund, Eide og Sunndal er de tre kommunene som kun har offentlige barnehager.
- I tillegg viser tabellen innslag av andre typer barnehager. Molde er den eneste kommunen som har tilbud om åpen barnehage, og som har alle de ulike typene. Vestnes har videre både en gårdsbarnehage, en barnehage med montessoripedagogikk og en barnehage med kristen formålsparagraf.
- Både Nettet og Gjemnes har tilbud om friluftsbarnhage. Gjemnes har også en barnehage med kristen formålsparagraf, det samme har Fræna.

	Antall barnehager i kommunen	Hvorav offentlige	Hvorav private	Åpen barnehage	Friluftsbarnhage/ gårdsbarnehage	Familiebarnehage	Montessori pedagogikk	Kristen forsmålsparagraf
Molde	27	12	15	x	x	x	x	x
Vestnes	8	6	2	-	x	-	x	x
Rauma	9	7	2	-	-	-	-	-
Nettet	5	3	2	-	x	-	-	-
Midsund	2	2	0	-	-	-	-	-
Aukra	3	2	1	-	-	-	-	-
Fræna	9	3	6	-	-	-	-	x
Eide	4	4	0	-	-	-	-	-
Gjemnes	6	4	2	-	x	-	-	x
Sunndal	7	7	0	-	-	-	-	-

Oversikt over antall barnehager i hver av kommunene, fordelt på private og offentlig. Innslag av andre typer barnehager. Kilde: Kommunenes årsmeldinger og nettsider

---

Skole

- De kommende sidene viser hvor mange skoler, både offentlige og private, som finnes i hver av kommunene.
- Dersom man ikke tar hensyn til de private skolene, er det kun Midsund kommune som har «ett» skoletilbud til elevene. Det betyr at dersom en elev må bytte skole, og ikke ønsker å gå på private skoler, så vil muligheten være at kommunene kjøper en plass på en skole i en annen kommune eller at familien må flytte.
- Flere av kommunene har én ungdomsskole, dette er Eide, Midsund, Gjemnes og Sunndal.
- Molde har den største barneskolen og den største ungdomsskolen. Disse er Langmyra skole og Bekkevold ungdomsskole, med henholdsvis 445 og 450 elever.
- De minste barneskolene finner vi i Nettet og Sunndal. Både Vistdal skole i Nettet og Gjøra oppvekstsenter i Sunndal har 17 elever hver, og begge skolene har elever fra 1. – 7. klasse.

Skole

Kommune	Antall skoler	Skoler
Aukra	2	<ul style="list-style-type: none"> - Gossen barne- og ungdomsskole (1. – 10. trinn) – 346 elever - Julsundet skole (1. – 10. trinn) – 187 elever
Eide	4	<ul style="list-style-type: none"> - Eide barneskole (1. – 7. trinn) – 218 elever - Eide ungdomsskole (8. – 10. trinn) – 150 elever - Lyngstad skole (1. – 7. trinn) – 77 elever - Vevang skole (1. – 7. trinn) – 46 elever
Fræna	7	<ul style="list-style-type: none"> - Aureosen og Jendem skular (1. – 7. trinn) – 138 elever. 1. – 4. trinn går på Jendem, og 5. – 7. trinn på Aureosen. - Bud barne- og ungdomsskule (1. – 10. trinn) – 189 elever - Fræna ungdomsskule (8. – 10. trinn) – 197 elever - Haukås skole (1. – 7. trinn) – 267 elever - Hustad barne- og ungdomsskole (1. – 10. trinn) – 181 elever - Sylte og Malme skule (1. – 7. trinn) – 158 elever. 1. – 4. trinn går på Sylte, og 5. – 7. trinn på Malme. - Tornes skule (1. – 7. trinn) – 106 elever
Gjemnes	3	<ul style="list-style-type: none"> - Angvik skole (1. – 7. trinn) – 52 elever - Batnfjord skule (1. – 10. trinn) – 251 elever - Torvikbukta skole Sa (1. – 7. trinn) – 31 elever. Privat skole.
Midsund	3	<ul style="list-style-type: none"> - Midsund skule (5. – 10. trinn) – 173 elever - Raknes skule (1. – 4. trinn) – 64 elever - Midsund Montessoriskule (1. – 7. trinn) – 41 elever. Privat skole.
Neset	3	<ul style="list-style-type: none"> - Eidsvåg barne- og ungdomsskole (1. – 10. trinn) – 261 elever - Eresfjord barne- og ungdomsskole (1. – 10. trinn) – 49 elever - Vistdal skole (1. – 7. trinn) – 17 elever
Vestnes	5	<ul style="list-style-type: none"> - Fiksdal oppvekstsenter (1. – 7. trinn) – 48 elever - Helland skule (1. – 10. trinn) – 398 elever - Tomrefjord skule (1. – 10. trinn) – 243 elever - Tresfjord oppvekstsenter (1. – 7. trinn) – 37 elever - Vike friskule (1. – 7. trinn) – 60 elever. Privat skole.

Skole

Kommune	Antall skoler	Skoler
Molde	13	<ul style="list-style-type: none"> - Bekkevold ungdomsskole (8. – 10. trinn) – 445 elever - Bergmo ungdomsskole (8. – 10. trinn) – 314 elever - Bolsøya skole (1. – 7. trinn) – 74 elever - Kleive oppvekstsenter (1. – 7. trinn) – 63 elever - Kvam skole (1. – 7. trinn) – 151 elever - Kviltorp skole (1. – 7. trinn) – 408 elever - Langmyra skole (1. – 7. trinn) – 450 elever - Nordbyen skole (1. – 7. trinn) – 276 elever - Sekken oppvekstsenter (1. – 10. trinn) – 23 elever - Sellanrå skole (1. – 7. trinn) – 318 elever - Skjevik barne- og ungdomsskole (1. – 10. trinn) – 213 elever - Trøndergård skole og ressurscenter (1. – 10. trinn) – 34 elever. Interkommunal skole. - Vågsetra barne- og ungdomsskole (1. – 10. trinn) – 258 elever - Molde Friskole (1. – 10. trinn) – 54 elever. Privat skole.
Rauma	7	<ul style="list-style-type: none"> - Isfjorden oppvekstsenter (1. – 7. trinn) – 181 elever - Måndalen oppvekstsenter (1. – 10. trinn) – 104 elever - Vågstranda oppvekstsenter (1. – 7. trinn) – 44 elever - Åfarnes oppvekstsenter (1. – 10. trinn) – 150 elever - Åndalsnes oppvekstsenter (1. – 7. trinn) – 211 elever - Åndalsnes ungdomsskole (8. – 10. trinn) - 144 elever - Innfjorden friskole Sa (1. – 7. trinn) – 31 elever. Privat skole.
Sunndal	6	<ul style="list-style-type: none"> - Gjøra oppvekstsenter (1. – 7. trinn) – 17 elever - Løykja skole (1. – 7. trinn) – 71 elever - Sande skole (1. – 7. trinn) – 257 elever - Sunndal ungdomsskole (8. – 10. trinn) – 274 elever - Tredal skole (1. – 7. trinn) – 144 elever - Ålvundfjord skule (1. – 7. trinn) – 78 elever

Oversikt over antall skoler, hvilke trinn som er på hver skole og antall elever. Kilde: Kommunenes årsmeldinger og nettsider

Helse og omsorg

- Flere kommuner legger opp tjenestene sine innenfor helse/pleie/omsorg etter omsorgstrappen, hvor utgangspunktet er at brukerne skal få tilbud ut fra hvilken «trapp» de er på. For eksempel kan eldre få praktisk bistand i hjemmet, de kan få tilbud om å leie en omsorgsbolig som er tilrettelagt, de kan bo i bolig med heldøgns bemanning eller i institusjon (sykehjem). Det varierer hvilket tilbud ulike kommuner har. Alle kommunene i utredningen har omsorgsboliger og sykehjem med avdeling for demente samt avdeling for korttidsopphold og rehabilitering. Dette er et supplement til ordinære langtidsplasser.
- Ut fra årsmeldinger og hjemmesider ser det ut til at det kun er Molde, Fræna og Eide som har tilbud om bofellesskap for personer med rus/psykiatriutfordringer.

	Omsorgsboliger	Bofellesskap rus/psykiatri	Avdeling for demente	Korttidsopphold og rehabilitering
Molde	x	x	x	x
Vestnes	x	-	x	x
Rauma	x	-	x	x
Neset	x	-	x	x
Midsund	x	-	x	x
Aukra	x	-	x	x
Fræna	x	x	x	x
Eide	x	x	x	x
Gjemnes	x	-	x	x
Sunnal	x	x	x	x

Oversikt over ulike tilbud innenfor helse og omsorg i kommunene. Kilde: Kommunenes årsmeldinger og nettsider

Tilstrekkelig distanse

Habilitet og rettssikkerhet i kommunene 1

- I intervjuene spurte vi om kommunene opplever utfordringer med habilitet og rettssikkerhet. I det følgende oppsummerer vi inntrykkene fra hver kommune.
  - I **Aukra** ble det opplyst at man ikke hadde problemer med saksbehandlingstider, blant annet fordi Ormen Lange-utbyggingen hadde vært omfattende og dermed kompetanseutviklende for kommunen (rettssikkerhet). Ellers er Aukra et lite øysamfunn hvor mange kjenner hverandre, så habilitetssaker kommer jevnlig opp i kommunestyrene. Dersom det er utfordringer med habilitet i administrasjonen, settes saker over til andre kommuner.
  - I **Rauma** er det litt delte tilbakemeldinger på dette med habilitet, men det generelle inntrykket er at dette håndteres greit og blir vurdert i aktuelle saker. Dersom det er behov for det, har kommunene mulighet til å inngå samarbeid med Molde eller Vestnes for å gjennomføre saksbehandlingen.
  - I **Neset** meldes det om at spørsmål knyttet til habilitet ofte stilles. I mindre kommuner har innbyggerne flere hatter. Men ansatte og politikere er klar over dette, og bevisst på å stille spørsmål og få det vurdert. Det kan være både en fordel og en ulempe med små samfunn. Når folk kjenner hverandre og vet hva andre driver med er det også mer synlig enn i en stor kommune.

Habilitet og rettssikkerhet i kommunene 2

- I **Vestnes** kan habilitet være utfordrende (små forhold), men kommunen har utarbeidet rutiner for håndtering av habilitet og rettssikkerhet. Det er stort fokus på dette både politisk og administrativt.
- Det er stor bevissthet rundt habilitet i **Midsund**. Men det er en utfordring siden kommunen er liten, og saker kan bli personlige. Det kom også tilbakemelding på at forvaltningsmessig er ikke alltid kvaliteten god nok.
- I **Gjemnes** er tilbakemeldingen at habilitet enkelte ganger oppfattes litt ulikt, men at kommunen følger reglene knyttet til dette. Dersom det er habilitetsutfordringer i administrasjonen, løses det gjennom samarbeid med nabokommunene. Det har vært noen klagesaker rundt rettssikkerhet til fylkesmannen, men disse har ikke fått medhold.
- I **Eide** mener respondentene at det er fordeler og ulemper rundt størrelsen på kommunene når det gjelder habilitet og rettsikkerhet. Det er et ganske gjennomsliktig samfunn, og noen vil ta det opp dersom det er en kobling man kan stille spørsmål ved. Generelt er inntrykket at man både politisk og administrativt er oppmerksomme på habilitet. Man kjenner reglene, og håndterer sakene deretter. Noen utfordringer knyttet til rettssikkerhet, for eksempel innenfor barnevern, har kommunen løst ved å inngå interkommunalt samarbeid.

Habilitet og rettssikkerhet i kommunene 3

- I **Sunndal** behandler kommunestyret stadig habilitetssaker, men det takles på en god måte. Det er etablert rutiner slik at representantene melder inn potensielle habilitetssaker på forhånd, og de tas opp i starten av møtene. Ellers er det ryddighet i forvaltningen.
- **Fræna** mener de har lite utfordringer med habilitet, men at spørsmålet kommer opp i kommunestyret jevnt og trutt. Man har gode rutiner for å håndtere det. Kommunen er heller ikke større enn at folk vet om hverandre. Når det gjelder rettssikkerhet, har de hatt noen vedtak som har blitt omgjort av fylkesmannen. Men i det store og det hele får innbyggerne tjenestene de har krav på, og for eksempel er forvaltningskontoret for helse- og omsorgstjenester såpass stort at det ikke er et problem.
- I **Molde** er tilbakemeldingen at kommunene ikke opplever problemer med rettssikkerhet, men at habilitet tidvis kan være en utfordring. Kommunen har retningslinjer for dette, som man er bevisst på, og følger lovverket knyttet til habilitet.

Modeller for lokalisering av tjenester

Lokalisering

- Erfaringer fra tidligere kommunesammenslåinger tilsier at det er stordriftsgevinster i teknisk sektor, noen grad i helsetjenester og i administrasjon (Grefsrud og Hagen 2003). Beregningene gjort i delrapport 2 om økonomi, viste også at det i flere av sammenslåingsalternativene vil være mulig å hente ut stordriftsgevinster - spesielt på administrasjon. Potensialet vil blant annet avhenge av i hvordan man lokaliserer tjenestene.
- Erfaringer fra tidligere kommunesammenslåinger viser at førstelinjetjenester som skoler, barnehager og sykehjem blir lokalisert som tidligere (Brandtzæg 2009). Vi har derfor i vurderingene først og fremst lagt vekt på lokalisering av administrative tjenester og mer spesialiserte tjenester.
- Når vi skal vurdere lokalisering, er det flere hensyn som må diskuteres. Det er blant annet:
  - Økonomi og potensielle stordriftsfordeler
  - Størrelse på fagmiljø, spesielt innenfor spesialiserte tjenester
  - Utnyttelse av kommunenes ressurser og samhandling mellom ulike sektorer
  - Tilgjengelighet for innbyggerne (dette kan gjelde både fysisk og digitalt)
- Vi har vurdert tre ulike modeller for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester. Disse er:
  - Samlokaliseringsmodell
  - Funksjonsdelingsmodell
  - Desentralisert modellDisse forklares nærmere på de neste sidene.

Samlokaliseringsmodell

I en samlokaliseringsmodell ser vi for oss at mesteparten av kommunene sine administrative oppgaver blir lokalisert til ett sted. En slik modell vil i størst grad sikre økonomiske stordriftsfordeler og større fagmiljø. Samtidig er dette den modellen som gir minst fysisk tilgjengelighet for innbyggerne, med unntak av de som bor der samlokaliseringen skjer. For samhandling mellom ulike sektorer vil dette være en positiv modell. Vi forutsetter at ikke alle tjenester vil samlokaliseres i en slik modell, eksempelvis vil tjenester som skoler og barnehager fortsatt måtte ha en struktur som sikrer fysisk tilgjengelighet for innbyggerne. Når det gjelder spesialiserte tjenester, som arealplanlegging, byggesaksbehandling, landbrukskontor også videre, er det ikke lenger så viktig for innbyggerne å ha fysisk tilgang til kontoret. Gode nettsider, hvor for eksempel søknader er godt tilgjengelig, vil være vel så viktig. Men det vil kunne bli lange reiseavstander for ansatte, for eksempel om de skal ut på befaring i forbindelse med søknadsbehandling.

Funksjonsdelingsmodell

I en funksjonsdelingsmodell ser vi for oss å samle oppgaver som naturlig hører sammen, eller kan dra nytte av hverandre, på ett sted. For eksempel vil økonomi, regnskap og lønn bli plassert i én kommune, barnevern, PPT og familievernkontor i en annen, kulturadministrasjon i en tredje også videre. Dette er ment som eksempler. På den måten kan kommunen styrke og forbedre tjenestene, samtidig som man sikrer fordeling av vekstimpulser og utvikling på flere steder i den nye kommunen. I en slik modell vil det være naturlig å ta utgangspunkt i de tjenestene som den enkelte kommune er gode på i dag.

I tillegg til administrasjon, kan følgende tjenester være aktuelt å diskutere:

- Helse (helsestasjon, jordmor, fysioterapi, ergoterapi, psykisk helse og forebyggende arbeid)
- Oppvekst (bedre utnytting av spesialkompetanse og fordeler knyttet til mer helhetlig oppvekstpolitikk)
- Tekniske tjenester (drift og vedlikehold, oppmåling og byggesaksbehandling, vannforsyning og planleggingsoppgaver)
- NAV
- Kultur (bedre koordinering, utvikling og profilering av kulturtilbud og styrking av kvaliteten og utvalget i tilbudet til barn og unge)

En slik modell vil i noe mindre grad føre til økonomiske stordriftsfordeler, men man vil sikre et større fagmiljø og mulighet til spesialisert kompetanse. Modellen vil i varierende grad gi fysisk tilgjengelighet til innbyggerne, siden oppgaver er spredd i ulike deler av kommunen. Gode IKT-løsninger vil derimot sikre innbyggerne den tilgjengelighet de trenger på en rekke tjenester. En ulempe med denne modellen er at samhandlingen mellom ulike sektorer ikke blir optimal, men gode IKT-løsninger kan bidra til å bøte på dette.

Flere av de frivillige sammenslåingene som har blitt gjennomført de seneste årene har hatt en form for funksjonsdelingsmodell. I sammenslåingen mellom Frei og Kristiansund ble det gamle rådhuset i Frei omgjort til et familie- og helsehus for barnevern, helsestasjon, skolehelsetjeneste og legesenter. I sammenslåingen mellom Skjerstad og Bodø, ble hele landbrukskontoret i Bodø flyttet til Skjerstad. Vi har derimot ikke sett på erfaringer med tidligere sammenslåinger, og hva som skjer på lang sikt med en slik modell.

Desentralisert modell

I en desentralisert modell ser vi for oss at tjenestetilbudet på mange måter blir videreført som i dag, med unntak av de mest sentrale lederstillingene. I en slik modell vil man fortsatt ha «kommunehus» i hver av de gamle kommunene med et bredt spekter av funksjoner. Dette alternativet vil i størst grad ivareta ønsket om fysisk tilgjengelighet for innbyggerne, men samtidig vil kommunene ikke oppnå verken større fagmiljø, økonomiske gevinster eller bedre samhandling i særlig grad ved en sammenslåing.

En full desentralisert modell er kanskje ikke realistisk i en ny kommune, men erfaringer fra tidligere sammenslåinger viser at det kan være aktuelt å etablere et servicekontor i hver av de gamle kommunene med et minimum av tjenester (Brandtzæg 2009). Servicekontoret kan blant annet fungere som førstelinjetjeneste til en del kommunale oppgaver, og bidra med veiledning og kontakt til aktuelle kommunale instanser. I Bodø kommune valgte man også å legge noen saksbehandlingsoppgaver til servicekontoret.

Lokalisering og avstander

- Avstandene i en ny kommune vil også være førende for hvordan tjenestetilbudet skal organiseres og lokaliseres. I første delrapport om samfunnsutvikling vurderte vi avstandene til et eventuelt kommunesenter med utgangspunkt i at en del administrative arbeidsplasser vil være lokalisert hit. Vi vil ta hensyn til disse avstandsvurderingene når vi i det videre skal vurdere ulike modeller for lokalisering i hver av strukturalternativene.
- Vurderingene av avstander og strukturalternativer var vurdert ut fra følgende:
  - 10 poeng – alle tettsteder innenfor 45 minutter reisetid
  - 5 poeng – tidligere kommunesenter innenfor 45 minutter reisetid, andre tettsteder har lengre avstand
  - 0 poeng – Avstanden mellom tidligere kommunesentre er over 45 minutter
- Tabellen under viser resultatet av vurderingene:

Alternativ	Kommuner	Poeng avstand
1	Hele ROR – Molde, Aukra, Midsund, Vestnes, Rauma, Fræna, Eide og Nesset	0 av 10
2	Romsdalshalvøya – Aukra – Eide – Fræna – Midsund - Molde – Gjemnes - Nesset	5 av 10
3	Aukra – Eide – Fræna – Midsund	0 av 10
4	Aukra – Midsund – Vestnes	10 av 10
5	Eide – Fræna – Molde	5 av 10
6	Nesset – Sunndal	5 av 10
7	Rauma – Vestnes	5 av 10
8	Fræna – Molde	5 av 10
9	Eide – Fræna	10 av 10
10	Aukra – Molde	10 av 10
11	Aukra – Midsund	5 av 10
12	Fræna – Aukra- Midsund	0 av 10

Effektiv tjenesteproduksjon

Mulige effektiviseringsgevinster ved sammenslåing

- I forrige delrapport om økonomi så vi på innsparingspotensial på administrasjon og mulige effektiviseringsgevinster innenfor tjenesteproduksjon.
- Som nevnt tidligere vil det være flere faktorer som avgjør hvilke og hvor store effektiviseringsgevinster det er mulig å ta ut ved en kommunesammenslåing.
- I denne delrapporten har vi vurdert samlet innsparingspotensial for tjenester og administrasjon i prosent av brutto driftsinntekter. Dette vises på neste side.
- Vi viser for øvrig til delrapport 2 for redegjørelse av metoden og bakgrunnsinformasjon som er brukt i beregningene.

Oppsummering mulige effektiviseringsgevinster

Innsparingspotensial på administrasjon og utvalgte tjenesteområder sammenlignet med landsgjennomsnittet i 2013. I mill. kr og i % av brutto driftsinntekter. Kilde: KOSTRA (konsern)/beregninger ved Telemarksforsking.

Alt.	Kommuner	Administrasjon (lavest)	Tjenesteområdene	Sum	I % av brutto driftsinntekter
1	Hele ROR – Molde + Vestnes + Rauma + Nettet + Midsund + Aukra + Fræna + Eide	58	47	105	2,1 %
2	Romsdalshalvøya – Molde + Nettet + Midsund + Aukra + Fræna + Eide + Gjemnes	47	63	110	2,7 %
3	Midsund + Aukra + Fræna + Eide	17	27	44	2,8 %
4	Vestnes + Midsund + Aukra	13	31	44	3,5 %
5	Molde + Fræna + Eide	13	-	13	0,4 %
6	Nettet + Sunndal	6	98	104	10,4 %
7	Vestnes + Rauma	6	-	6	0,5 %
8	Molde + Fræna	8	-	8	0,3 %
9	Fræna + Eide	3	-	3	0,3 %
10	Molde + Aukra	15	44	59	2,4 %
11	Midsund + Aukra	9	39	48	7,4 %
12	Midsund + Aukra + Fræna	14	30	44	3,3 %

Oppsummering mulige effektiviseringsgevinster

– hentet fra delrapport 2 om økonomi

- Det er klart at en kommunesammenslåing kan gi grunnlag for å hente ut stordriftsfordeler gjennom mer effektiv administrasjon og tjenesteproduksjon. Erfaringene fra tidligere kommunesammenslåinger viser at det er størst effektiviseringspotensiale knyttet til administrasjon. Dette fordi man gjennom en sammenslåing får én administrativ og én politisk organisasjon, og dermed unngår doble funksjoner, oppgaver, rutiner og systemer på ulike områder.
- Når det gjelder innsparingspotensial innenfor tjenesteproduksjon og administrasjon har vi foran vist at dersom de nye kommunealternativene driver administrasjonen like effektivt som den billigste kommunen i dag, vil innsparingspotensial sammenlignet med dagens kommuner være fra 3 - 58 mill. kr. Selv om det er anslag, får beregningene fram at det bør være et klart potensial for reduserte administrasjonsutgifter ved slike eventuelle kommunesammenslåinger.
- Vi har også sett på innsparingspotensial på tjenesteproduksjonen. Der er det tatt hensyn til utgiftsbehovet kommunene har i dag. Dersom netto driftsutgifter for de aktuelle tjenesteområdene blir harmonisert ned til nivå for gjennomsnittskommunen, vil kommunene samlet sett ha et effektiviseringspotensial på om lag 136 mill. kr. Etter justering for utgiftsbehov, viser beregningen et samlet innsparingspotensial på om lag 123 mill. kr. Beregningene for de ulike sammenslåingsalternativene viser et mulig effektiviseringspotensial i % av dagens brutto driftsinntekter på mellom 0 og 9,8 % (alternativ 6).
- Vi vil presisere at det hverken er nødvendig, realistisk eller ønskelig å hente ut hele innsparingspotensialet slik vi har beregnet det i disse tilfellene. Beregningene gir likevel et bilde av områder som det er mulig å se nærmere på, uavhengig av en sammenslåing eller ikke. Med tanke på tjenesteproduksjon vil ikke direkte økonomiske innsparinger være blant de viktigste effektene av en sammenslåing. De største gevinstene knyttet til en sammenslåing må være muligheter for større fagmiljøer og bedre og mer fleksibel utnyttelse av de ressurser som kommunene samlet sett har. Større og sterkere fagmiljøer vil være viktige som grunnlag for å kunne håndtere de framtidige utfordringene som kommunene står overfor. En av ulempene kan være større reiseavstander for ansatte til arbeidsplassen.

Økonomisk soliditet

Økonomisk soliditet

- Økonomisk soliditet er blant annet et uttrykk for om en kommune er i stand til å håndtere svingninger i inntekter og kostnader.
- I forrige delrapport om økonomi, redegjorde vi for flere finansielle nøkkeltall i kommune. Disse var netto driftsresultat, disposisjonsfond, netto lånegjeld og akkumulert regnskapsmessig merforbruk.
- Det som er viktig å huske på, er at disse tallene henger sammen. Dersom kommunen har et positivt netto driftsresultat over år, vil dette gi rom for en økonomisk buffer i form av et gitt nivå på disposisjonsfondet. Som igjen kan brukes til investeringer, framfor å ta opp lån. Høy lånegjeld vil genere finanskostnader som renter og avdrag, som igjen går utover hvor mye midler som er til drift av kommunen. Dersom kommunen klarer å holde nivået på lånegjelden nede, vil også rente- og avdragsbelastningen bli lavere.
- I denne delrapporten har vi tatt med disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter for å vurdere om kommunene har økonomisk soliditet.

Disposisjonsfond

- gir uttrykk for økonomisk handlefrihet

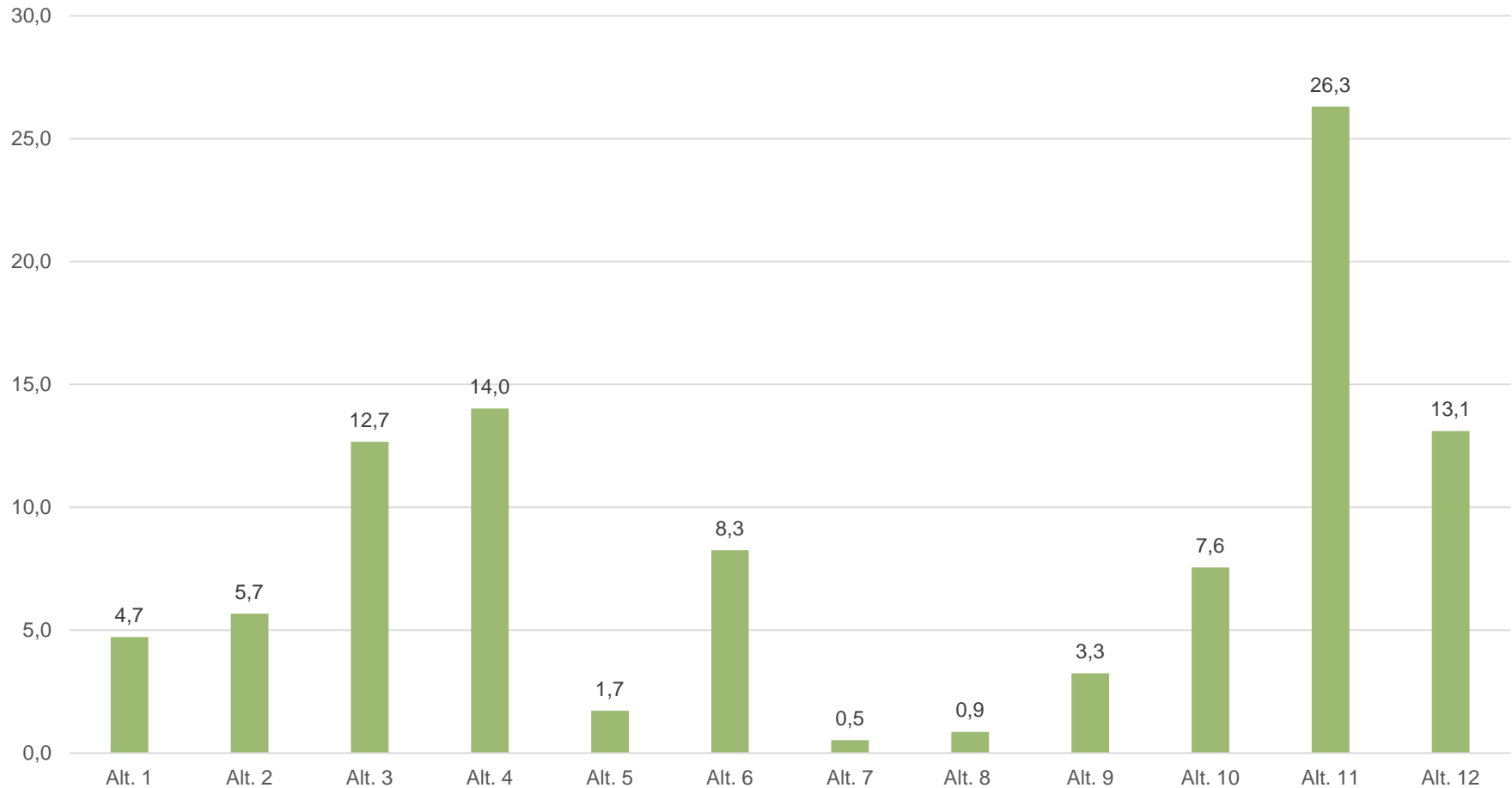
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

- De kommunale fondene viser hvor mye kommunen har satt av til senere års drifts- og investeringsformål. Disposisjonsfondet er det eneste fondet som fritt kan benyttes til dekning av utgifter i både drifts- og investeringsregnskapet. Disposisjonsfondet er derfor den delen av «reservene» som gir best uttrykk for den økonomiske handlefriheten.
- Nivået på disposisjonsfondet kan si noe om hvilken økonomisk «buffer» kommunen har ved uforutsette hendelser, eller som egenfinansiering av investeringer.
- Samtlige av de aktuelle kommunene, med unntak av Aukra og Sunndal hadde et nivå på disposisjonsfondet som lå under landsgjennomsnittet i 2013.

Disposisjonsfond 2011-2013

	2011	2012	2013
Molde	1,2	0,7	0,8
Vestnes	0,0	0,1	0,3
Rauma	1,5	1,6	0,6
Nesset	4,7	2,8	1,9
Midsund	0,4	0,5	1,3
Aukra	15,7	29,0	34,4
Fræna	0,4	0,4	0,4
Eide	11,5	9,8	14,7
Gjemnes	0,1	0,3	0,3
Sunndal	7,3	9,6	9,0
Møre og Romsdal	3,8	3,8	3,7
Hele landet	5,5	5,9	6,2

Disposisjonsfond samlet for alternativene 2013, (i % av brutto driftsinntekter)*

*Tallene for fondsbeholdning er hentet fra nykommune.no, og består av disposisjonsfond og regnskapsmessig mindreforbruk. Kilde: KOSTRA 2013

Vurdering av strukturalternativene

Kort om vurderingene 1

- For å vurdere hvert av strukturalternativene, har vi tatt utgangspunkt i vurderingssystemet beskrevet i innledningskapittelet og data fra forrige delkapittel om status i kommunene. Vi knytter noen generelle kommentarer til vurderingene her.
  - Befolkningsgrunnlag: Vi har sett på samlet befolkningsgrunnlag for hvert av strukturalternativene per i dag.
  - Interkommunalt samarbeid: Her har vi tatt utgangspunktet i tabellen på side 31 som viser omfanget av interkommunalt tjenestesamarbeid på en del sektorer. Vi har vurdert i hvor stor grad en ny, sammenslått kommune har behov for interkommunalt tjenestesamarbeid.
  - Tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse: Her er fokuset på om en kommunesammenslåing vil gjøre situasjonen bedre for de involverte kommunene. Befolkningsstørrelse og «robusthet» knyttet til størrelse er behandlet gjennom det første kriteriet. Innenfor tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse er det lagt vekt på følgende data:
    - Respondentenes svar på spørsmål om kapasitet, økonomi, rekruttering, fagmiljø og økte krav til oppgaver i spørreundersøkelsen.
    - Kompetanseindikatorerne på side 23.
    - Følgende kapasitetsindikatorer:
      - Gjennomsnittlig gruppestørrelse 1. – 10. trinn
      - Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem
      - Leke- og oppholdsareal i barnehage

Kort om vurderingene 2

- Ulike modeller for tjenesteyting: Vi tar utgangspunkt i at førstelinjetjenester som skole, barnehage og sykehjem blir værende der de er. Vi har derfor tatt med dette kriteriet for å vurdere hvordan man kan se for seg å organisere de administrative og mer spesialiserte tjenestene i kommunene. Dette er vurdert ut fra valgmulighetene en ny kommune har, basert på avstander innad i den nye kommunen.
- Framtidig tjenesteproduksjon:
  - Vi har tatt utgangspunkt i respondentenes svar i spørreundersøkelsen om nye oppgaver og framtidige utfordringer, samt sett på utviklingen i årsverk per 1000 innbyggere i arbeidsfør alder innenfor barnehage, grunnskole og pleie og omsorg.
  - Valgfrihet: Her er det tatt utgangspunkt i oversiktene over kommunenes tilbud på side 62-68, og gitt en vurdering av om hvert strukturalternativ vil gi mindre god, middels god eller god valgfrihet i en ny kommune.
  - Tilstrekkelig distanse: Gjennom intervjuene er det ikke avdekket store utfordringer i noen av kommunene knyttet til rettssikkerhet og habilitet. Vi har derfor vurdert alle alternativene likt, men vil knytte en kommentar til at større kommuner sjeldnere opplever at habilitet blir et tema i for eksempel kommunestyret.
  - Disse tre kriteriene er vurdert samlet.

Kort om vurderingene 3

- Effektiv tjenesteproduksjon: Dette kriteriet er vurdert ut fra samlet potensial for innsparing innenfor administrasjon og tjenesteproduksjon i prosent av brutto driftsinntekter.
- Økonomisk soliditet: Dette er vurdert ut fra samlet disposisjonsfond i en ny, sammenslått kommune i prosent av brutto driftsinntekter.

Alternativ 1:

ROR

Molde

+ Aukra

+ Midsund

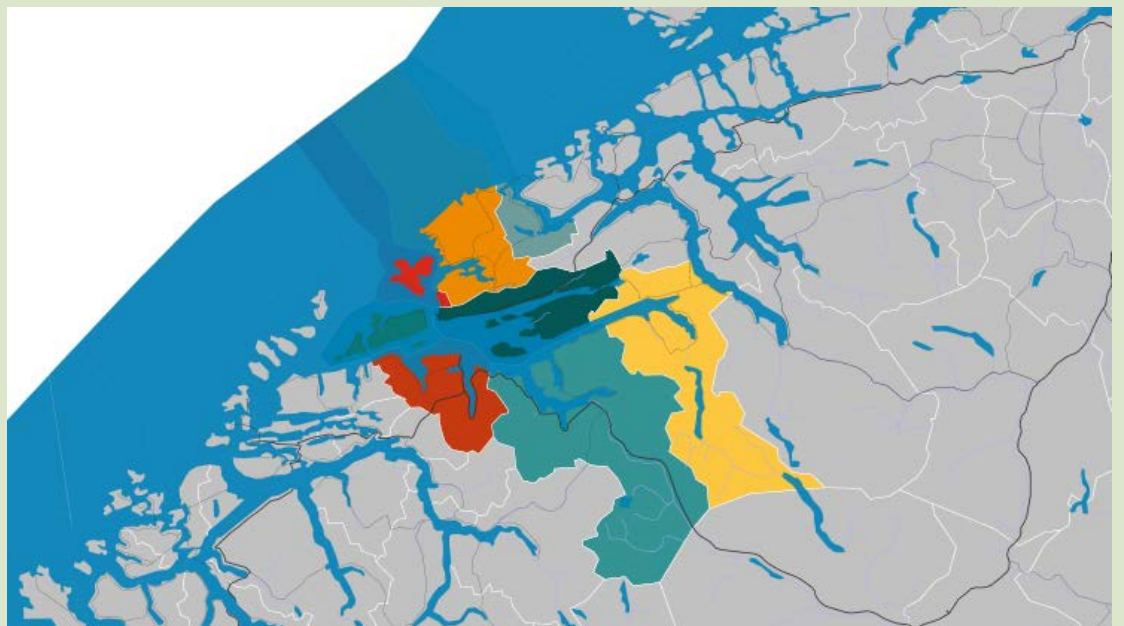
+ Vestnes

+ Rauma

+ Fræna

+ Eide

+ Nesset

Befolkningsutvikling

Nye Molde-Aukra-Midsund-Vestnes-Rauma-Fræna-Eide-Nesset kommune ville per 1. januar 2014 hatt en samlet befolkning på 61 721 innbyggere. Dette er betydelig høyere enn innbyggertallet ekspertutvalget mener en kommune minst bør ha (15 000 – 20 000) for å ha tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for å ivareta sin rolle som tjenesteyter og myndighetsutøver.

Det er forventet at innbyggertallet vil stige en del mot 2040, hvor det antas å være 72 288.

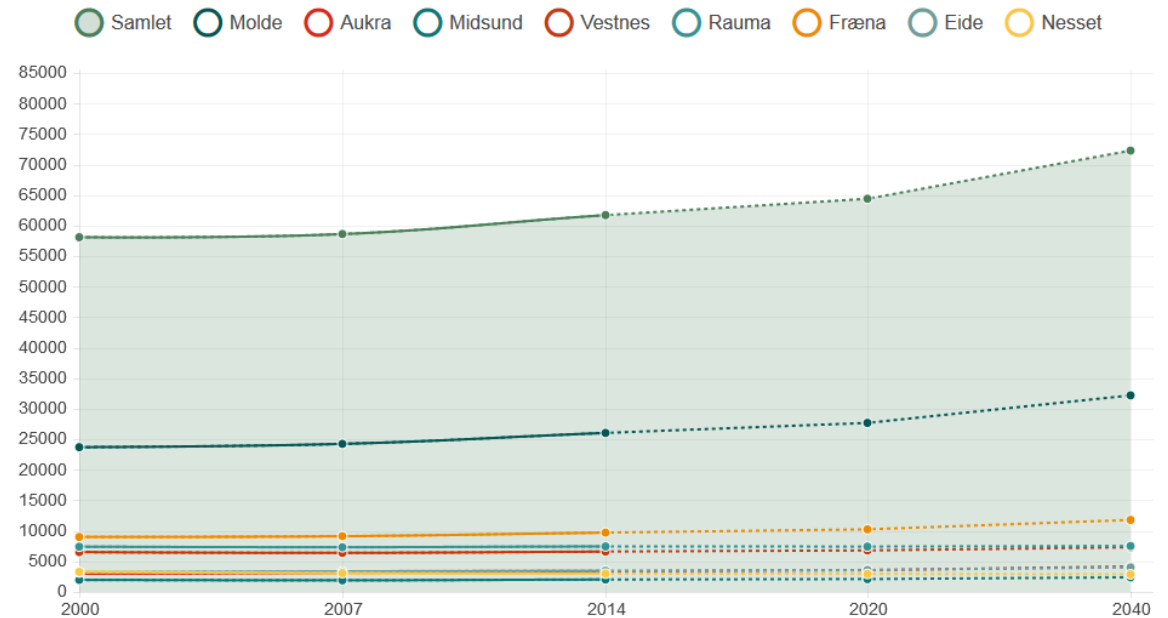
2014

Samlet:	61721
Molde:	26048
Fræna:	9720
Rauma:	7453
Vestnes:	6615
Eide:	3471
Aukra:	3377
Nesset:	3001
Midsund:	2036

2040

Samlet:	72288
Molde:	32193
Fræna:	11796
Rauma:	7530
Vestnes:	7313
Aukra:	4159
Eide:	4018
Nesset:	2884
Midsund:	2395

PER 1. JANUAR 2014 ER SAMLET BEFOLKNING I DEN NYE KOMMUNEN 61 721

Kilde: www.nykommune.no

Interkommunalt tjenestesamarbeid

- Tabellen under viser behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid i dette strukturalternativet vurdert ut fra oversikten på side 30.
- En ROR-kommune vil kunne løse tjenestesamarbeid innenfor egen organisasjon, men det kan være aktuelt å fortsette samarbeidet om krisesenter. Det vil fortsatt være andre typer interkommunale samarbeid, som en 110-sentral hvor alle kommunene i Møre og Romsdal inngår.
- Gjemnes har en del samarbeid mot Romsdal, blant annet krisesenter, renovasjon og kulturskole med Nesset. Disse må enten avvikles eller skrives nye avtaler på, avhengig av hva som skjer rundt kommunestruktur for Gjemnes kommune. Tilsvarende har Vestnes en del samarbeid mot Sunnmøre.
- En sammenslåing av ROR-kommunene vil føre til tilnærmet ingen behov for tjenestesamarbeid.
- Samlet score: **20 poeng/20 poeng.**

Kommunale tjenester	Behov for interkommunalt tjenestesamarbeid	Eventuell kommentar
Fastlegeordningen/legevakt/øyeblikkelig hjelp	Nei	
Sykehjem og hjemmetjenester	Nei	
Helsestasjon inkl. jordmor	Nei	
Grunnskole	Nei	
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	Nei	
Barnevern	Nei	
Brann- og eksplosjonsvern	Nei	
Renovasjon	Nei	
Rusarbeid og psykisk helsearbeid	Nei	
Kulturskole	Nei	
Krisesenter	Ja	Samarbeid om krisesenter i Romsdal består av 11 kommuner
Bibliotek	Nei	

Kompetanse og kapasitet

- I spørreundersøkelsen har respondentene i alternativ 1 ulike holdninger til påstandene rundt tjenesteproduksjon. Tabellen under oppsummerer dette på en forenklet måte:

Kommune	Er kvaliteten i tjenestetilbudet svært bra?	Gjør den økonomiske situasjonen i kommunen det vanskelig å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene?	Er det utfordringer med å rekruttere kompetent arbeidskraft?	Er små og sårbare fagmiljøer en utfordring?	Har kommunen utfordringer når det gjelder å håndtere stadig økende krav til de kommunale tjenestene?
Molde	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Aukra	Ja	Nei	Ja	Ja	Ja
Midsund	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Vestnes	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Rauma	Ja	Nei	Nøytral	Ja	Ja
Fræna	Ja	Ja	Nei	Ja	Ja
Eide	Ja	Ja	Nøytral	Ja	Ja
Neset	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

- En stor ROR-kommune vil kunne bygge større fagmiljøer, også på spesialiserte tjenester, og ha større kapasitet til å møte økte krav til tjenester. Om rekrutteringssituasjonen blir bedre vil avhenge av hvilke type stillinger det er krevende å rekruttere til. I de åpne svarene i spørreundersøkelsen har vi sett at mange kommuner sliter med å rekruttere blant annet ingeniører og sykepleiere, noe som er en generell utfordring i kommune-Norge.
- Av kommunene som inngår i alternativ 1, er det Neset som har høyest andel av ansatte med kompetanse i de utvalgte områdene. Neset etterfølges av Aukra, Eide, Molde og Rauma. Det er Midsund, Vestnes og Fræna som har lavest andel. Samlet sett bør disse kommuner kunne øke sin andel i en ny kommune.
- Dersom vi ser på kapasitetsindikatorerne er det Aukra, Midsund, Neset, Rauma og Vestnes som har best kapasitet. Molde har dårligst, etterfulgt av Fræna og Eide. Det er ikke unaturlig at de største kommunene har dårligst kapasitet, større befolkningsgrunnlag gjør blant annet at skoleklassene «fylles opp» bedre enn i mindre kommuner. En ROR-kommune vil samlet sett ha god kapasitet per i dag.
- Vurdering: For noen av kommunene vil det være positivt for kompetanse og kapasitet å inngå i en ROR-kommune. Ut fra disse indikatorerne gjelder dette spesielt for Midsund og Vestnes, men vi har også sett tidligere at Aukra, Neset og Eide rapporterer om sårbarhet i en del tjenester.
- Samlet score: 5 poeng/10 poeng

Modeller for tjenesteyting

- Som vi så i delrapport 1 om samfunnsutvikling, vil avstandene i en ny ROR-kommune være store. Dersom man tar utgangspunkt i Molde som kommunesenter, vil ikke alle de gamle kommunesentrene ligge innenfor 45 minutter reisevei. Spesielt gjelder dette Åndalsnes (kommunesenter i Rauma).
- Ut fra dette vurderer vi at det lite aktuelt for en ny ROR-kommune å velge en samlokaliseringsmodell, som vil være den beste for å sikre økonomiske stordriftsfordeler og større fagmiljø.
- En funksjonsdelingsmodell kan være aktuelt, men store avstander vil kunne være krevende for tilgjengeligheten til innbyggerne. Dette vil derimot avhenge av hvilke tjenester det gjelder, i noen tilfeller er digital tilgjengelighet viktigere enn fysisk. Det er nok allikevel behov for en eller annen form for servicekontor i de gamle kommunene som har størst avstand til Molde, som ivaretar en del oppgaver ut mot innbyggerne. På enkelte områder vil man dermed nærme seg en desentralisert modell.
- Samlet score: 0 poeng/10 poeng

Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse

- Framtidig tjenesteproduksjon
  - I spørreundersøkelsen ble respondentene fra hver av kommunene spurt om kommunen deres er godt rusta til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer. Holdningen til påstanden fra respondentene i kommunene som inngår i dette alternativet var følgende:
    - Positiv: Rauma
    - Nøytral: Molde og Fræna
    - Negativ: Eide, Aukra, Midsund, Vestnes og Nesset
  - Oversikten over behov for framtidige årsverk viser antall årsverk per 1000 innbyggere i yrkesaktiv alder (20-66 år) i barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Hvis vi ser fram mot 2040, vil alternativ 1 ha vekst i antall årsverk knyttet til barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Alle kommunene i utredningen vil ha vekst i årsverk knyttet til pleie og omsorg, vi har derfor lagt vekt på at det også er vekst i den sammenslåtte kommunen i de yngste aldersgruppene.
  - Samlet mener vi alternativ 1 vil stå godt rustet til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon.
- Valgfrihet
  - Side 62-68 viser en oversikt over kommunenes tilbud innenfor barnehage, skole og pleie og omsorg knyttet til kriteriet valgfrihet. En sammenslåing av kommunene i alternativ 1 vil gi god valgfrihet innenfor kommunens grenser.
- Tilstrekkelig distanse
  - Gjennom intervjuene er det ikke avdekket store utfordringer i noen av kommunene knyttet til rettssikkerhet og habilitet. Vi har derfor vurdert alternativene likt, men antar at frekvensen av habilitetssaker vil kunne reduseres ved en større kommune.
- Samlet score: 20 poeng/20 poeng

Effektiv tjenesteproduksjon og økonomisk soliditet

Effektiv tjenesteproduksjon

Beregningene gjennomført i delrapport 2 om økonomi, viser at det er potensial for innsparing på 105 millioner samlet for administrasjon og tjenesteproduksjon for dette alternativet.

1 % av brutto driftsinntekter utgjør dette 2,1 %.

Score: **5 poeng/10 poeng**

Økonomisk soliditet

Disposisjonsfond samlet for kommunene som inngår i alternativet, utgjør 4,7 % av brutto driftsinntekter.

Score: **5 poeng/10 poeng**

Oppsummering alternativ 1 - ROR

Vurderingskriterium	Vurdering	Poengscore	Smiley
Befolkningsgrunnlag	Per i dag 61 721 innbyggere. Forventet folketall over 70 000 i 2040.	20/20	
Interkommunalt tjenestesamarbeid	Sammenslåing vil føre til tilnærmet ingen behov for interkommunalt tjenestesamarbeid.	20/20	
Kompetanse og kapasitet	Sammenslåing vil i noen grad føre til positive endringer i tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for de involverte kommunene.	5/10	
Modeller for tjenesteyting	Avstandene innad i en ny kommune vil være såpass store at de vil legge føringer på hvilken modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester man kan velge.	0/10	
Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse	En kommunesammenslåing vil i stor grad gjøre de involverte kommunene i bedre stand til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon, øke valgfriheten og sikre tilstrekkelig distanse.	20/20	
Effektiv tjenesteproduksjon	Effektiviseringsgevinst tilsvarende 2 – 4,99 prosent av brutto driftsinntekter (2,1 prosent).	5/10	
Økonomisk soliditet	Disposisjonsfond tilsvarende 2 – 4,99 prosent av brutto driftsinntekter (4,7 prosent).	5/10	
Samlet vurdering	Alternativ 1 får en samlet poengscore på 75 poeng.	75/100	

Alternativ 2:

Aukra

+ Eide

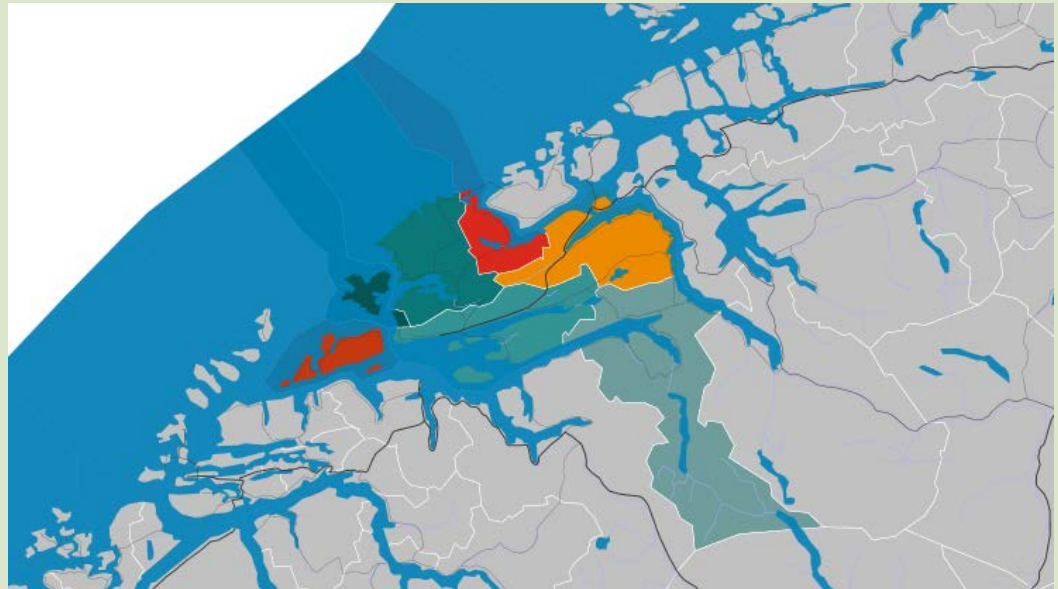
+ Fræna

+ Midsund

+ Molde

+ Nesset

+ Gjemnes

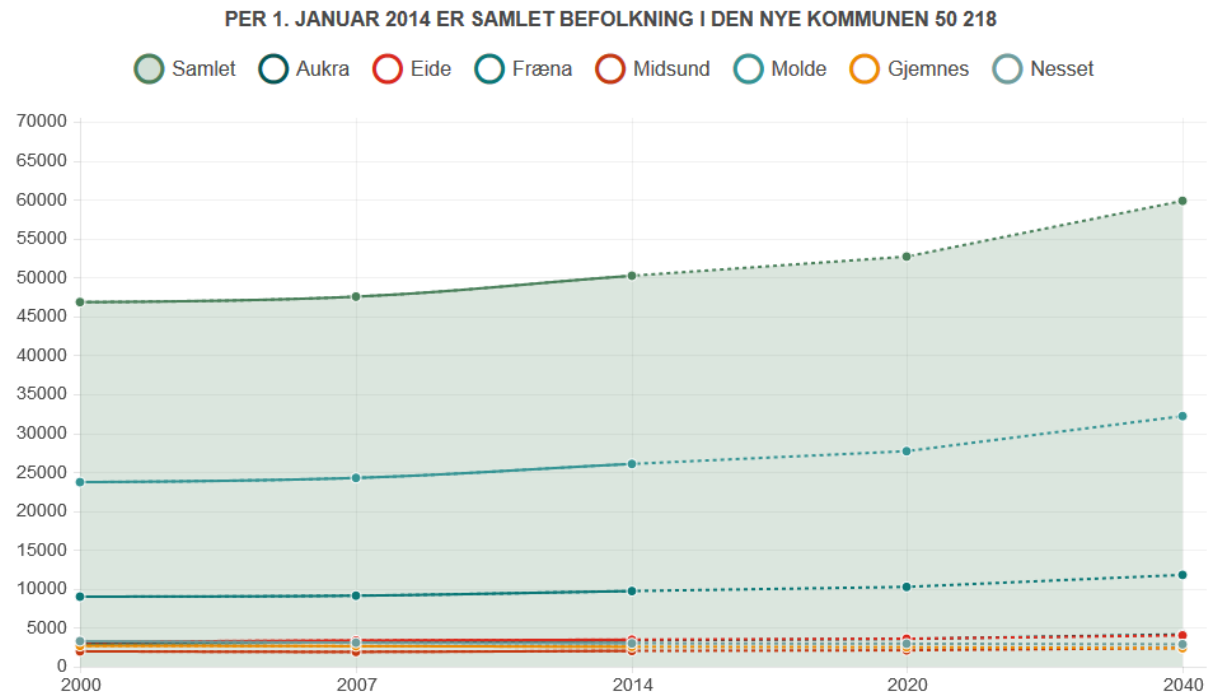

Befolkningsutvikling

Nye Aukra-Eide-Fræna-Midsund-Molde-Nesset-Gjemnes kommune ville per 1. januar 2014 hatt en samlet befolkning på 50 218 innbyggere. Dette er betydelig høyere enn innbyggertallet ekspertutvalget mener en kommune minst bør ha (15 000 – 20 000) for å ha tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for å ivareta sin rolle som tjenesteyter og myndighetsutøver.

Det er forventet at innbyggertallet vil stige en del mot 2040, hvor det antas å være 59 838.

2014	2040
Samlet: 50218	Samlet: 59838
Molde: 26048	Molde: 32193
Fræna: 9720	Fræna: 11796
Eide: 3471	Aukra: 4159
Aukra: 3377	Eide: 4018
Nesset: 3001	Nesset: 2884
Gjemnes: 2565	Midsund: 2395
Midsund: 2036	Gjemnes: 2393

Kilde: www.nykommune.no

Interkommunalt tjenestesamarbeid

- Tabellen under viser behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid i dette strukturalternativet vurdert ut fra oversikten på side 30.
- En kommune på Romsdalshalvøya vil kunne løse de fleste tjenestesamarbeid innenfor egen organisasjon, men det kan være aktuelt å fortsette samarbeidet om krisesenter. Det vil fortsatt være andre typer interkommunale samarbeid, som en 110-sentral hvor alle kommunene i Møre og Romsdal inngår.
- Vestnes og Rauma har samarbeid med de øvrige kommunene i Romsdal gjennom Romsdal regionråd. Etter dannelsen av Romsdalshalvøya kommune må man vurdere om et slikt samarbeid skal avvikles eller fortsette og eventuelt organiseres på en annen måte.
- Om kommunene rundt Romsdalshalvøya kommune, som Vestnes, Rauma og Sunndal har behov for samarbeid med den nye kommune, vil blant annet avhenge av kommunestrukturen som legges rundt Romsdalshalvøya.
- En sammenslåing på Romsdalshalvøya vil føre til tilnærmet ingen behov for tjenestesamarbeid.
- Samlet score: **20 poeng/20 poeng.**

Kommunale tjenester	Behov for interkommunalt tjenestesamarbeid	Eventuell kommentar
Fastlegeordningen/legevakt/øyeblikkelig hjelp	Nei	
Sykehjem og hjemmetjenester	Nei	
Helsestasjon inkl. jordmor	Nei	
Grunnskole	Nei	
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	Nei	
Barnevern	Nei	
Brann- og eksplosjonsvern	Nei	
Renovasjon	Nei	
Rusarbeid og psykisk helsearbeid	Nei	
Kulturskole	Nei	
Krisesenter	Ja	Samarbeid om krisesenter i Romsdal består av 11 kommuner
Bibliotek	Nei	

Kompetanse og kapasitet

- I spørreundersøkelsen har respondentene i alternativ 2 ulike holdninger til påstandene rundt tjenesteproduksjon. Tabellen under oppsummerer dette på en forenklet måte:

Kommune	Er kvaliteten i tjenestetilbudet svært bra?	Gjør den økonomiske situasjonen i kommunen det vanskelig å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene?	Er det utfordringer med å rekruttere kompetent arbeidskraft?	Er små og sårbare fagmiljøer en utfordring?	Har kommunen utfordringer når det gjelder å håndtere stadig økende krav til de kommunale tjenestene?
Molde	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Aukra	Ja	Nei	Ja	Ja	Ja
Midsund	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Fræna	Ja	Ja	Nei	Ja	Ja
Eide	Ja	Ja	Nøytral	Ja	Ja
Nesset	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Gjemnes	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

- En stor Romsdalskommune vil kunne bygge større fagmiljøer, også på spesialiserte tjenester, og ha større kapasitet til å møte økte krav til tjenester. Om rekrutteringssituasjonen blir bedre, vil avhenge av hvilke type stillinger det er krevende å rekruttere til. I de åpne svarene i spørreundersøkelsen har vi sett at mange kommuner sliter med å rekruttere blant annet ingeniører og sykepleiere, noe som er en generell utfordring i kommune-Norge.
- Av kommunene som inngår i alternativ 2, er det Nesset og Gjemnes som har høyest andel av ansatte med kompetanse på de utvalgte områdene. Nesset etterfølges av Aukra, Eide og Molde. Det er Midsund og Fræna som har lavest andel. Samlet sett bør disse kommuner kunne øke sin andel i en ny kommune.
- Dersom vi ser på kapasitetsindikatorerne er det Aukra, Midsund, Nesset og Gjemnes som har best kapasitet. Molde har dårligst, etterfulgt av Fræna og Eide. Det er ikke unaturlig at de største kommunene har dårligst kapasitet. Større befolkningsgrunnlag gjør blant annet at skoleklassene «fylles opp» bedre enn i mindre kommuner. En Romsdalskommune vil samlet sett ha god kapasitet per i dag.
- Vurdering: For noen av kommunene vil det være positivt for kompetanse og kapasitet å inngå i en Romsdalskommune. Ut fra disse indikatorerne gjelder dette spesielt for Midsund og Gjemnes (selv om Gjemnes har en god andel ansatte med tilstrekkelig kompetanse), men vi har også sett tidligere at Aukra, Nesset og Eide rapporterer om sårbarhet i en del tjenester.
- Samlet score: 5 poeng/10 poeng

Modeller for tjenesteyting

- Som vi så i delrapport 1 om samfunnsutvikling, vil alle de gamle kommunesentrene ligge innenfor 45 minutter reisevei fra Molde. Men flere tettsteder i den nye kommunen vil ha lenger reisevei, spesielt gjelder dette Vevang i Eide kommune og Eresfjord og Vistdal i Nesset kommune.
- Det betyr i utgangspunktet at den nye kommunen står ganske fritt til å velge en modell for lokalisering av spesialtjenester og administrasjon, men av hensyn til tilgjengelighet for innbyggerne som bor lengst unna kommunesenteret vil det være lite aktuelt å velge en ren samlokaliseringsmodell.
- En funksjonsdelingsmodell er mer aktuelt. Her vil avstandene variere ut fra hvor tjenestene blir lokalisert. Ved en slik modell får man tatt ut gevinster ved større fagmiljø.
- Det er nok allikevel behov for en eller annen form for servicekontor i de gamle kommunene som har størst avstand til Molde. Servicekontoret vil ivareta en del oppgave ut mot innbyggerne. På enkelte områder vil man dermed nærme seg en desentralisert modell.
- Samlet score: 5 poeng/10 poeng

Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse

- Framtidig tjenesteproduksjon
  - I spørreundersøkelsen ble respondentene fra hver av kommunene spurt om kommunen deres er godt rusta til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer. Holdningen til påstanden fra respondentene i kommunene som inngår i dette alternativet var følgende:
    - Nøytral: Molde og Fræna
    - Negativ: Eide, Aukra, Midsund, Gjemnes og Nesset
  - Oversikten over behov for framtidige årsverk viser antall årsverk per 1000 innbyggere i yrkesaktiv alder (20-66 år) i barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Hvis vi ser fram mot 2040, vil alternativ 2 ha vekst i antall årsverk knyttet til barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Alle kommunene i utredningen vil ha vekst i årsverk knyttet til pleie og omsorg. Vi har derfor lagt vekt på at det også er vekst i den sammenslåtte kommunen i de yngste aldersgruppene.
  - Samlet sett mener vi alternativ 2 vil stå godt rustet til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon.
- Valgfrihet
  - Side 62-68 viser en oversikt over kommunenes tilbud innenfor barnehage, skole og pleie og omsorg knyttet til kriteriet valgfrihet. En sammenslåing av kommunene i alternativ 2 vil gi god valgfrihet innenfor kommunens grenser.
- Tilstrekkelig distanse
  - Gjennom intervjuene er det ikke avdekket store utfordringer i noen av kommunene knyttet til rettssikkerhet og habilitet. Vi har derfor vurdert alternativene likt, men antar at frekvensen av habilitetssaker vil kunne reduseres ved en større kommune.
- Samlet score: 20 poeng/20 poeng

Effektiv tjenesteproduksjon og økonomisk soliditet

Effektiv tjenesteproduksjon

Beregningene gjennomført i delrapport 2 om økonomi, viser at det er potensial for innsparing på 110 millioner samlet for administrasjon og tjenesteproduksjon for dette alternativet.

1 % av brutto driftsinntekter utgjør dette 2,7 %.

Score: **5 poeng/10 poeng**

Økonomisk soliditet

Disposisjonsfond samlet for kommunene som inngår i alternativet, utgjør 5,7 % av brutto driftsinntekter.

Score: **10 poeng/10 poeng**

Oppsummering alternativ 2 - Aukra + Eide + Fræna + Midsund + Molde + Nettet + Gjemnes

Vurderingskriterium	Vurdering	Poengscore	Smiley
Befolkningsgrunnlag	Per i dag 50 218 innbyggere. Forventet vekst til over nesten 60 000 i 2040.	20/20	
Interkommunalt tjenestesamarbeid	Sammenslåing vil føre til tilnærmet ingen behov for interkommunalt tjenestesamarbeid.	20/20	
Kompetanse og kapasitet	Sammenslåing vil i noen grad føre til positive endringer i tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for de involverte kommunene.	5/10	
Modeller for tjenesteyting	Avstandene innad i en ny kommune vil være av en slik størrelse at det kan legges føringer på hvilken modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester man kan velge.	5/10	
Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse	En kommunesammenslåing vil i stor grad gjøre de involverte kommunene i bedre stand til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon, øke valgfriheten og sikre tilstrekkelig distanse.	20/20	
Effektiv tjenesteproduksjon	Effektiviseringsgevinst tilsvarende 2 – 4,99 prosent av brutto driftsinntekter (2,7 prosent).	5/10	
Økonomisk soliditet	Disposisjonsfond tilsvarende over 5 prosent av brutto driftsinntekter (5,7 prosent).	10/10	
Samlet vurdering	Alternativ 2 får en samlet poengscore på 85 poeng.	85/100	

Alternativ 3:

Aukra
+ Eide
+ Fræna
+ Midsund

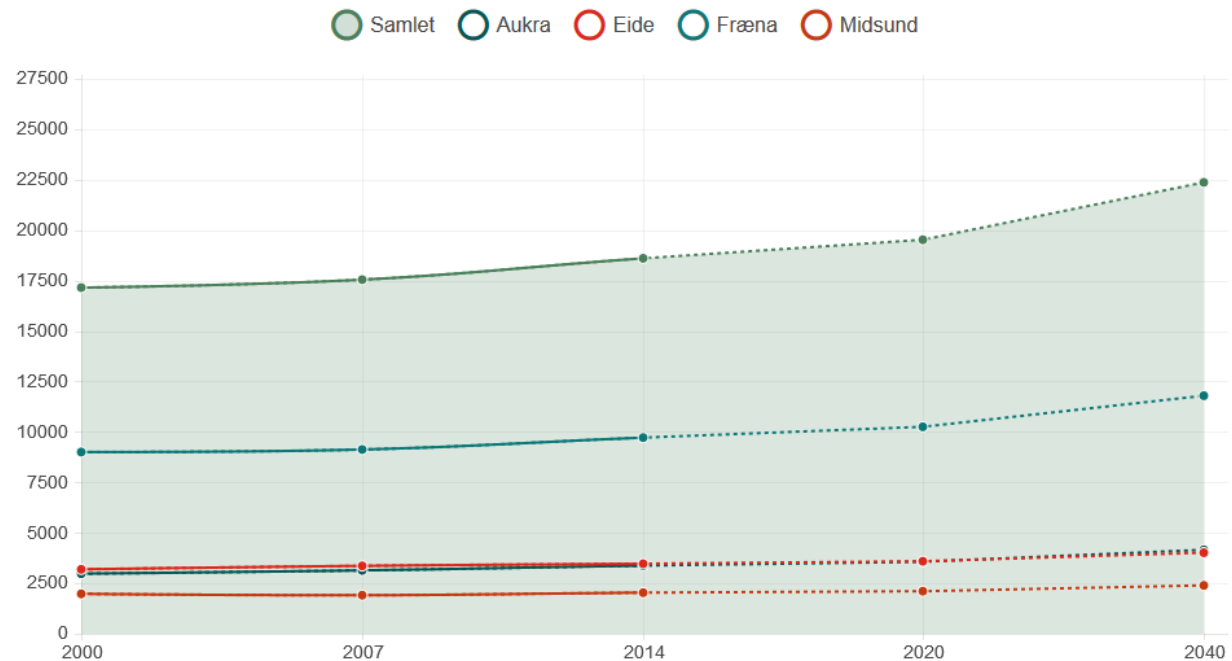

Befolkningsutvikling

Nye Aukra-Eide-Fræna-Midsund kommune ville per 1. januar 2014 hatt en samlet befolkning på 18 604 innbyggere. Dette er godt innenfor innbyggertallet ekspertutvalget mener en kommune minst bør ha (15 000 – 20 000) for å ha tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for å ivareta sin rolle som tjenesteyter og myndighetsutøver.

Det er forventet at innbyggertallet vil stige en del mot 2040, hvor det antas å være 22 368.

PER 1. JANUAR 2014 ER SAMLET BEFOLKNING I DEN NYE KOMMUNEN 18 604

2014

Samlet:	18604
Fræna:	9720
Eide:	3471
Aukra:	3377
Midsund:	2036

2040

Samlet:	22368
Fræna:	11796
Aukra:	4159
Eide:	4018
Midsund:	2395

Kilde: www.nykommune.no

Interkommunalt tjenestesamarbeid

- Tabellen under viser behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid i dette strukturalternativet vurdert ut fra oversikten på side 30.
- En kommune bestående av Aukra, Eide, Fræna og Midsund vil i mye større grad enn i dag kunne løse oppgaver innenfor egen kommuneorganisasjon. Som vi har sett tidligere, har spesielt Eide og Fræna i dag et omfattende interkommunalt samarbeid.
- Det vil fortsatt være noen typer tjenestesamarbeid. Renovasjonssamarbeidet i Romsdal og samarbeidet om krisesenter vil bestå. Det kan også være aktuelt å samarbeide med andre kommuner om IKT.
- Dersom dette alternativet realiseres, vil en rekke kommunesamarbeid måtte avsluttes - spesielt mot Molde.
- En sammenslåing av kommunene i alternativ 3 vil føre til tilnærmet ingen behov for tjenestesamarbeid.
- Samlet score: **20 poeng/20 poeng.**

Kommunale tjenester	Behov for interkommunalt tjenestesamarbeid	Eventuell kommentar
Fastlegeordningen/legevakt/øyeblikkelig hjelp	Nei	Anbefalte kommunestørrelse for legevakt kombinert med akutte døgnplasser er 15 000 til 30 000 innbyggere
Sykehjem og hjemmetjenester	Nei	
Helsestasjon inkl. jordmor	Nei	
Grunnskole	Nei	Fræna kjøper i dag ungdomsskoleplasser av Aukra
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	Nei	
Barnevern	Nei	
Brann- og eksplosjonsvern	Nei	
Renovasjon	Ja	Romsdal interkommunale renovasjonsselskap består av 7 kommuner
Rusarbeid og psykisk helsearbeid	Nei	Kun Eide og Fræna har samarbeid på psykiatri per i dag
Kulturskole	Nei	
Krisesenter	Ja	Samarbeid om krisesenter i Romsdal består av 11 kommuner
Bibliotek	Nei	

Kompetanse og kapasitet

- I spørreundersøkelsen har respondentene i alternativ 3 ganske like holdninger til påstandene rundt tjenesteproduksjon. Tabellen under oppsummerer dette på en forenklet måte:

Kommune	Er kvaliteten i tjenestetilbudet svært bra?	Gjør den økonomiske situasjonen i kommunen det vanskelig å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene?	Er det utfordringer med å rekruttere kompetent arbeidskraft?	Er små og sårbare fagmiljøer en utfordring?	Har kommunen utfordringer når det gjelder å håndtere stadig økende krav til de kommunale tjenestene?
Aukra	Ja	Nei	Ja	Ja	Ja
Midsund	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Fræna	Ja	Ja	Nei	Ja	Ja
Eide	Ja	Ja	Nøytral	Ja	Ja

- En kommune bestående av Aukra-Midsund-Fræna-Eide vil kunne bygge større fagmiljøer, også på spesialiserte tjenester, og ha større kapasitet til å møte økte krav til tjenester. Om rekrutteringssituasjonen blir bedre, vil avhenge av hvilke type stillinger det er krevende å rekruttere til. I de åpne svarene i spørreundersøkelsen har vi sett at mange kommuner sliter med å rekruttere blant annet ingeniører og sykepleiere, noe som er en generell utfordring i kommune-Norge.
- Av kommunene som inngår i alternativ 1, er det Eide og Aukra som har høyest andel av ansatte med tilstrekkelig kompetanse i de utvalgte områdene. Det er Midsund og Fræna som har lavest andel. Midsund bør kunne øke sin andel i en ny kommune.
- Dersom vi ser på kapasitetsindikatorne, er det Aukra og Midsund som har best kapasitet. Fræna og Eide har dårligere kapasitet. Det er ikke unaturlig at Fræna, som den største kommunen, har dårligst kapasitet. Større befolkningsgrunnlag gjør blant annet at skoleklassene «fylles opp» bedre enn i mindre kommuner. Vi tror ikke det blir store endringer på dette området ved en sammenslåing.
- Vurdering: For noen av kommunene vil det være positivt for kompetanse og kapasitet å inngå i en ny kommune. Ut fra disse indikatorne gjelder dette spesielt for Midsund, men vi har også sett tidligere at Aukra og Eide rapporterer om sårbarhet i en del tjenester.
- Samlet score: 5 poeng/10 poeng

Modeller for tjenesteyting

- Som vi så i delrapport 1 om samfunnsutvikling, vil avstandene i alternativ 3 være over 45 minutter fra de gamle kommunesentrene (dersom man tar utgangspunkt i Elnesvågen som kommunesenter). Framtidige samferdselsinvesteringer vil korte ned reisetiden, men dette er ikke tatt hensyn til her.
- Ut fra dette vurderer vi at det lite aktuelt for en ny «alternativ 3»-kommune å velge en ren samlokaliseringsmodell, som vil vært den beste for å sikre økonomiske stordriftsfordeler og større fagmiljø.
- En funksjonsdelingsmodell kan være aktuelt, men store avstander vil kunne være krevende for tilgjengeligheten til innbyggerne. Dette vil imidlertid være mindre krevende enn for eksempel i alternativet med alle ROR-kommunene. Krav til tilgjengelighet vil avhenge av hvilke tjenester det gjelder. I noen tilfeller er digital tilgjengelighet viktigere enn fysisk.
- Det er nok allikevel behov for en eller annen form for servicekontor, spesielt i Midsund kommune, som har størst avstand til Elnesvågen. Det er også over 45 minutter fra Elnesvågen til Aukra per i dag. På enkelte områder vil man dermed nærme seg en desentralisert modell.
- Samlet score: 5 poeng/10 poeng

Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse

- Framtidig tjenesteproduksjon
  - I spørreundersøkelsen ble respondentene fra hver av kommunene spurt om kommunen deres er godt rusta til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer. Holdningen til påstanden fra respondentene i kommunene som inngår i dette alternativet, var følgende:
    - Nøytral: Fræna
    - Negativ: Eide, Aukra og Midsund
  - Oversikten over behov for framtidige årsverk viser antall årsverk per 1000 innbyggere i yrkesaktiv alder (20-66 år) i barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Hvis vi ser fram mot 2040, vil alternativ 3 ha vekst i antall årsverk knyttet pleie og omsorg, mens årsverk knyttet til barnehage ikke vil endre seg og årsverk knyttet til grunnskole vil gå ned. Alle kommunene i utredningen vil ha vekst i årsverk knyttet til pleie og omsorg, vi har derfor lagt vekt på at det også er vekst i den sammenslåtte kommunen i de yngste aldersgruppene.
  - Samlet mener vi alternativ 3 vil stå rustet til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon.
- Valgfrihet
  - Side 62-68 viser en oversikt over kommunenes tilbud innenfor barnehage, skole og pleie og omsorg knyttet til kriteriet valgfrihet. En sammenslåing av kommunene i alternativ 3 vil gi middels god valgfrihet innenfor kommunens grenser.
- Tilstrekkelig distanse
  - Gjennom intervjuene er det ikke avdekket store utfordringer i noen av kommunene knyttet til rettssikkerhet og habilitet. Vi har derfor vurdert alternativene likt, men antar at frekvensen av habilitetssaker vil kunne reduseres ved en større kommune.
- Samlet score: 10 poeng/20 poeng

Effektiv tjenesteproduksjon og økonomisk soliditet

Effektiv tjenesteproduksjon

Beregningene gjennomført i delrapport 2 om økonomi, viser at det er potensial for innsparing på 44 millioner samlet for administrasjon og tjenesteproduksjon for dette alternativet.

1 % av brutto driftsinntekter utgjør dette 2,8 %.

Score: **5 poeng/10 poeng**

Økonomisk soliditet

Disposisjonsfond samlet for kommunene som inngår i alternativet, utgjør 12,7 % av brutto driftsinntekter.

Score: **10 poeng/10 poeng**

Oppsummering alternativ 3 - Aukra + Eide + Fræna + Midsund

Vurderingskriterium	Vurdering	Poengscore	Smiley
Befolkningsgrunnlag	Per i dag 18 605 innbyggere. Forventet vekst til 22 500 i 2040.	20/20	
Interkommunalt tjenestesamarbeid	Sammenslåing vil føre til tilnærmet ingen behov for interkommunalt tjenestesamarbeid.	20/20	
Kompetanse og kvalitet	Sammenslåing vil i noen grad føre til positive endringer i tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for de involverte kommunene	5/10	
Modeller for tjenesteyting	Avstandene innad i en ny kommune vil være av en slik størrelse at det kan legge føringer på hvilken modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester man kan velge.	5/10	
Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse	En kommunesammenslåing vil i noen grad gjøre de involverte kommunene i bedre stand til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon, øke valgfriheten og sikre tilstrekkelig distanse.	10/20	
Effektiv tjenesteproduksjon	Effektiviseringsgevinst tilsvarende 2 – 4,99 prosent av brutto driftsinntekter (2,8 prosent).	5/10	
Økonomisk soliditet	Disposisjonsfond tilsvarende over 5 prosent av brutto driftsinntekter (12,7 prosent).	10/10	
Samlet vurdering	Alternativ 3 får en samlet poengscore på 75 poeng.	75/100	

Alternativ 4:

Aukra
+ Midsund
+ Vestnes

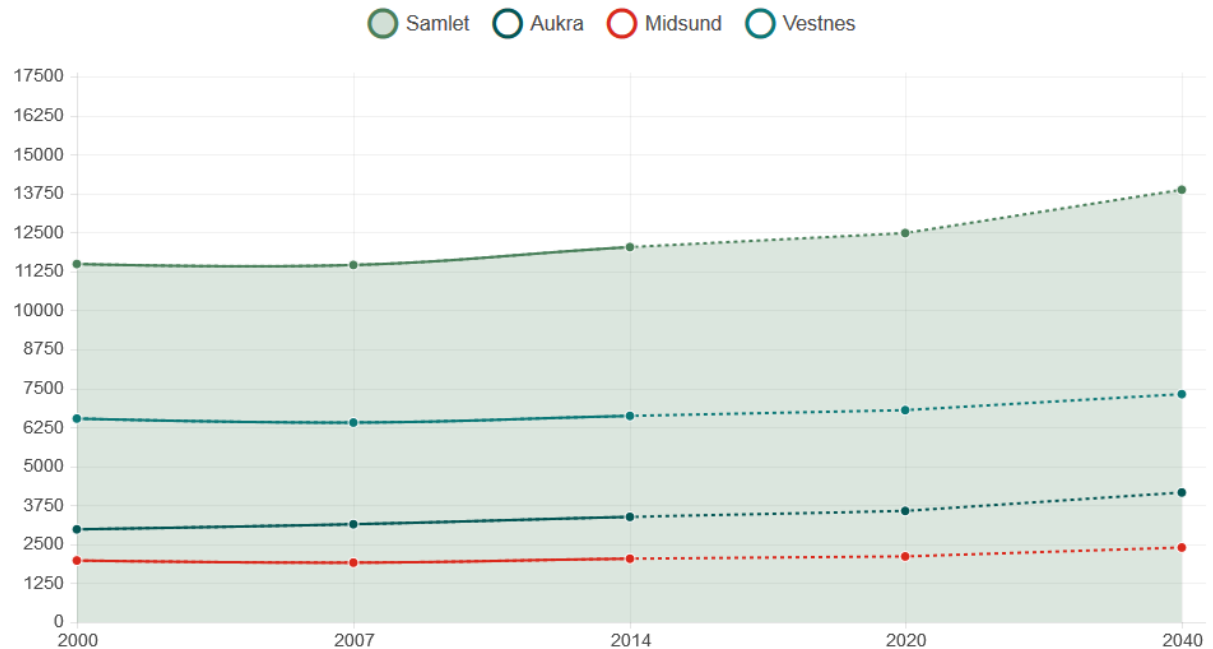

Befolkningsutvikling

Nye Aukra-Midsund-Vestnes kommune ville per 1. januar 2014 hatt en samlet befolkning på 12 028 innbyggere. Dette er noe lavere enn innbyggertallet ekspertutvalget mener en kommune minst bør ha (15 000 – 20 000) for å ha tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for å ivareta sin rolle som tjenesteyter og myndighetsutøver.

Det er forventet at innbyggertallet vil stige en del mot 2040, hvor det antas å være 13 867 .

PER 1. JANUAR 2014 ER SAMLET BEFOLKNING I DEN NYE KOMMUNEN 12 028

2014

Samlet: 12028
Vestnes: 6615
Aukra: 3377
Midsund: 2036

2040

Samlet: 13867
Vestnes: 7313
Aukra: 4159
Midsund: 2036

Kilde: www.nykommune.no

Interkommunalt tjenestesamarbeid

- Tabellen under viser behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid i dette strukturalternativet vurdert ut fra oversikten på side 30.
- En kommune bestående av Aukra, Eide og Vestnes vil i større grad enn i dag kunne løse oppgaver innenfor egen kommuneorganisasjon. Aukra og Midsund har i dag flere tjenestesamarbeid enn det Vestnes har. Vestnes har for eksempel eget barnevern og PPT.
- Det vil fortsatt være noen typer tjenestesamarbeid. Med en befolkningsstørrelse under 15 000, kan det være aktuelt med samarbeid om legevakt og øyeblikkelig hjelp. Tabellen under viser også at renovasjonssamarbeidet i Romsdal og samarbeidet om krisesenter består i flere kommuner. Det kan også være aktuelt å samarbeide med andre kommuner om IKT.
- Dersom dette alternativet realiseres, vil en rekke kommunesamarbeid måtte avsluttes - både mot Molde, Fræna, Eide og kommuner på Sunnmøre.
- En sammenslåing av kommunene i alternativ 4 vil føre til reduksjon i behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid
- Samlet score: **10 poeng/20 poeng.**

Kommunale tjenester	Behov for interkommunalt tjenestesamarbeid	Eventuell kommentar
Fastlegeordningen/legevakt/øyeblikkelig hjelp	Ja	Anbefalte kommunestørrelse for legevakt kombinert med akutte døgnplasser er 15 000 til 30 000 innbyggere
Sykehjem og hjemmetjenester	Nei	
Helsestasjon inkl. jordmor	Nei	
Grunnskole	Ja	Fræna kjøper i dag ungdomsskoleplasser av Aukra
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	Nei	Anbefalt minstestørrelse for å håndtere PPT er 10 000 innbyggere.
Barnevern	Nei	Anbefalt minstestørrelse for å håndtere barnevern er 10 000 innbyggere.
Brann- og eksplosjonsvern	Ja	Alle kommunene har samarbeid mot Molde i dag, kan tyde på behov for en viss størrelse.
Renovasjon	Ja	Romsdal interkommunale renovasjonsselskap består av 7 kommuner
Rusarbeid og psykisk helsearbeid	Nei	Kun Eide og Fræna har samarbeid på psykiatri per i dag
Kulturskole	Nei	
Krisesenter	Ja	Samarbeid om krisesenter i Romsdal består av 11 kommuner
Bibliotek	Nei	

Kompetanse og kapasitet

- I spørreundersøkelsen har respondentene i alternativ 1 litt ulike holdninger til påstandene rundt tjenesteproduksjon. Den eneste forskjellen er at respondentene i Aukra ikke mener den økonomiske situasjonen gjøre det vanskelig å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene. Tabellen under oppsummerer dette på en forenklet måte:

Kommune	Er kvaliteten i tjenestetilbudet svært bra?	Gjør den økonomiske situasjonen i kommunen det vanskelig å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene?	Er det utfordringer med å rekruttere kompetent arbeidskraft?	Er små og sårbare fagmiljøer en utfordring?	Har kommunen utfordringer når det gjelder å håndtere stadig økende krav til de kommunale tjenestene?
Aukra	Ja	Nei	Ja	Ja	Ja
Midsund	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Vestnes	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

- En kommune bestående av Vestnes, Rauma og Midsund vil kunne bygge større fagmiljøer enn kommunene har i dag, også på spesialiserte tjenester. Om rekrutteringssituasjonen blir bedre, vil avhenge av hvilke type stillinger det er krevende å rekruttere til. I de åpne svarene i spørreundersøkelsen har vi sett at mange kommuner sliter med å rekruttere blant annet ingeniører og sykepleiere, noe som er en generell utfordring i kommune-Norge.
- Av kommunene som inngår i alternativ 4, er det Aukra som har høyest andel av personale med relevant kompetanse etterfulgt av Vestnes og til slutt Midsund. Spesielt Midsund har en lav andel, og vil kunne komme på et høyere nivå i en større kommune.
- Dersom vi ser på kapasitetsindikatorne, har både Aukra, Midsund og Vestnes god kapasitet. Samlet sett vil en ny kommune ha god kapasitet på de gitte indikatorne.
- Vurdering: Samlet sett vil det være positivt for disse kommunene å inngå i en større kommune. Ut fra egne vurderinger gjelder dette spesielt Midsund og Vestnes. Vi har også sett tidligere at Aukra rapporterer om sårbarhet i en del tjenester.
- Samlet score: 5 poeng/10 poeng

Modeller for tjenesteyting

- Alternativet med Aukra, Midsund og Vestnes er kun aktuelt når realisering av fastlandsforbindelse over Romsdalsfjorden via Midsund over til Molde og bru mellom Midsund og Aukra, er realisert. Dersom man legger Vestnes til grunn som kommunesenter (på grunn av størrelse), vil reiseavstandene innad i kommunene være innenfor 45 minutter.
- Vi mener derfor at avstand ikke vil legge noe stort hinder for valget av hvilken modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester som kommunen ønsker å benytte:
  - Samlokaliseringsmodell. Største gevinster er større fagmiljø, økonomiske stordriftsfordeler og samhandling.
  - Funksjonsdelingsmodell. Største gevinst er større fagmiljø.
  - Desentralisert modell. Største gevinst er tilgjengelighet for innbyggerne.
- Samlet score: 10 poeng/10 poeng

Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse

- Framtidig tjenesteproduksjon
  - I spørreundersøkelsen ble respondentene fra hver av kommunene spurt om kommunen deres er godt rusta til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer. Holdningen til påstanden fra respondentene i kommunene som inngår i dette alternativet var følgende:
    - Negativ: Vestnes, Aukra og Midsund
  - Oversikten over behov for framtidige årsverk viser antall årsverk per 1000 innbyggere i yrkesaktiv alder (20-66 år) i barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Hvis vi ser fram mot 2040, vil alternativ 4 ha vekst i antall årsverk både knyttet barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Alle kommunene i utredningen vil ha vekst i årsverk knyttet til pleie og omsorg. Vi har derfor lagt vekt på at det også er vekst i den sammenslåtte kommunen i de yngste aldersgruppene.
  - Samlet sett mener vi alternativ 4 vil stå rustet til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon.
- Valgfrihet
  - Side 62-68 viser en oversikt over kommunenes tilbud innenfor barnehage, skole og pleie og omsorg knyttet til kriteriet valgfrihet. En sammenslåing av kommunene i alternativ 4 vil gi middels god valgfrihet innenfor kommunens grenser.
- Tilstrekkelig distanse
  - Gjennom intervjuene er det ikke avdekket store utfordringer i noen av kommunene knyttet til rettssikkerhet og habilitet. Vi har derfor vurdert alternativene likt, men antar at frekvensen av habilitetssaker vil kunne reduseres ved en større kommune.
- Samlet score: 10 poeng/20 poeng

Effektiv tjenesteproduksjon og økonomisk soliditet

Effektiv tjenesteproduksjon

Beregningene gjennomført i delrapport 2 om økonomi, viser at det er potensial for innsparing på 44 millioner samlet for administrasjon og tjenesteproduksjon for dette alternativet.

1 % av brutto driftsinntekter utgjør dette 3,5 %.

Score: **5 poeng/10 poeng**

Økonomisk soliditet

Disposisjonsfond samlet for kommunene som inngår i alternativet, utgjør 14,0 % av brutto driftsinntekter.

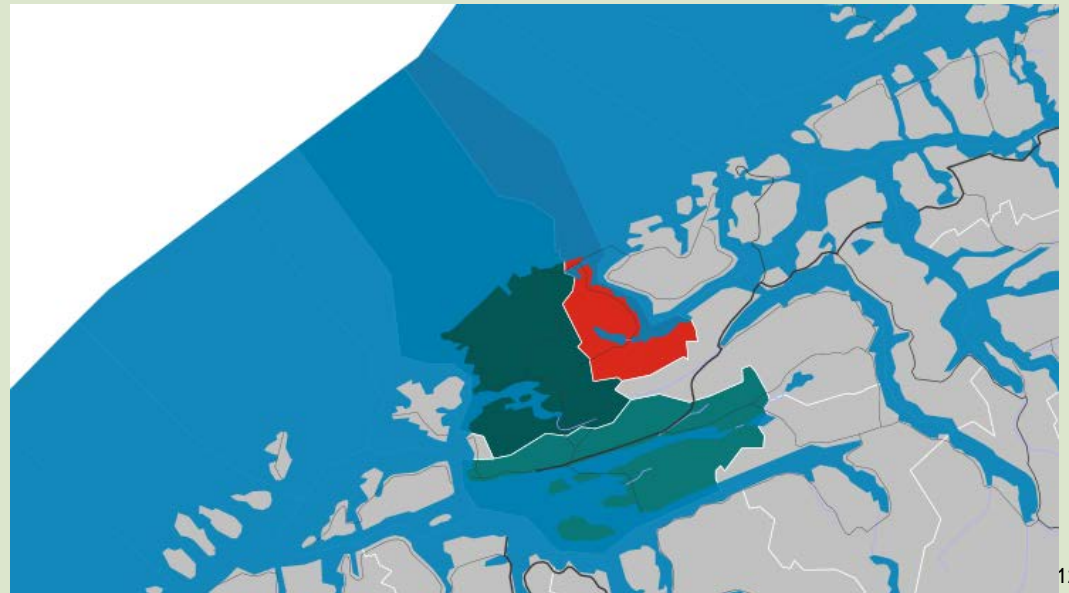
Score: **10 poeng/10 poeng**

Oppsummering alternativ 4 - Aukra + Midsund + Vestnes

Vurderingskriterium	Vurdering	Poengscore	Smiley
Befolkningsgrunnlag	Per i dag 12 028 innbyggere. Forventet vekst til nærmere 14 000 i 2040.	10/20	
Interkommunalt tjenestesamarbeid	Sammenslåing vil bety reduksjon i behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid.	10/20	
Kompetanse og kvalitet	Sammenslåing vil i noen grad føre til positive endringer i tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for de involverte kommunene.	5/10	
Modeller for tjenesteyting	Avstandene innad i en ny kommune vil ikke være større enn at en ny, sammenslått kommune kan velge hvilken modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester man vil bruke.	10/10	
Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse	En kommunesammenslåing vil i noen grad gjøre de involverte kommunene i bedre stand til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon, øke valgfriheten og sikre tilstrekkelig distanse.	10/20	
Effektiv tjenesteproduksjon	Effektiviseringsgevinst tilsvarende 2 – 4,99 prosent av brutto driftsinntekter (3,5 prosent).	5/10	
Økonomisk soliditet	Disposisjonsfond tilsvarende over 5 prosent av brutto driftsinntekter (14,0 prosent).	10/10	
Samlet vurdering	Alternativ 4 får en samlet poengscore på 60 poeng.	60/100	

Alternativ 5:

Eide
+ Fræna
+ Molde

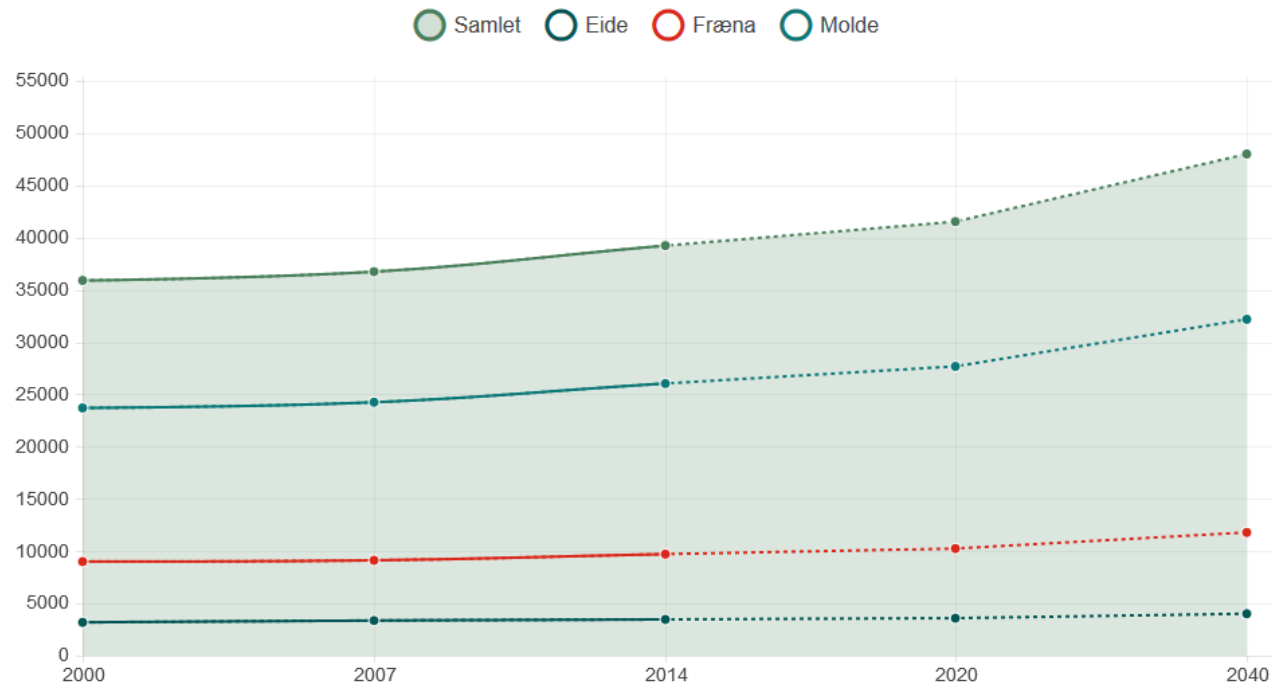

Befolkningsutvikling

Nye Eide-Fræna-Molde kommune ville per 1. januar 2014 hatt en samlet befolkning på 39 239 innbyggere. Dette er godt over innbyggertallet ekspertutvalget mener en kommune minst bør ha (15 000 – 20 000) for å ha tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for å ivareta sin rolle som tjenesteyter og myndighetsutøver.

Det er forventet at innbyggertallet vil stige en del mot 2040, hvor det antas å være 48 007.

PER 1. JANUAR 2014 ER SAMLET BEFOLKNING I DEN NYE KOMMUNEN 39 239

2014

Samlet: 39239
Molde: 26048
Fræna: 9720
Eide: 3471

2040

Samlet: 48007
Molde: 32193
Fræna: 11796
Eide: 4018

Kilde: www.nykommune.no

Interkommunalt tjenestesamarbeid

- Tabellen under viser behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid i dette strukturalternativet vurdert ut fra oversikten på side 30.
- En kommune bestående av Eide, Fræna og Molde vil kunne løse det meste av tjenestesamarbeid innenfor egen organisasjon, men det kan være aktuelt å fortsette samarbeidet om krisesenter. Det vil fortsatt være andre typer interkommunalt samarbeid, som en 110-sentral hvor alle kommunene i Møre og Romsdal inngår. Samarbeid om IKT kan også være aktuelt med flere kommuner.
- Et moment man må være oppmerksom på i dette alternativet, er at omfanget av interkommunalt samarbeid med nabokommunene, eller mellom nabokommuner, ikke nødvendigvis blir redusert. Mange nabokommuner har i dag omfattende tjenestesamarbeid med Molde. Omfanget vil avhenge av hvordan kommunestrukturen rundt dette alternativet blir seende ut.
- En sammenslåing av kommunene i alternativ 5 vil føre til tilnærmet ingen behov for tjenestesamarbeid.
- Samlet score: **20 poeng/20 poeng.**

Kommunale tjenester	Behov for interkommunalt tjenestesamarbeid	Eventuell kommentar
Fastlegeordningen/legevakt/øyeblikkelig hjelp	Nei	
Sykehjem og hjemmetjenester	Nei	
Helsestasjon inkl. jordmor	Nei	
Grunnskole	Ja	Fræna kjøper i dag ungdomsskoleplasser av Aukra
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	Nei	
Barnevern	Nei	
Brann- og eksplosjonsvern	Nei	
Renovasjon	Nei	
Rusarbeid og psykisk helsearbeid	Nei	Kun Eide og Fræna har samarbeid på psykiatri per i dag
Kulturskole	Nei	
Krisesenter	Ja	Samarbeid om krisesenter i Romsdal består av 11 kommuner
Bibliotek	Nei	

Kompetanse og kapasitet

- I spørreundersøkelsen har respondentene i alternativ 5 ulike holdninger til påstandene rundt tjenesteproduksjon. Tabellen under oppsummerer dette på en forenklet måte:

Kommune	Er kvaliteten i tjenestetilbudet svært bra?	Gjør den økonomiske situasjonen i kommunen det vanskelig å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene?	Er det utfordringer med å rekruttere kompetent arbeidskraft?	Er små og sårbare fagmiljøer en utfordring?	Har kommunen utfordringer når det gjelder å håndtere stadig økende krav til de kommunale tjenestene?
Molde	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Fræna	Ja	Ja	Nei	Ja	Ja
Eide	Ja	Ja	Nøytral	Ja	Ja

- En større kommune vil kunne bygge større fagmiljøer, også på spesialiserte tjenester, og ha større kapasitet til å møte økte krav til tjenester. Om rekrutteringssituasjonen blir bedre, vil avhenge av hvilke type stillinger det er krevende å rekruttere til. I de åpne svarene i spørreundersøkelsen har vi sett at mange kommuner sliter med å rekruttere blant annet ingeniører og sykepleiere, noe som er en generell utfordring i kommune-Norge.
- Av kommunene som inngår i alternativ 5, er det Molde og Eide som har høyest andel av ansatte med tilstrekkelig kompetanse på de utvalgte områdene. Fræna har lavest andel. De tre kommunene har omtrent like stor andel, og noe mindre enn flere andre kommuner som inngår i denne utredning. Vi tror ikke det blir store endringer på dette området ved en sammenslåing.
- Dersom vi ser på kapasitetsindikatorerne, har Fræna og Eide litt bedre kapasitet enn Molde. Det er ikke unaturlig at de største kommunene har dårligst kapasitet. Større befolkningsgrunnlag gjør blant annet at skoleklassene «fylles opp» bedre enn i mindre kommuner. Vi tror ikke det blir store endringer på dette området ved en sammenslåing.
- Vurdering: Ut fra svarene i spørreundersøkelsen og vurderingene rundt kapasitet og kompetanse, mener vi en sammenslåing i liten grad vil føre til endringer i tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for Fræna og Molde. Sammenslåing kan derimot i noen grad føre til positive endringer i tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for de involverte kommunene.
- Samlet score: 5 poeng/10 poeng

Modeller for tjenesteyting

- Som vi så i delrapport 1 om samfunnsutvikling, vil alle de gamle kommunesentrene i Fræna (Elnesvågen) og Eide (Eide) ligge innenfor 45 minutter reisevei fra Molde. Men flere tettsteder i den nye kommunen vil ha lenger reisevei, det gjelder blant annet Bud og Nerland i Fræna, og Lyngstad og Vevang i Eide.
- Det betyr i utgangspunktet at den nye kommunen står ganske fritt til å velge en modell for lokalisering av spesialtjenester og administrasjon, men av hensyn til tilgjengelighet for innbyggerne som bor lengst unna kommunesenteret, vil det kanskje ikke være aktuelt å velge en ren samlokaliseringsmodell.
- En funksjonsdelingsmodell er mer aktuelt. Her vil avstandene variere ut fra hvor tjenestene blir lokalisert. I en slik modell får man tatt ut gevinster ved større fagmiljø.
- Det kan være behov for en eller annen form for servicekontor i de delene av kommunene som har størst avstand til Molde. Servicekontoret vil ivareta en del oppgave ut mot innbyggerne. På enkelte områder vil man dermed nærme seg en desentralisert modell.
- Samlet score: 5 poeng/10 poeng

Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse

- Framtidig tjenesteproduksjon
  - I spørreundersøkelsen ble respondentene fra hver av kommunene spurt om kommunen deres er godt rusta til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer. Holdningen til påstanden fra respondentene i kommunene som inngår i dette alternativet var følgende:
    - Nøytral: Fræna og Molde
    - Negativ: Eide
  - Oversikten over behov for framtidige årsverk viser antall årsverk per 1000 innbyggere i yrkesaktiv alder (20-66 år) i barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Hvis vi ser fram mot 2040, vil alternativ 5 ha vekst i antall årsverk knyttet grunnskole og pleie og omsorg, mens årsverk knyttet til barnehage vil gå ned. Alle kommunene i utredningen vil ha vekst i årsverk knyttet til pleie og omsorg, vi har derfor lagt vekt på at det også er vekst i den sammenslåtte kommunen i de yngste aldersgruppene.
  - Samlet sett mener vi alternativ 5 vil stå rustet til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon.
- Valgfrihet
  - Side 62-68 viser en oversikt over kommunenes tilbud innenfor barnehage, skole og pleie og omsorg knyttet til kriteriet valgfrihet. En sammenslåing av kommunene i alternativ 5 vil gi god valgfrihet innenfor kommunens grenser.
- Tilstrekkelig distanse
  - Gjennom intervjuene er det ikke avdekket store utfordringer i noen av kommunene knyttet til rettssikkerhet og habilitet. Vi har derfor vurdert alternativene likt, men antar at frekvensen av habilitetssaker vil kunne reduseres ved en større kommune.
- Samlet score: 15 poeng/20 poeng

Effektiv tjenesteproduksjon og økonomisk soliditet

Effektiv tjenesteproduksjon

Beregningene gjennomført i delrapport 2 om økonomi, viser at det er potensial for innsparing på 13 millioner samlet for administrasjon og tjenesteproduksjon for dette alternativet.

1 % av brutto driftsinntekter utgjør dette 0,4 %.

Score: **0 poeng/10 poeng**

Økonomisk soliditet

Disposisjonsfond samlet for kommunene som inngår i alternativet, utgjør 1,7 % av brutto driftsinntekter.

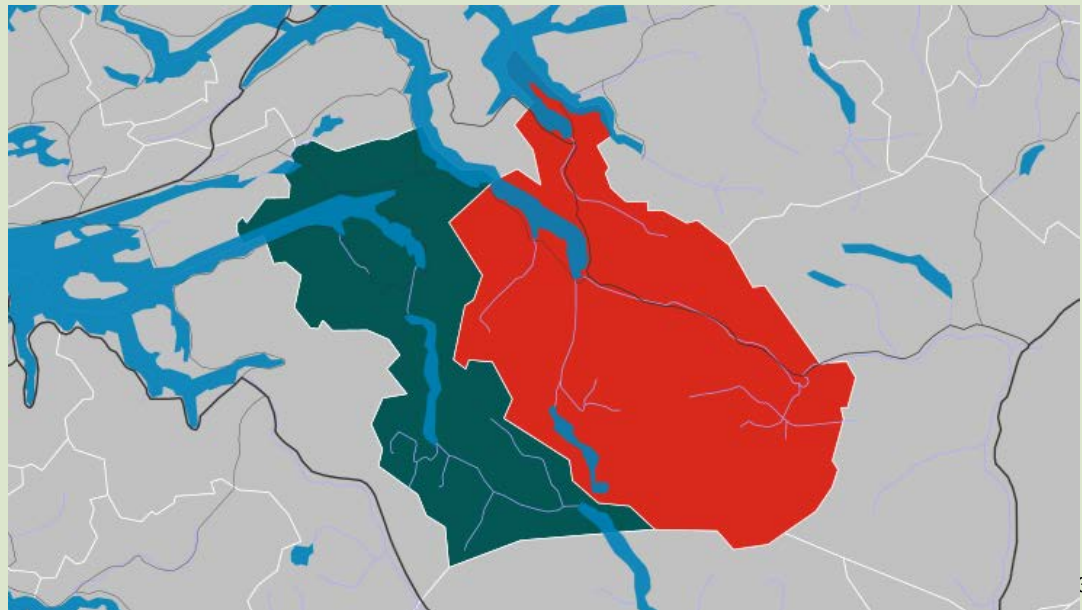
Score: **0 poeng/10 poeng**

Oppsummering alternativ5 - Eide + Fræna + Molde

Vurderingskriterium	Vurdering	Poengscore	Smiley
Befolkningsgrunnlag	Per i dag 39 239 innbyggere. Forventet vekst til over 48 000 i 2040.	20/20	
Interkommunalt tjenestesamarbeid	Sammenslåing vil føre til tilnærmet ingen behov for interkommunalt tjenestesamarbeid.	20/20	
Kompetanse og kapasitet	Sammenslåing vil i noen grad føre til positive endringer i tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for de involverte kommunene.	5/10	
Modeller for tjenesteyting	Avstandene innad i en ny kommune vil være av en slik størrelse at det kan legges føringer på hvilken modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester man kan velge.	5/10	
Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse	En kommunesammenslåing vil i noen grad gjøre de involverte kommunene i bedre stand til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon, øke valgfriheten og sikre tilstrekkelig distanse.	15/20	
Effektiv tjenesteproduksjon	Effektiviseringsgevinst tilsvarende 0 – 1,99 prosent av brutto driftsinntekter (0,4 prosent).	0/10	
Økonomisk soliditet	Disposisjonsfond tilsvarende 0 – 1,99 prosent av brutto driftsinntekter (1,7 prosent).	0/10	
Samlet vurdering	Alternativ 5 får en samlet poengscore på 60 poeng.	60/100	

Alternativ 6:

Nesset +
Sunndal

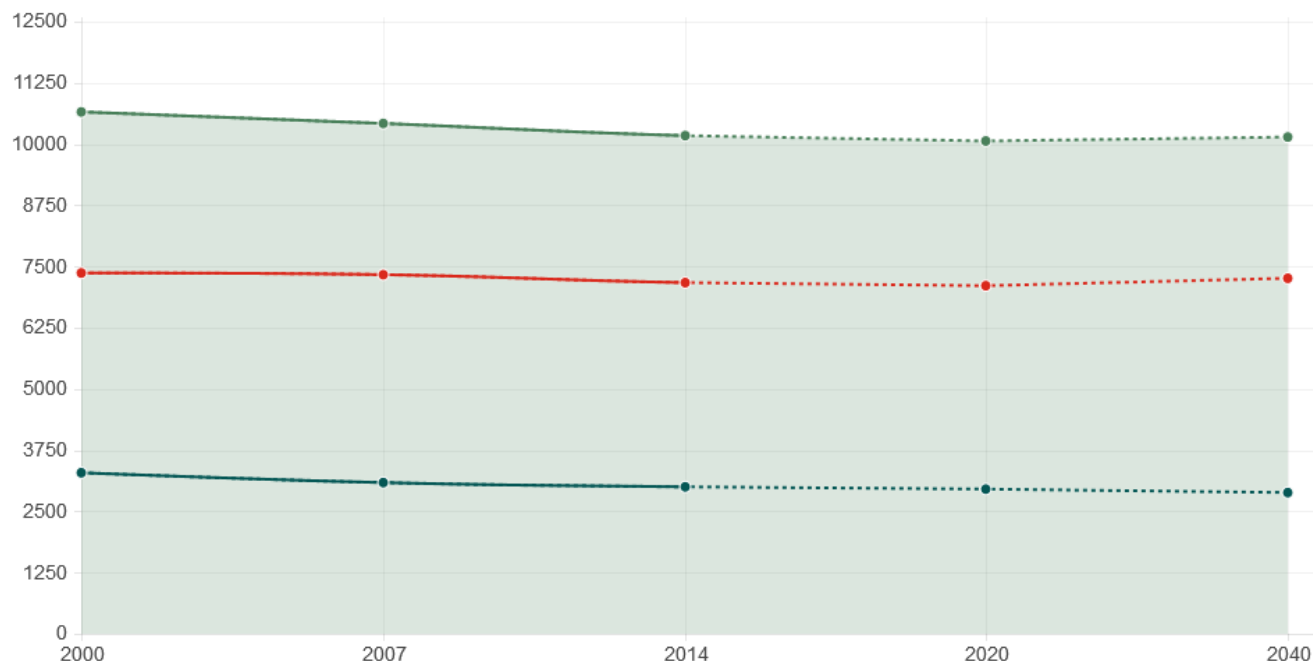
Befolkningsutvikling

PER 1. JANUAR 2014 ER SAMLET BEFOLKNING I DEN NYE KOMMUNEN 10 172

● Samlet ● Nettet ● Sunndal

Nye Nettet/Sunndal kommune ville hatt en samlet befolkning på 10 172 innbygger per 1. januar 2014. Det er lavere enn innbyggertallet ekspertutvalget mener en kommune minst bør ha for å ha tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for å ivareta sin rolle som tjenesteyter og myndighetsutøver (15 000 – 20 000 innbyggere).

Det er forventet at innbyggertallet vil gå noe ned mot 2040, hvor det antas å være 10 144 innbyggere.

Kilde: www.nykommune.no

2014
Samlet: 10172
Sunndal: 7171
Nettet: 3001

2040
Samlet: 10144
Sunndal: 7260
Nettet: 2884

Interkommunalt tjenestesamarbeid

- Tabellen under viser behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid i dette strukturalternativet vurdert ut fra oversikten på side 30.
- En kommune bestående av Nettet og Sunndal, vil i større grad enn i dag kunne løse oppgaver innenfor egen kommuneorganisasjon. Det er verdt å merke seg et par forhold:
  - Nettet og Sunndal har i dag samarbeid om PPT og barnevern, og dette inkluderer også Tingvoll. Avhengig av hva som skjer med Tingvoll i en kommunereform, kan dette samarbeidet være aktuelt å videreføre.
  - Sunndal har allerede i dag egen legevakt, og har etablert senger for øyeblikkelig hjelp. En inkludering av Nettet i dette vil kunne styrke tilbudet Sunndal allerede har.
- Nettet har i dag flere tjenestesamarbeid enn det Sunndal har, blant annet på legevakt og kulturskole.
- Det vil fortsatt være noen typer tjenestesamarbeid. Tabellen under viser at renovasjonssamarbeidet i Romsdal og samarbeidet om krisesenter, vil bestå i flere kommuner. Det kan også være aktuelt å samarbeide med andre kommuner om IKT.
- I dag hører Nettet til Romsdal regionråd, mens Sunndal tilhører Ordfører- og rådmannskollegiet for Nordmøre. En avklaring av tilhørighet vil måtte gjøres.
- En sammenslåing av kommunene i alternativ 6 vil føre til reduksjon i behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid
- Samlet score: **10 poeng/20 poeng**.

Kommunale tjenester	Behov for interkommunalt tjenestesamarbeid	Eventuell kommentar
Fastlegeordningen/legevakt/øyeblikkelig hjelp	Ja	Anbefalte kommunestørrelse for legevakt kombinert med akutte døgnplasser er 15 000 til 30 000 innbyggere
Sykehjem og hjemmetjenester	Nei	
Helsestasjon inkl. jordmor	Nei	
Grunnskole	Ja	Kjøp av skoleplasser mellom Rauma og Nettet
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	Nei	Anbefalt minstestørrelse for å håndtere PPT er 10 000 innbyggere.
Barnevern	Nei	Anbefalt minstestørrelse for å håndtere barnevern er 10 000 innbyggere.
Brann- og eksplosjonsvern	Ja	Alle kommunene har samarbeid mot Molde i dag, kan tyde på behov for en viss størrelse.
Renovasjon	Ja	Romsdal interkommunale renovasjonsselskap består av 7 kommuner
Rusarbeid og psykisk helsearbeid	Nei	Kun Eide og Fræna har samarbeid på psykiatri per i dag
Kulturskole	Nei	Nettet har samarbeid mot Gjemnes i dag
Krisesenter	Ja	Samarbeid om krisesenter i Romsdal består av 11 kommuner
Bibliotek	Nei	Sunndal og Nettet har biblioteksamarbeid i dag

Kompetanse og kapasitet

- I spørreundersøkelsen har respondentene i alternativ 6 ulike holdninger til påstandene rundt tjenesteproduksjon. Tabellen under oppsummerer dette på en forenklet måte:

Kommune	Er kvaliteten i tjenestetilbudet svært bra?	Gjør den økonomiske situasjonen i kommunen det vanskelig å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene?	Er det utfordringer med å rekruttere kompetent arbeidskraft?	Er små og sårbare fagmiljøer en utfordring?	Har kommunen utfordringer når det gjelder å håndtere stadig økende krav til de kommunale tjenestene?
Nesset	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Sunndal	Ja	Nei	Ja	Ja	Nei

- En kommune bestående av Sunndal og Nesset vil kunne bygge litt større fagmiljøer, også på spesialiserte tjenester, enn i dag. En ny kommune vil ha økonomiske rammer til å yte tjenester «utover» det innbyggertallet tilsier. Om rekrutteringssituasjonen blir bedre, vil avhenge av hvilke type stillinger det er krevende å rekruttere til. I de åpne svarene i spørreundersøkelsen har vi sett at mange kommuner sliter med å rekruttere blant annet ingeniører og sykepleiere, noe som er en generell utfordring i kommune-Norge.
- Av kommunene som inngår i alternativ 6, har både Nesset og Sunndal en høy andel ansatte med relevant kompetanse på de utvalgte områdene. Samlet sett vil andelen være høy i en sammenslått kommune.
- Dersom vi ser på kapasitetsindikatorne, har både Nesset og Sunndal god kapasitet. Det er ikke unaturlig at mindre kommuner har god kapasitet på de store tjenesteområdene. Et mindre befolkningsgrunnlag gir for eksempel færre elever per klasse. En kommune med Nesset og Sunndal vil ha god kapasitet.
- Vurdering: Nesset og Sunndal vil ha god kapasitet og kompetanse, og det vil være en styrke for Nesset å inngå i en større kommune med Sunndal.
- Samlet score: 10 poeng/10 poeng

Modeller for tjenesteyting

- I delrapport 1 om samfunnsutvikling, så vi at avstanden mellom de gamle kommunesentrene (Eidsvåg og Sunndal) er 35 minutter. Men dersom man legger til grunn Sunndal som kommunesenter, vil Vistdal og Eresfjord i Nesset ha over 45 minutter reisevei til kommunesenteret.
- Vi mener allikevel at avstand ikke vil legge noe stort hinder for valget av hvilken modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester som kommunen ønsker å benytte:
  - Samlokaliseringsmodell. Største gevinster er større fagmiljø, økonomiske stordriftsfordeler og samhandling.
  - Funksjonsdelingsmodell. Største gevinst er større fagmiljø.
  - Desentralisert modell. Største gevinst er tilgjengelighet for innbyggerne.
- Samlet score: 10 poeng/10 poeng

Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse

- Framtidig tjenesteproduksjon
  - I spørreundersøkelsen ble respondentene fra hver av kommunene spurt om kommunen deres er godt rusta til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer. Holdningen til påstanden fra respondentene i kommunene som inngår i dette alternativet var følgende:
    - Positiv: Sunndal
    - Negativ: Nesset
  - Oversikten over behov for framtidige årsverk viser antall årsverk per 1000 innbyggere i yrkesaktiv alder (20-66 år) i barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Hvis vi ser fram mot 2040, vil alternativ 6 ha vekst i antall årsverk både knyttet barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Alle kommunene i utredningen vil ha vekst i årsverk knyttet til pleie og omsorg. Vi har derfor lagt vekt på at det også er vekst i den sammenslåtte kommunen i de yngste aldersgruppene.
  - Samlet sett mener vi alternativ 6 vil stå godt rustet til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon.
- Valgfrihet
  - Side 62-68 viser en oversikt over kommunenes tilbud innenfor barnehage, skole og pleie og omsorg knyttet til kriteriet valgfrihet. En sammenslåing av kommunene i alternativ 6 vil gi middels god valgfrihet innenfor kommunens grenser.
- Tilstrekkelig distanse
  - Gjennom intervjuene er det ikke avdekket store utfordringer i noen av kommunene knyttet til rettssikkerhet og habilitet. Vi har derfor vurdert alternativene likt, men antar at frekvensen av habilitetssaker vil kunne reduseres ved en større kommune.
- Samlet score: 15 poeng/20 poeng

Effektiv tjenesteproduksjon og økonomisk soliditet

Effektiv tjenesteproduksjon

Beregningene gjennomført i delrapport 2 om økonomi, viser at det er potensial for innsparing på 104 millioner samlet for administrasjon og tjenesteproduksjon for dette alternativet.

1 % av brutto driftsinntekter utgjør dette 10,4 %.

Score: **10 poeng/10 poeng**

Økonomisk soliditet

Disposisjonsfond samlet for kommunene som inngår i alternativet, utgjør 8,3 % av brutto driftsinntekter.

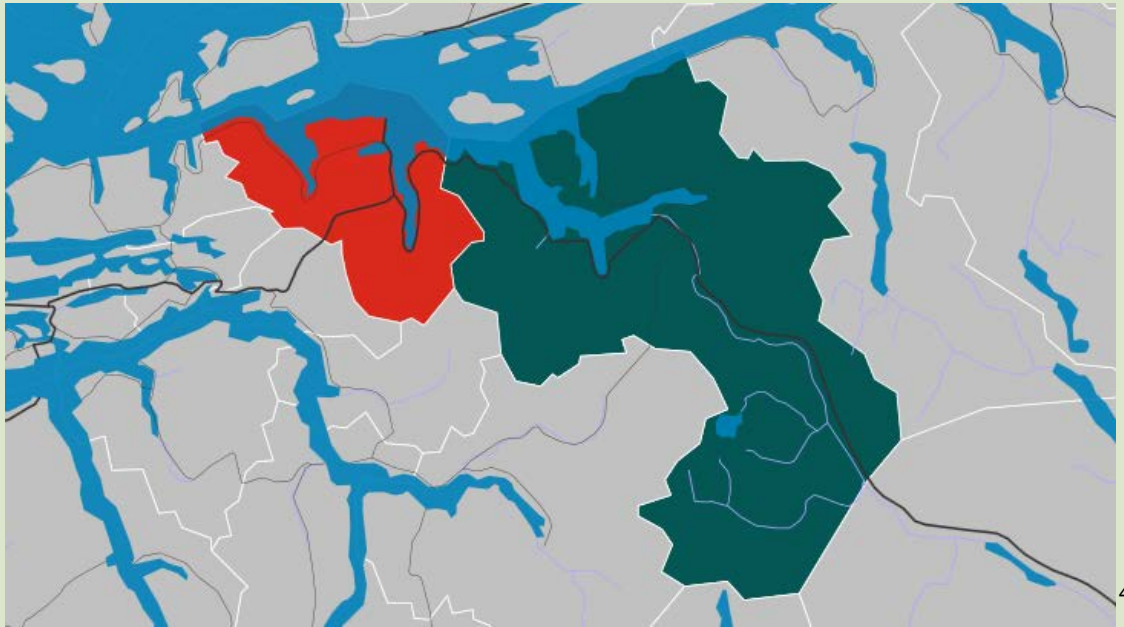
Score: **10 poeng/10 poeng**

Oppsummering alternativ 6 - Nettet + Sunndal

Vurderingskriterium	Vurdering	Poengscore	Smiley
Befolkningsgrunnlag	Per i dag 10 172 innbyggere. Forventet nedgang mot 2040.	10/20	
Interkommunalt tjenestesamarbeid	Sammenslåing vil bety reduksjon i behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid	10/20	
Kompetanse og kapasitet	Sammenslåing vil i stor grad føre til positive endringer i tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for de involverte kommunene.	10/10	
Modeller for tjenesteyting	Avstandene innad i en ny kommune vil ikke være større enn at en ny, sammenslått kommune kan velge hvilken modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester man vil bruke.	10/10	
Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse	En kommunesammenslåing vil i noen grad gjøre de involverte kommunene i bedre stand til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon, øke valgfriheten og sikre tilstrekkelig distanse.	15/20	
Effektiv tjenesteproduksjon	Effektiviseringsgevinst tilsvarende over 5 prosent av brutto driftsinntekter (10,4 prosent).	10/10	
Økonomisk soliditet	Disposisjonsfond tilsvarende over 5 prosent av brutto driftsinntekter (8,3 prosent).	10/10	
Samlet vurdering	Alternativ 6 får en samlet poengscore på 75 poeng.	75/100	

Alternativ 7:

Rauma
+ Vestnes

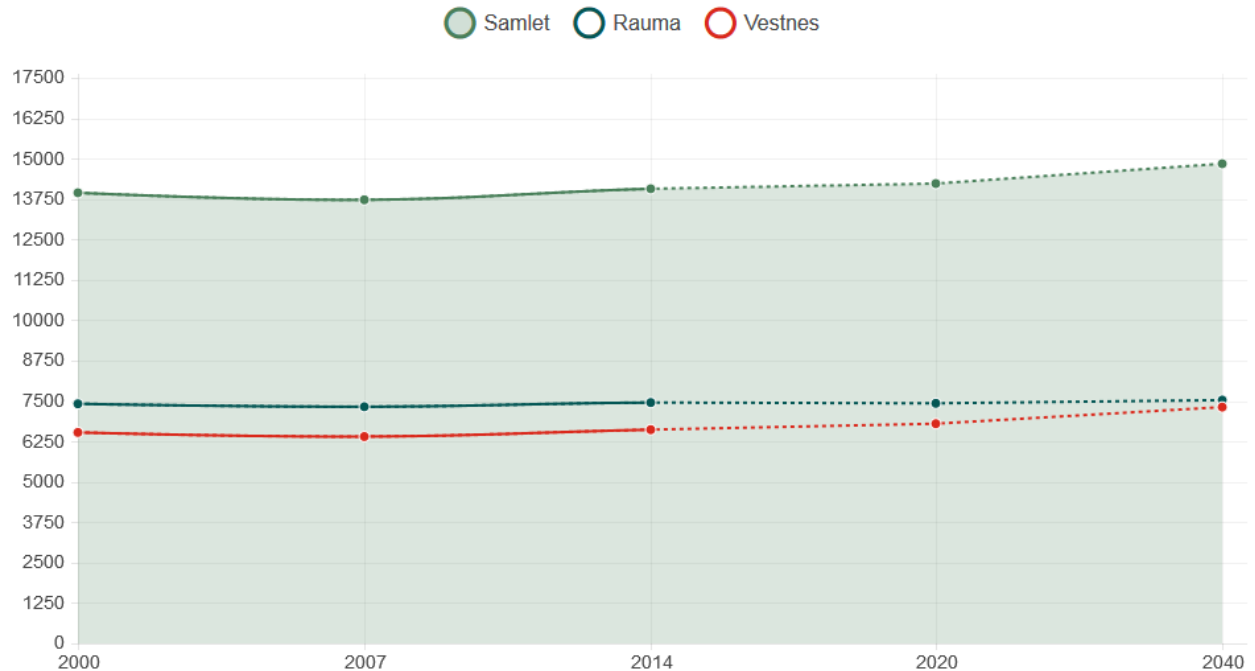

Befolkningsutvikling

Nye Rauma-Vestnes kommune ville per 1. januar 2014 hatt en samlet befolkning på 14 068 innbyggere. Dette er litt lavere enn innbyggertallet ekspertutvalget mener en kommune minst bør ha (15 000 – 20 000) for å ha tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for å ivareta sin rolle som tjenesteyter og myndighetsutøver.

Det er forventet en svak stigning i innbyggertallet mot 2040, hvor det antas å være 14 843.

PER 1. JANUAR 2014 ER SAMLET BEFOLKNING I DEN NYE KOMMUNEN 14 068

2014	
Samlet:	14068
Rauma:	7453
Vestnes:	6615

2040	
Samlet:	14843
Rauma:	7530
Vestnes:	7313

Kilde: www.nykommune.no

Interkommunalt tjenestesamarbeid

- Tabellen under viser behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid i dette strukturalternativet vurdert ut fra oversikten på side 30.
- En kommune bestående av Rauma og Vestnes vil kunne løse mange tjenesteoppgaver innenfor egen kommuneorganisasjon. Det er verdt å merke seg et par forhold:
  - Rauma og Vestnes er de to kommunene i ROR som har færrest tjenestesamarbeid, blant annet har begge kommunene PPT og barnevern i egen regi. Det har derimot vært gjennomført et arbeid for å vurdere samarbeid på disse områdene mellom de to kommunene, samt legevakt, brann og kultur. Dette arbeidet ble avsluttet.
  - Rauma har allerede i dag egen legevakt, og har etablert senger for øyeblikkelig hjelp. En inkludering av Vestnes i dette vil kunne styrke tilbudet Rauma allerede har.
- Det vil fortsatt være noen typer tjenestesamarbeid. Tabellen under viser at renovasjonssamarbeidet i Romsdal og samarbeidet om krisesenter, vil bestå i flere kommuner. Det kan også være aktuelt å samarbeide med andre kommuner om IKT.
- En sammenslåing av kommunene i alternativ 7 vil føre til reduksjon i behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid for Vestnes sin del (legevakt, øyeblikkelig hjelp).
- Samlet score: **10 poeng/20 poeng**.

Kommunale tjenester	Behov for interkommunalt tjenestesamarbeid	Eventuell kommentar
Fastlegeordningen/legevakt/øyeblikkelig hjelp	Ja	Anbefalt kommunestørrelse for legevakt kombinert med akutte døgnplasser er 15 000 til 30 000 innbyggere
Sykehjem og hjemmetjenester	Nei	
Helsestasjon inkl. jordmor	Nei	
Grunnskole	Ja	Kjøp av skoleplasser mellom Rauma og Nesset
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	Nei	Anbefalt minstestørrelse for å håndtere PPT er 10 000 innbyggere.
Barnevern	Nei	Anbefalt minstestørrelse for å håndtere barnevern er 10 000 innbyggere.
Brann- og eksplosjonsvern	Ja	Begge kommunene har samarbeid mot Molde i dag, kan tyde på behov for en viss størrelse.
Renovasjon	Ja	Romsdal interkommunale renovasjonsselskap består av 7 kommuner.
Rusarbeid og psykisk helsearbeid	Nei	Kun Eide og Fræna har samarbeid på psykiatri per i dag
Kulturskole	Nei	
Krisesenter	Ja	Samarbeid om krisesenter i Romsdal består av 11 kommuner
Bibliotek	Nei	

Kompetanse og kapasitet

- I spørreundersøkelsen har respondentene i alternativ 7 ulike holdninger til påstandene rundt tjenesteproduksjon. Tabellen under oppsummerer dette på en forenklet måte:

Kommune	Er kvaliteten i tjenestetilbudet svært bra?	Gjør den økonomiske situasjonen i kommunen det vanskelig å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene?	Er det utfordringer med å rekruttere kompetent arbeidskraft?	Er små og sårbare fagmiljøer en utfordring?	Har kommunen utfordringer når det gjelder å håndtere stadig økende krav til de kommunale tjenestene?
Vestnes	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Rauma	Ja	Nei	Nøytral	Ja	Ja

- En kommune bestående av Vestnes og Rauma vil kunne bygge litt større fagmiljøer, også på spesialiserte tjenester, enn i dag. Om rekrutteringssituasjonen blir bedre, vil avhenge av hvilke type stillinger det er krevende å rekruttere til. I de åpne svarene i spørreundersøkelsen har vi sett at mange kommuner sliter med å rekruttere blant annet ingeniører og sykepleiere, noe som er en generell utfordring i kommune-Norge.
- Av kommunene som inngår i alternativ 6, har Rauma en høyere andel ansatte med relevant kompetanse på de utvalgte områdene enn Vestnes. Samlet sett vil dette kunne bli bedre for Vestnes i en ny kommune.
- Dersom vi ser på kapasitetsindikatorene, har både Rauma og Vestnes god kapasitet. Det er ikke unaturlig at mindre kommuner har god kapasitet på de store tjenesteområdene. Et mindre befolkningsgrunnlag gir for eksempel færre elever per klasse. En kommune med Rauma og Vestnes vil ha god kapasitet på indikatorene som er inkludert her.
- Vurdering: Rauma og Vestnes vil ha god kapasitet og Vestnes vil kunne øke kompetansen. Det vil være en styrke for Rauma og Vestnes å bli én kommune.
- Samlet score: 10 poeng/10 poeng

Modeller for tjenesteyting

- Det bygges ny bru over Tresfjorden, som skal stå ferdig høsten 201. Dette vil, som vi så i delrapport 1 om samfunnsutvikling, korte ned reisetiden mellom Vestnes og Åndalsnes til omtrent 45 minutter. Uavhengig av om Vestnes eller Åndalsnes blir kommunesenter, så vil flere tettsteder ha lengre reisevei enn 45 minutter.
- Det betyr i utgangspunktet at den nye kommunen står ganske fritt til å velge en modell for lokalisering av spesialtjenester og administrasjon, men av hensyn til tilgjengelighet for innbyggerne som bor lengst unna kommunesenteret, vil det kanskje ikke være aktuelt å velge en ren samlokaliseringsmodell.
- En funksjonsdelingsmodell er mer aktuelt. Her vil avstandene variere ut fra hvor tjenestene blir lokalisert. Ved en slik modell får man tatt ut gevinster ved større fagmiljø.
- Det kan være behov for en eller annen form for servicekontor i de delene av kommunene som har størst avstand til kommunesenteret. Servicekontoret vil ivareta en del oppgave ut mot innbyggerne. På enkelte områder vil man dermed nærme seg en desentralisert modell.
- Samlet score: 5 poeng/10 poeng

Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse

- Framtidig tjenesteproduksjon
  - I spørreundersøkelsen ble respondentene fra hver av kommunene spurt om kommunen deres er godt rusta til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer. Holdningen til påstanden fra respondentene i kommunene som inngår i dette alternativet var følgende:
    - Positiv: Rauma
    - Negativ: Vestnes
  - Oversikten over behov for framtidige årsverk viser antall årsverk per 1000 innbyggere i yrkesaktiv alder (20-66 år) i barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Hvis vi ser fram mot 2040, vil alternativ 7 ha vekst i antall årsverk knyttet barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Alle kommunene i utredningen vil ha vekst i årsverk knyttet til pleie og omsorg, vi har derfor lagt vekt på at det også er vekst i den sammenslåtte kommunen i de yngste aldersgruppene.
  - Samlet mener vi alternativ 7 vil stå godt rustet til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon.
- Valgfrihet
  - Side 62-68 viser en oversikt over kommunenes tilbud innenfor barnehage, skole og pleie og omsorg knyttet til kriteriet valgfrihet. En sammenslåing av kommunene i alternativ 7 vil gi middels god valgfrihet innenfor kommunens grenser.
- Tilstrekkelig distanse
  - Gjennom intervjuene er det ikke avdekket store utfordringer i noen av kommunene knyttet til rettssikkerhet og habilitet. Vi har derfor vurdert alternativene likt, men antar at frekvensen av habilitetssaker vil kunne reduseres ved en større kommune.
- Samlet score: 15 poeng/20 poeng

Effektiv tjenesteproduksjon og økonomisk soliditet

Effektiv tjenesteproduksjon

Beregningene gjennomført i delrapport 2 om økonomi, viser at det er potensial for innsparing på 6 millioner samlet for administrasjon og tjenesteproduksjon for dette alternativet.

1 % av brutto driftsinntekter utgjør dette 0,5 %.

Score: **0 poeng/10 poeng**

Økonomisk soliditet

Disposisjonsfond samlet for kommunene som inngår i alternativet, utgjør 0,5 % av brutto driftsinntekter.

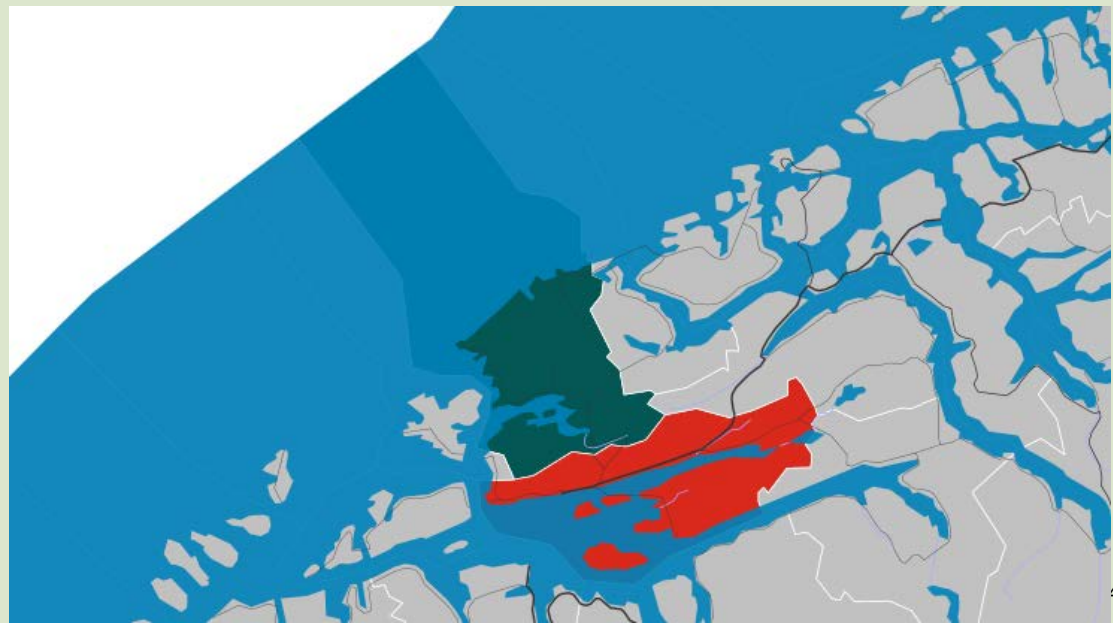
Score: **0 poeng/10 poeng**

Oppsummering alternativ 7 - Rauma + Vestnes

Vurderingskriterium	Vurdering	Poengscore	Smiley
Befolkningsgrunnlag	Per i dag 14 068 innbyggere. Forventet vekst opp mot 15 000 innbyggere i 2040.	10/20	
Interkommunalt tjenestesamarbeid	Sammenslåing vil bety reduksjon i behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid.	10/20	
Kompetanse og kapasitet	Sammenslåing vil i stor grad føre til positive endringer i tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for de involverte kommunene.	10/10	
Modeller for tjenesteyting	Avstandene innad i en ny kommune vil være av en slik størrelse at det kan legges føringer på hvilken modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester man kan velge.	5/10	
Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse	En kommunesammenslåing vil i noen grad gjøre de involverte kommunene i bedre stand til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon, øke valgfriheten og sikre tilstrekkelig distanse.	15/20	
Effektiv tjenesteproduksjon	Effektiviseringsgevinst tilsvarende 0 – 1,99 prosent av brutto driftsinntekter (0,5 prosent).	0/10	
Økonomisk soliditet	Disposisjonsfond tilsvarende 0 – 1,99 prosent av brutto driftsinntekter (0,5 prosent).	0/10	
Samlet vurdering	Alternativ 7 får en samlet poengscore på 50 poeng.	50/100	

Alternativ 8:

Fræna
+ Molde

Befolkningsutvikling

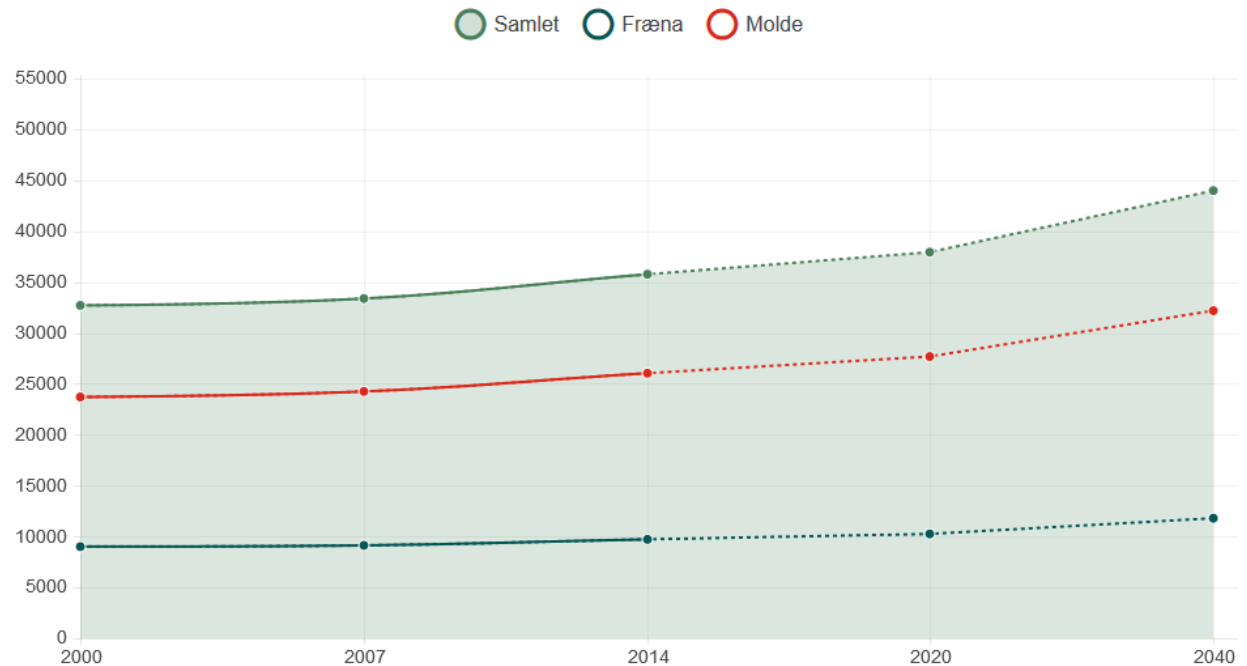
Nye Fræna-Molde kommune ville per 1. januar 2014 hatt en samlet befolkning på 35 768 innbyggere. Dette er godt over innbyggertallet ekspertutvalget mener en kommune minst bør ha (15 000 – 20 000) for å ha tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for å ivareta sin rolle som tjenesteyter og myndighetsutøver.

Det er forventet at innbyggertallet vil stige en del mot 2040, hvor det antas å være 43 989.

2014
Samlet: 35768
Molde: 26048
Fræna: 9720

2040
Samlet: 43989
Molde: 32193
Fræna: 11796

PER 1. JANUAR 2014 ER SAMLET BEFOLKNING I DEN NYE KOMMUNEN 35 768

Kilde: www.nykommune.no

Interkommunalt tjenestesamarbeid

- Tabellen under viser behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid i dette strukturalternativet vurdert ut fra oversikten på side 30.
- En kommune bestående av Fræna og Molde, vil kunne løse det meste av tjenestesamarbeid innenfor egen organisasjon, men det kan være aktuelt å fortsette samarbeidet om krisesenter. Det vil fortsatt være andre typer interkommunalt samarbeid, som en 110-sentral hvor alle kommunene i Møre og Romsdal inngår. Samarbeid om IKT kan også være aktuelt med flere kommuner.
- Et moment man må være oppmerksom på i dette alternativet, er at omfanget av interkommunalt samarbeid med nabokommunene, eller mellom nabokommuner, ikke nødvendigvis blir redusert. Mange nabokommuner har i dag omfattende tjenestesamarbeid med Molde, og Eide har omfattende tjenestesamarbeid med Fræna. Omfanget vil avhenge av hvordan kommunestrukturen rundt dette alternativet blir seende ut.
- En sammenslåing av kommunene i alternativ 8 vil føre til tilnærmet ingen behov for tjenestesamarbeid.
- Samlet score: **20 poeng/20 poeng.**

Kommunale tjenester	Behov for interkommunalt tjenestesamarbeid	Eventuell kommentar
Fastlegeordningen/legevakt/øyeblikkelig hjelp	Nei	
Sykehjem og hjemmetjenester	Nei	
Helsestasjon inkl. jordmor	Nei	
Grunnskole	Ja	Fræna kjøper i dag ungdomsskoleplasser av Aukra
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	Nei	
Barnevern	Nei	
Brann- og eksplosjonsvern	Nei	
Renovasjon	Nei	
Rusarbeid og psykisk helsearbeid	Nei	
Kulturskole	Nei	
Krisesenter	Ja	Samarbeid om krisesenter i Romsdal består av 11 kommuner
Bibliotek	Nei	

Kompetanse og kapasitet

- I spørreundersøkelsen har respondentene i alternativ 5 ulike holdninger til påstandene rundt tjenesteproduksjon. Tabellen under oppsummerer dette på en forenklet måte:

Kommune	Er kvaliteten i tjenestetilbudet svært bra?	Gjør den økonomiske situasjonen i kommunen det vanskelig å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene?	Er det utfordringer med å rekruttere kompetent arbeidskraft?	Er små og sårbare fagmiljøer en utfordring?	Har kommunen utfordringer når det gjelder å håndtere stadig økende krav til de kommunale tjenestene?
Molde	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Fræna	Ja	Ja	Nei	Ja	Ja

- En større kommune vil kunne bygge større fagmiljøer, også på spesialiserte tjenester, og ha større kapasitet til å møte økte krav til tjenester. Om rekrutteringssituasjonen blir bedre, vil avhenge av hvilke type stillinger det er krevende å rekruttere til. I de åpne svarene i spørreundersøkelsen har vi sett at mange kommuner sliter med å rekruttere blant annet ingeniører og sykepleiere, noe som er en generell utfordring i kommune-Norge.
- Av kommunene som inngår i alternativ 8, er det Molde som har høyest andel av ansatte med tilstrekkelig kompetanse på de utvalgte områdene. Fræna har lavest andel. De to kommunene har omtrent like stor andel, men andelen er noe lavere enn flere andre kommuner som inngår i denne utredningen. Vi tror ikke det blir store endringer på dette området ved en sammenslåing.
- Dersom vi ser på kapasitetsindikatorerne, har Fræna litt bedre kapasitet enn Molde. Det er ikke unaturlig at de største kommunene har dårligst kapasitet. Større befolkningsgrunnlag gjør blant annet at skoleklassene «fylles opp» bedre enn i mindre kommuner. Vi tror ikke det blir store endringer på dette området ved en sammenslåing.
- Vurdering: Ut fra spørreundersøkelsen og vurderingene rundt kapasitet og kompetanse, mener vi en sammenslåing i liten grad vil føre til endringer i tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for Fræna og Molde.
- Samlet score: 0 poeng/10 poeng

Modeller for tjenesteyting

- Som vi så i delrapport 1 om samfunnsutvikling, vil det gamle kommunesenteret i Fræna (Elnesvågen) ligge innenfor 45 minutter reisevei fra Molde. Men flere tettsteder i den nye kommunen vil ha lenger reisevei. Det gjelder Bud og Nerland og Fræna kommune.
- Det betyr i utgangspunktet at den nye kommunen står ganske fritt til å velge en modell for lokalisering av spesialtjenester og administrasjon, men av hensyn til tilgjengelighet for innbyggerne som bor lengst unna kommunesenteret, vil det kanskje ikke være aktuelt å velge en ren samlokaliseringsmodell.
- En funksjonsdelingsmodell er mer aktuelt. Her vil avstandene variere ut fra hvor tjenestene blir lokalisert. I en slik modell får man tatt ut gevinster ved større fagmiljø.
- Det kan være behov for en eller annen form for servicekontor i de delene av kommunene som har størst avstand til Molde. Servicekontoret vil ivareta en del oppgave ut mot innbyggerne. På enkelte områder vil man dermed nærme seg en desentralisert modell.
- Samlet score: 5 poeng/10 poeng

Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse

- Framtidig tjenesteproduksjon
  - I spørreundersøkelsen ble respondentene fra hver av kommunene spurt om kommunen deres er godt rusta til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer. Holdningen til påstanden fra respondentene i kommunene som inngår i dette alternativet var følgende:
    - Nøytral: Molde og Fræna
  - Oversikten over behov for framtidige årsverk viser antall årsverk per 1000 innbyggere i yrkesaktiv alder (20-66 år) i barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Hvis vi ser fram mot 2040, vil alternativ 8 ha vekst i antall årsverk både knyttet grunnskole og pleie og omsorg, mens årsverk knyttet til barnehage vil gå ned. Alle kommunene i utredningen vil ha vekst i årsverk knyttet til pleie og omsorg. Vi har derfor lagt vekt på at det også er vekst i den sammenslåtte kommunen i de yngste aldersgruppene.
  - Samlet sett mener vi alternativ 8 vil stå rustet til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon.
- Valgfrihet
  - Side 62-68 viser en oversikt over kommunenes tilbud innenfor barnehage, skole og pleie og omsorg knyttet til kriteriet valgfrihet. En sammenslåing av kommunene i alternativ 8 vil gi god valgfrihet innenfor kommunens grenser.
- Tilstrekkelig distanse
  - Gjennom intervjuene er det ikke avdekket store utfordringer i noen av kommunene knyttet til rettssikkerhet og habilitet. Vi har derfor vurdert alternativene likt, men antar at frekvensen av habilitetssaker vil kunne reduseres ved en større kommune.
- Samlet score: 15 poeng/20 poeng

Effektiv tjenesteproduksjon og økonomisk soliditet

Effektiv tjenesteproduksjon

Beregningene gjennomført i delrapport 2 om økonomi, viser at det er potensial for innsparing på 8 millioner samlet for administrasjon og tjenesteproduksjon for dette alternativet.

1 % av brutto driftsinntekter utgjør dette 0,3 %.

Score: **0 poeng/10 poeng**

Økonomisk soliditet

Disposisjonsfond samlet for kommunene som inngår i alternativet, utgjør 0,9 % av brutto driftsinntekter.

Score: **0 poeng/10 poeng**

Oppsummering alternativ 8 - Fræna + Molde

Vurderingskriterium	Vurdering	Poengscore	Smiley
Befolkningsgrunnlag	Per i dag 35 768 innbyggere. Forventet vekst til nærmere 45 000 i 2040.	20/20	
Interkommunalt tjenestesamarbeid	Sammenslåing vil føre til tilnærmet ingen behov for interkommunalt tjenestesamarbeid.	20/20	
Kompetanse og kapasitet	Sammenslåing vil i liten grad føre til endringer i tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for de involverte kommunene.	0/10	
Modeller for tjenesteyting	Avstandene innad i en ny kommune vil være av en slik størrelse at det kan legge føringer på hvilken modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester man kan velge.	5/10	
Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse	En kommunesammenslåing vil i noen grad gjøre de involverte kommunene i bedre stand til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon, øke valgfriheten og sikre tilstrekkelig distanse.	15/20	
Effektiv tjenesteproduksjon	Effektiviseringsgevinst tilsvarende 0 – 1,99 prosent av brutto driftsinntekter (0,3 prosent).	0/10	
Økonomisk soliditet	Disposisjonsfond tilsvarende 0 – 1,99 prosent av brutto driftsinntekter (0,5 prosent).	0/10	
Samlet vurdering	Alternativ 8 får en samlet poengscore på 60 poeng.	60/100	

Alternativ 9:

Eide
+ Fræna

Befolkningsutvikling

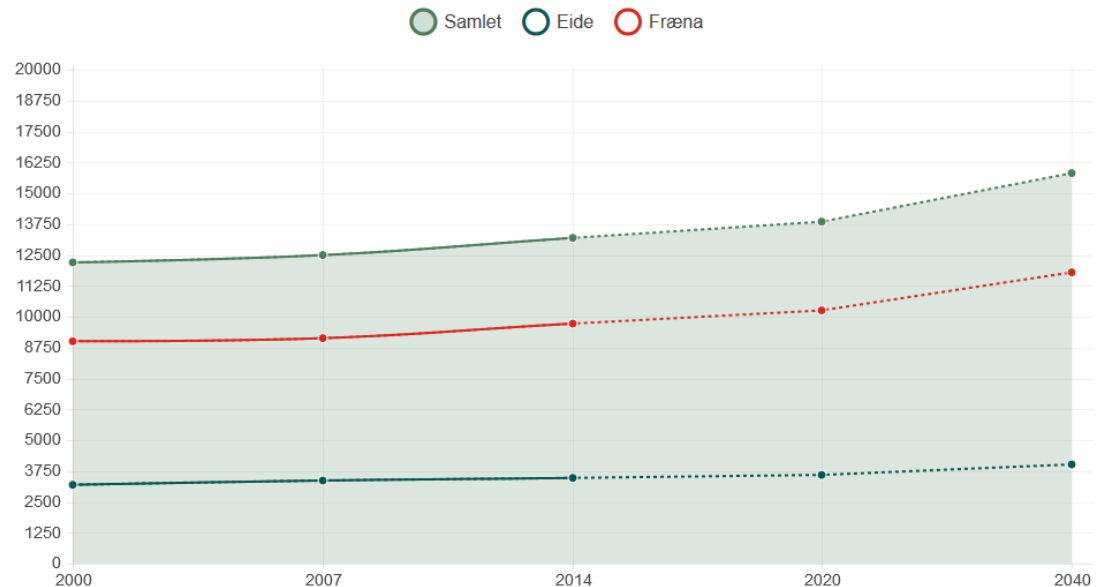
Nye Eide-Fræna kommune ville per 1. januar 2014 hatt en samlet befolkning på 13 191 innbyggere. Dette er noe lavere enn innbyggertallet ekspertutvalget mener en kommune minst bør ha (15 000 – 20 000) for å ha tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for å ivareta sin rolle som tjenesteyter og myndighetsutøver.

Det er imidlertid forventet at innbyggertallet vil stige noe mot 2040, hvor det antas å være 15 814.

2014
Samlet: 13191
Fræna: 9720
Eide: 3471

2040
Samlet: 15814
Fræna: 11796
Eide: 4018

PER 1. JANUAR 2014 ER SAMLET BEFOLKNING I DEN NYE KOMMUNEN 13 191

Kilde: www.nykommune.no

Interkommunalt tjenestesamarbeid

- Tabellen under viser behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid i dette strukturalternativet vurdert ut fra oversikten på side 30.
- En kommune bestående av Eide og Fræna, vil kunne løse mange tjenesteoppgaver innenfor egen kommuneorganisasjon. De to kommunene har i dag et omfattende tjenestesamarbeid, og er blant kommunene i ROR som har flest tjenestesamarbeid.
- Det vil fortsatt være noen typer tjenestesamarbeid. Tabellen under viser at renovasjonssamarbeidet i Romsdal og samarbeidet om krisesenter, vil bestå i flere kommuner. Det kan også være aktuelt å samarbeide med andre kommuner om IKT.
- Den nye kommunen vil ha færre enn 15 000 innbyggere, noe som indikerer at det fortsatt vil være aktuelt med samarbeid om interkommunal legevakt. I dag inngår Fræna og Eide i et legevaktsamarbeid med Molde og Nesset. Fræna har etablert sengeplasser for øyeblikkelig hjelp på egen hånd, mens Eide kjøper plasser i Molde.
- En sammenslåing av kommunene i alternativ 9 vil føre til reduksjon i behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid
- Total score: **10 poeng/20 poeng.**

Kommunale tjenester	Behov for interkommunalt tjenestesamarbeid	Eventuell kommentar
Fastlegeordningen/legevakt/øyeblikkelig hjelp	Ja	Anbefalt kommunestørrelse for legevakt kombinert med akutte døgnplasser er 15 000 til 30 000 innbyggere
Sykehjem og hjemmetjenester	Nei	
Helsestasjon inkl. jordmor	Nei	
Grunnskole	Ja	Fræna kjøper i dag ungdomsskoleplasser av Aukra
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	Nei	Anbefalt minstestørrelse for å håndtere PPT er 10 000 innbyggere.
Barnevern	Nei	Anbefalt minstestørrelse for å håndtere PPT er 10 000 innbyggere.
Brann- og eksplosjonsvern	Ja	Begge kommunene har samarbeid mot Molde i dag, kan tyde på behov for en viss størrelse.
Renovasjon	Ja	Romsdal interkommunale renovasjonsselskap består av 7 kommuner.
Rusarbeid og psykisk helsearbeid	Nei	Kun Eide og Fræna har samarbeid på psykiatri per i dag
Kulturskole	Nei	
Krisesenter	Ja	Samarbeid om krisesenter i Romsdal består av 11 kommuner
Bibliotek	Nei	

Kompetanse og kapasitet

- I spørreundersøkelsen har respondentene i alternativ 9 ulike holdninger til påstandene rundt tjenesteproduksjon. Tabellen under oppsummerer dette på en forenklet måte:

Kommune	Er kvaliteten i tjenestetilbudet svært bra?	Gjør den økonomiske situasjonen i kommunen det vanskelig å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene?	Er det utfordringer med å rekruttere kompetent arbeidskraft?	Er små og sårbare fagmiljøer en utfordring?	Har kommunen utfordringer når det gjelder å håndtere stadig økende krav til de kommunale tjenestene?
Fræna	Ja	Ja	Nei	Ja	Ja
Eide	Ja	Ja	Nøytral	Ja	Ja

- En større kommune vil kunne bygge større fagmiljøer, også på spesialiserte tjenester, og ha større kapasitet til å møte økte krav til tjenester. Om rekrutteringssituasjonen blir bedre, vil avhenge av hvilke type stillinger det er krevende å rekruttere til. I de åpne svarene i spørreundersøkelsen har vi sett at mange kommuner sliter med å rekruttere blant annet ingeniører og sykepleiere, noe som er en generell utfordring i kommune-Norge.
- Av kommunene som inngår i alternativ 9, er det Eide som har høyest andel ansatte med tilstrekkelig kompetanse på de utvalgte områdene. Fræna har lavest andel. De to kommunene har omtrent like stor andel, men denne er noe lavere enn flere andre kommuner som inngår i denne utredningen. Vi tror ikke det blir store endringer på dette området ved en sammenslåing, siden Eide er en betydelig mindre kommune enn Fræna.
- Dersom vi ser på kapasitetsindikatorne, har Fræna og Eide omtrent lik kapasitet, men en del dårligere enn andre kommuner i utredningen. Vi tror ikke det blir store endringer på dette området ved en sammenslåing.
- Vurdering: Ut fra vurderingene rundt kapasitet og kompetanse, mener vi en sammenslåing ikke vil utgjøre store endringer på indikatorene på kompetanse og kapasitet. En sammenslåing kan være positivt for Eide.
- Samlet score: 5 poeng/10 poeng

Modeller for tjenesteyting

- Dersom vi tar utgangspunkt i Elnesvågen som kommunesenter (største tettsted i en sammenslått kommune), så er avstanden både fra de gamle kommunesenteret og andre tettsteder i kommunen mindre enn 30 minutter.
- Dermed vil ikke avstand legge noe hinder for valget av hvilken modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester som kommunen ønsker å benytte:
  - Samlokaliseringsmodell. Største gevinster er større fagmiljø, økonomiske stordriftsfordeler og samhandling.
  - Funksjonsdelingsmodell. Største gevinst er større fagmiljø.
  - Desentralisert modell. Største gevinst er tilgjengelighet for innbyggerne.
- Samlet score: 10 poeng/10 poeng

Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse

- Framtidig tjenesteproduksjon
  - I spørreundersøkelsen ble respondentene fra hver av kommunene spurt om kommunen deres er godt rusta til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer. Holdningen til påstanden fra respondentene i kommunene som inngår i dette alternativet var følgende:
    - Nøytral: Fræna
    - Negativ: Eide
  - Oversikten over behov for framtidige årsverk viser antall årsverk per 1000 innbyggere i yrkesaktiv alder (20-66 år) i barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Hvis vi ser fram mot 2040, vil alternativ 9 ha vekst i antall årsverk knyttet grunnskole og pleie og omsorg, mens årsverk knyttet til barnehage vil være det samme. Alle kommunene i utredningen vil ha vekst i årsverk knyttet til pleie og omsorg. Vi har derfor lagt vekt på at det også er vekst i den sammenslåtte kommunen i de yngste aldersgruppene.
  - Samlet sett mener vi alternativ 9 vil stå rustet til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon.
- Valgfrihet
  - Side 62-68 viser en oversikt over kommunenes tilbud innenfor barnehage, skole og pleie og omsorg knyttet til kriteriet valgfrihet. En sammenslåing av kommunene i alternativ 9 vil gi middels god valgfrihet innenfor kommunens grenser.
- Tilstrekkelig distanse
  - Gjennom intervjuene er det ikke avdekket store utfordringer i noen av kommunene knyttet til rettssikkerhet og habilitet. Vi har derfor vurdert alternativene likt, men antar at frekvensen av habilitetssaker vil kunne reduseres ved en større kommune.
- Samlet score: 10 poeng/20 poeng

Effektiv tjenesteproduksjon og økonomisk soliditet

Effektiv tjenesteproduksjon

Beregningene gjennomført i delrapport 2 om økonomi, viser at det er potensial for innsparing på 3 millioner samlet for administrasjon og tjenesteproduksjon for dette alternativet.

1 % av brutto driftsinntekter utgjør dette 0,3 %.

Score: **0 poeng/10 poeng**

Økonomisk soliditet

Disposisjonsfond samlet for kommunene som inngår i alternativet, utgjør 3,3 % av brutto driftsinntekter.

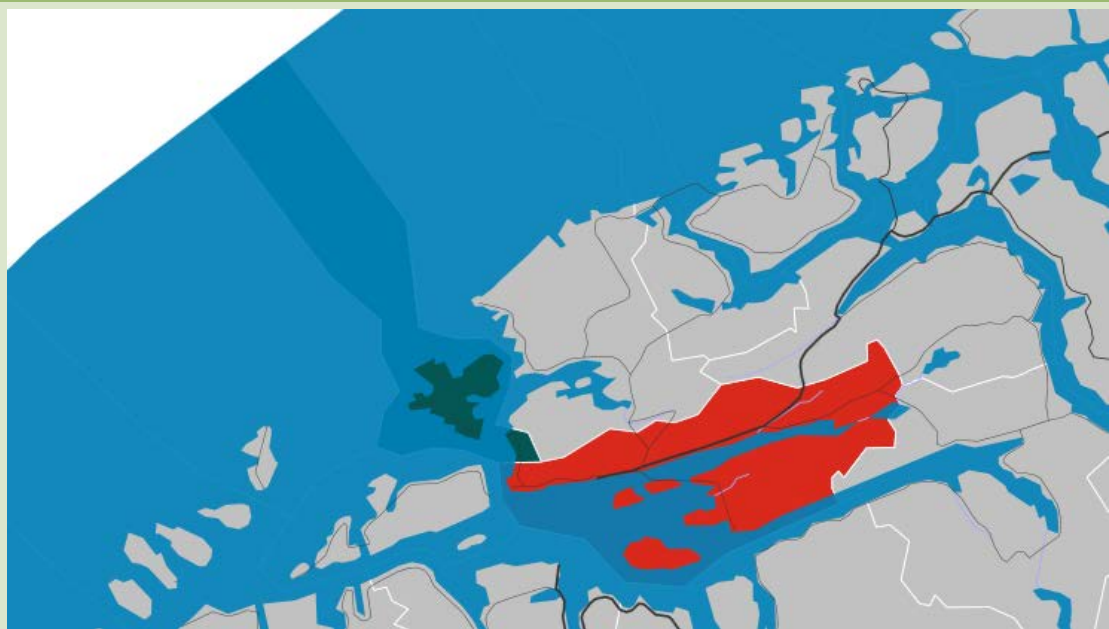
Score: **5 poeng/10 poeng**

Oppsummering alternativ 9 - Eide + Fræna

Vurderingskriterium	Vurdering	Poengscore	Smiley
Befolkningsgrunnlag	Per i dag 13 191 innbyggere. Forventet vekst til cirka 16 000 i 2040.	10/20	
Interkommunalt tjenestesamarbeid	Sammenslåing vil bety reduksjon i behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid.	10/20	
Kompetanse og kapasitet	Sammenslåing vil i noen grad føre til positive endringer i tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for de involverte kommunene.	5/10	
Modeller for tjenesteyting	Avstandene innad i en ny kommune vil ikke være større enn at en ny, sammenslått kommune kan velge hvilken modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester man vil bruke.	10/10	
Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse	En kommunesammenslåing vil i noen grad gjøre de involverte kommunene i bedre stand til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon, øke valgfriheten og sikre tilstrekkelig distanse.	10/20	
Effektiv tjenesteproduksjon	Effektiviseringsgevinst tilsvarende 0 – 1,99 prosent av brutto driftsinntekter (0,3 prosent).	0/10	
Økonomisk soliditet	Disposisjonsfond tilsvarende 2 – 4,99 prosent av brutto driftsinntekter (3,3 prosent).	5/10	
Samlet vurdering	Alternativ 9 får en samlet poengscore på 50 poeng.	50/100	

Alternativ 10:

Aukra
+ Molde

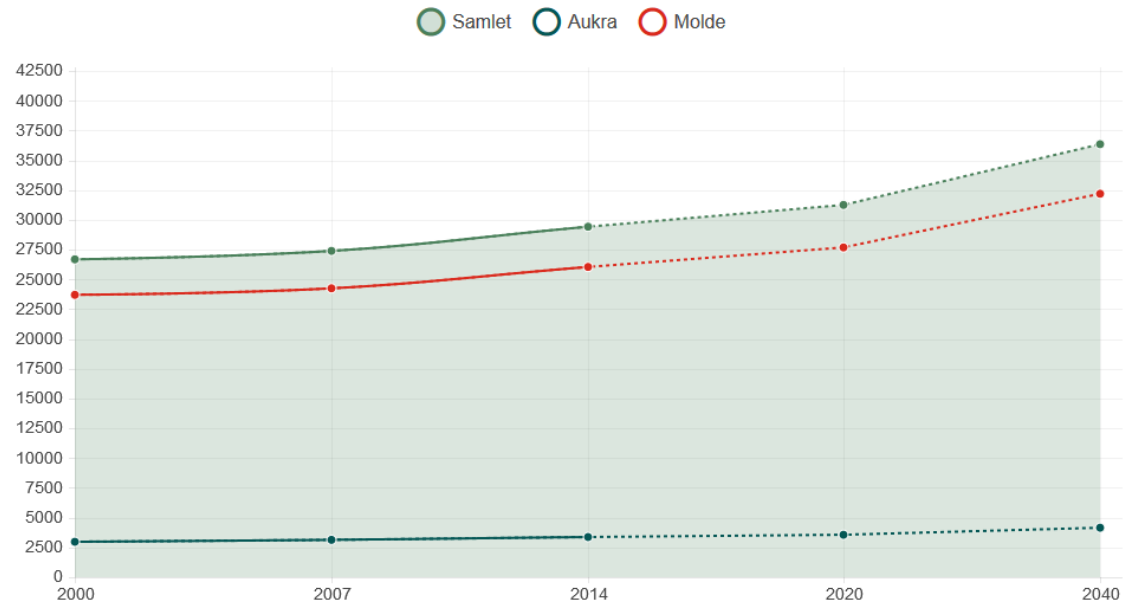

Befolkningsutvikling

Nye Aukra-Molde kommune ville per 1. januar 2014 hatt en samlet befolkning på 29 425 innbyggere. Dette ligger godt over innbyggertallet ekspertutvalget mener en kommune minst bør ha (15 000 – 20 000) for å ha tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for å ivareta sin rolle som tjenesteyter og myndighetsutøver.

Det er forventet at innbyggertallet vil stige mot 2040, hvor det antas å være 36 352.

PER 1. JANUAR 2014 ER SAMLET BEFOLKNING I DEN NYE KOMMUNEN 29 425

2014
Samlet: 29425
Molde: 26048
Aukra: 3377

2040
Samlet: 36352
Molde: 32193
Aukra: 4159

Kilde: www.nykommune.no

Interkommunalt tjenestesamarbeid

- Tabellen under viser behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid i dette strukturalternativet vurdert ut fra oversikten på side 30.
- En kommune bestående av Aukra og Molde vil kunne løse det meste av tjenestesamarbeid innenfor egen organisasjon, men det kan være aktuelt å fortsette samarbeidet om krisesenter. Det vil fortsatt være andre typer interkommunalt samarbeid, som en 110-sentral hvor alle kommunene i Møre og Romsdal inngår. Samarbeid om IKT kan også være aktuelt med flere kommuner.
- Et moment man må være oppmerksom på i dette alternativet, er at omfanget av interkommunalt samarbeid med nabokommunene, eller mellom nabokommuner, ikke nødvendigvis blir redusert. Mange nabokommuner har i dag omfattende tjenestesamarbeid med Molde. Omfanget vil avhenge av hvordan kommunestrukturen rundt dette alternativet blir seende ut.
- En sammenslåing av kommunene i alternativ 10 vil føre til tilnærmet ingen behov for tjenestesamarbeid.
- Samlet score: **20 poeng/20 poeng.**

Kommunale tjenester	Behov for interkommunalt tjenestesamarbeid	Eventuell kommentar
Fastlegeordningen/legevakt/øyeblikkelig hjelp	Nei	
Sykehjem og hjemmetjenester	Nei	
Helsestasjon inkl. jordmor	Nei	
Grunnskole	Ja	Fræna kjøper i dag ungdomsskoleplasser av Aukra
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	Nei	
Barnevern	Nei	
Brann- og eksplosjonsvern	Nei	
Renovasjon	Nei	
Rusarbeid og psykisk helsearbeid	Nei	
Kulturskole	Nei	
Krisesenter	Ja	Samarbeid om krisesenter i Romsdal består av 11 kommuner
Bibliotek	Nei	

Kompetanse og kapasitet

- I spørreundersøkelsen har respondentene i alternativ 10 ulike holdninger til påstandene rundt tjenesteproduksjon. Tabellen under oppsummerer dette på en forenklet måte:

Kommune	Er kvaliteten i tjenestetilbudet svært bra?	Gjør den økonomiske situasjonen i kommunen det vanskelig å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene?	Er det utfordringer med å rekruttere kompetent arbeidskraft?	Er små og sårbare fagmiljøer en utfordring?	Har kommunen utfordringer når det gjelder å håndtere stadig økende krav til de kommunale tjenestene?
Molde	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Aukra	Ja	Nei	Ja	Ja	Ja

- En kommune bestående av Molde og Aukra vil kunne bygge litt større fagmiljøer, spesielt på spesialiserte tjenester, og ha større kapasitet til å møte økte krav til tjenester. Om rekrutteringssituasjonen blir bedre, vil avhenge av hvilke type stillinger det er krevende å rekruttere til. I de åpne svarene i spørreundersøkelsen har vi sett at mange kommuner sliter med å rekruttere blant annet ingeniører og sykepleiere, noe som er en generell utfordring i kommune-Norge.
- Av kommunene som inngår i alternativ 10, har Aukra og Molde samme andel ansatte med relevant kompetanse på de utvalgte områdene. Vi tror ikke det blir store endringer på dette området ved en sammenslåing.
- Dersom vi ser på kapasitetsindikatorerne, er det Aukra som har best, mens Molde har dårligst kapasitet. Det er ikke unaturlig at de største kommunene har dårligst kapasitet. Større befolkningsgrunnlag gjør blant annet at skoleklassene «fylles opp» bedre enn i mindre kommuner. Vi tror ikke det blir store endringer på dette området ved en sammenslåing.
- Vurdering: Ut fra vurderingene rundt kapasitet og kompetanse, mener vi en sammenslåing ikke vil utgjøre store endringer på indikatorerne på kompetanse og kapasitet. En sammenslåing vil kunne være positivt for Aukra.
- Samlet score: 5 poeng/10 poeng

Modeller for tjenesteyting

- Dersom vi tar utgangspunkt i Molde som kommunesenter, så er avstanden både fra det gamle kommunesenteret og andre tettsteder i den nye kommunen mindre enn 45 minutter. Det er lengst avstand til Aukra med 37 minutter.
- Dermed vil ikke avstand legge noe hinder for valget av hvilken modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester som kommunen ønsker å benytte:
  - Samlokaliseringsmodell. Største gevinster er større fagmiljø, økonomiske stordriftsfordeler og samhandling.
  - Funksjonsdelingsmodell. Største gevinst er større fagmiljø.
  - Desentralisert modell. Største gevinst er tilgjengelighet for innbyggerne.
- Samlet score: 10 poeng/10 poeng

Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse

- Framtidig tjenesteproduksjon
  - I spørreundersøkelsen ble respondentene fra hver av kommunene spurt om kommunen deres er godt rusta til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer. Holdningen til påstanden fra respondentene i kommunene som inngår i dette alternativet var følgende:
    - Nøytral: Molde
    - Negativ: Aukra
  - Oversikten over behov for framtidige årsverk viser antall årsverk per 1000 innbyggere i yrkesaktiv alder (20-66 år) i barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Hvis vi ser fram mot 2040, vil alternativ 10 ha vekst i antall årsverk både knyttet til grunnskole og pleie og omsorg, mens årsverk knyttet til barnehage vil gå ned (både for Molde og Aukra). Alle kommunene i utredningen vil ha vekst i årsverk knyttet til pleie og omsorg. Vi har derfor lagt vekt på at det også er vekst i den sammenslåtte kommunen i de yngste aldersgruppene.
  - Samlet sett mener vi alternativ 10 vil stå rustet til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon.
- Valgfrihet
  - Side 62-68 viser en oversikt over kommunenes tilbud innenfor barnehage, skole og pleie og omsorg knyttet til kriteriet valgfrihet. En sammenslåing av kommunene i alternativ 10 vil gi god valgfrihet innenfor kommunens grenser.
- Tilstrekkelig distanse
  - Gjennom intervjuene er det ikke avdekket store utfordringer i noen av kommunene knyttet til rettssikkerhet og habilitet. Vi har derfor vurdert alternativene likt, men antar at frekvensen av habilitetssaker vil kunne reduseres ved en større kommune.
- Samlet score: 15 poeng/20 poeng

Effektiv tjenesteproduksjon og økonomisk soliditet

Effektiv tjenesteproduksjon

Beregningene gjennomført i delrapport 2 om økonomi, viser at det er potensial for innsparing på 59 millioner samlet for administrasjon og tjenesteproduksjon for dette alternativet.

1 % av brutto driftsinntekter utgjør dette 2,4 %.

Score: **5 poeng/10 poeng**

Økonomisk soliditet

Disposisjonsfond samlet for kommunene som inngår i alternativet, utgjør 7,6 % av brutto driftsinntekter.

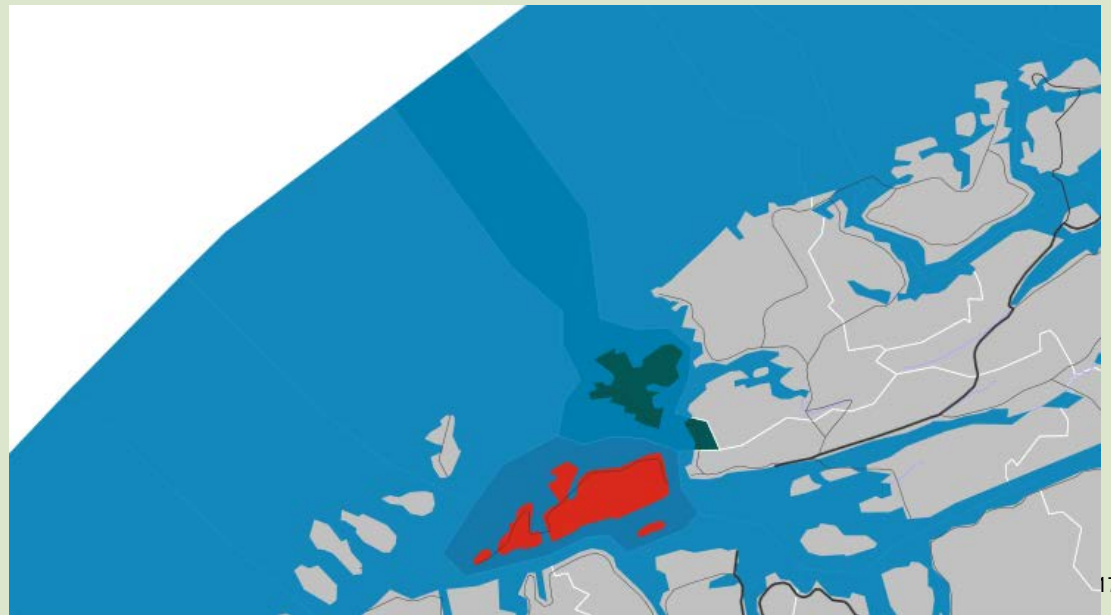
Score: **10 poeng/10 poeng**

Oppsummering alternativ 10 - Aukra + Molde

Vurderingskriterium	Vurdering	Poengscore	Smiley
Befolkningsgrunnlag	Per i dag 29 425 innbyggere. Forventet vekst til over 35 000 i 2040.	20/20	
Interkommunalt tjenestesamarbeid	Sammenslåing vil føre til tilnærmet ingen behov for interkommunalt tjenestesamarbeid.	20/20	
Kompetanse og kapasitet	Sammenslåing vil i noen grad føre til positive endringer i tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for de involverte kommunene.	5/10	
Modeller for tjenesteyting	Avstandene innad i en ny kommune vil ikke være større enn at en ny, sammenslått kommune kan velge hvilken modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester man vil bruke.	10/10	
Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse	En kommunesammenslåing vil i noen grad gjøre de involverte kommunene i bedre stand til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon, øke valgfriheten og sikre tilstrekkelig distanse.	15/20	
Effektiv tjenesteproduksjon	Effektiviseringsgevinst tilsvarende 2 – 4,99 prosent av brutto driftsinntekter (2,4 prosent).	5/10	
Økonomisk soliditet	Disposisjonsfond tilsvarende over 5 prosent av brutto driftsinntekter (7,6 prosent).	10/10	
Samlet vurdering	Alternativ 10 får en samlet poengscore på 85 poeng.	85/100	

Alternativ 11:

Aukra
+ Midsund

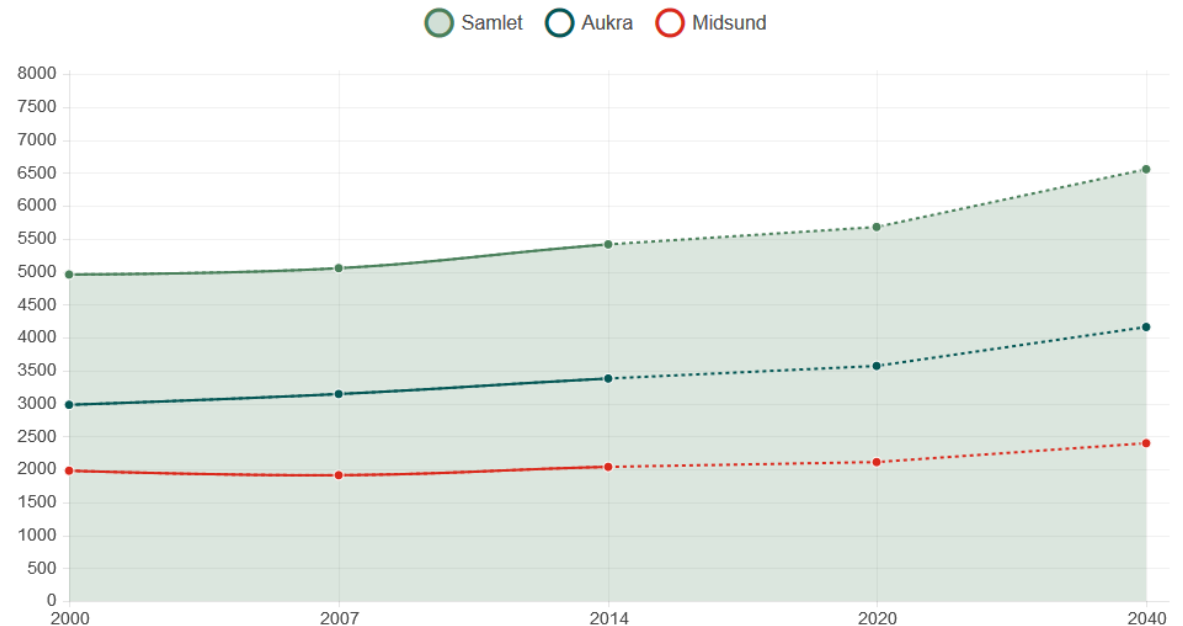
Befolkningsutvikling

Nye Aukra-Midsund kommune ville per 1. januar 2014 hatt en samlet befolkning på 5 413 innbyggere. Dette er lavere enn innbyggertallet ekspertutvalget mener en kommune minst bør ha (15 000 – 20 000) for å ha tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for å ivareta sin rolle som tjenesteyter og myndighetsutøver.

Det er forventet at innbyggertallet vil stige en del mot 2040, hvor det antas å være 6 554.

2014	2040
Samlet: 5413	Samlet: 6554
Aukra: 3377	Aukra: 4159
Midsund: 2036	Midsund: 2395

PER 1. JANUAR 2014 ER SAMLET BEFOLKNING I DEN NYE KOMMUNEN 5 413

Kilde: www.nykommune.no

Interkommunalt tjenestesamarbeid

- Tabellen under viser behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid i dette strukturalternativet vurdert ut fra oversikten på side 30.
- En sammenslåing mellom Aukra og Midsund vil fortsatt kreve interkommunalt tjenestesamarbeid, blant annet på legevakt, PPT og barnevern. I tillegg er det aktuelt å videreføre samarbeid om renovasjon, krisesenter og IKT.
- I forbindelse med en kommunesammenslåing vil det være naturlig å ta en gjennomgang på hvilke samarbeid kommunen har, og med hvem. Hvordan kommunestrukturen endres rundt dette alternativet vil legge føringer på hvordan samarbeidene vil se ut framover.
- En sammenslåing av kommunene i alternativ 11 vil i liten grad føre til endringer i behovet for interkommunalt samarbeid.
- Samlet score: **0 poeng/20 poeng.**

Kommunale tjenester	Behov for interkommunalt tjenestesamarbeid	Eventuell kommentar
Fastlegeordningen/legevakt/øyeblikkelig hjelp	Ja	Anbefalte kommunestørrelse for legevakt kombinert med akutte døgnplasser er 15 000 til 30 000 innbyggere
Sykehjem og hjemmetjenester	Nei	
Helsestasjon inkl. jordmor	Nei	
Grunnskole	Ja	Fræna kjøper i dag ungdomsskoleplasser av Aukra
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	Ja	Anbefalt minstestørrelse for å håndtere PPT er 10 000 innbyggere.
Barnevern	Ja	Anbefalt minstestørrelse for å håndtere PPT er 10 000 innbyggere.
Brann- og eksplosjonsvern	Ja	Begge kommunene har samarbeid mot Molde i dag, kan tyde på behov for en viss størrelse.
Renovasjon	Ja	Romsdal interkommunale renovasjonsselskap består av 7 kommuner.
Rusarbeid og psykisk helsearbeid	Nei	Kun Eide og Fræna har samarbeid på psykiatri per i dag
Kulturskole	Nei	
Krisesenter	Ja	Samarbeid om krisesenter i Romsdal består av 11 kommuner
Bibliotek	Nei	

Kompetanse og kapasitet

- I spørreundersøkelsen har respondentene i alternativ 11 ulike holdninger til påstandene rundt tjenesteproduksjon. Tabellen under oppsummerer dette på en forenklet måte:

Kommune	Er kvaliteten i tjenestetilbudet svært bra?	Gjør den økonomiske situasjonen i kommunen det vanskelig å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene?	Er det utfordringer med å rekruttere kompetent arbeidskraft?	Er små og sårbare fagmiljøer en utfordring?	Har kommunen utfordringer når det gjelder å håndtere stadig økende krav til de kommunale tjenestene?
Aukra	Ja	Nei	Ja	Ja	Ja
Midsund	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

- En kommune bestående av Aukra og Midsund vil kunne bygge litt større fagmiljøer og ha litt større kapasitet til å møte økte krav til tjenester. Men ut fra tidligere vurderinger av interkommunalt samarbeid, vil neppe kommunene kunne håndtere alle oppgaver på egenhånd. Om rekrutteringssituasjonen blir bedre, vil avhenge av hvilke type stillinger det er krevende å rekruttere til. I de åpne svarene i spørreundersøkelsen har vi sett at mange kommuner sliter med å rekruttere blant annet ingeniører og sykepleiere, noe som er en generell utfordring i kommune-Norge.
- Av kommunene som inngår i alternativ 11, er det Aukra som har høyest andel av ansatte med relevant kompetanse på de utvalgte områdene. Midsund har lavest andel. I en ny kommune bør Midsund kunne øke sin andel.
- Dersom vi ser på kapasitetsindikatorerne, har Aukra og Midsund god kapasitet på de store tjenesteområdene. Et mindre befolkningsgrunnlag gir for eksempel færre elever per klasse. En kommune med Aukra og Midsund vil ha god kapasitet.
- Vurdering: For Midsund vil det være positiv for kompetansen å inngå i en kommune sammen med Aukra. Dersom vi ser på spørreundersøkelsen, vil det også kunne gjelde økonomisk.
- Samlet score: 5 poeng/10 poeng

Modeller for tjenesteyting

- Som vi så i delrapporten om samfunnsutvikling, så er en realisering av «Aukra-Midsund»-kommune kun realistisk dersom man realiserer Kjerringsundforbindelsen. Da vil avstandene være betydelig kortere enn i dag, men fastlandsdelen av Aukra vil ikke henge naturlig sammen med kommunen (må kjøre gjennom Molde kommune).
- Når det gjelder valg av modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester, mener vi denne kommunene vil kunne velge blant de tre modellene som er skissert:
  - Samlokaliseringsmodell
  - Funksjonsdelingsmodell
  - Desentralisert modell
- Med realisering av Kjerringsundforbindelsen vil ikke avstand være et hinder for et slikt valg.
- Samlet score: 10 poeng/10 poeng

Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse

- Framtidig tjenesteproduksjon
  - I spørreundersøkelsen ble respondentene fra hver av kommunene spurt om kommunen deres er godt rusta til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer. Holdningen til påstanden fra respondentene i kommunene som inngår i dette alternativet var følgende:
    - Negativ: Aukra og Midsund
  - Oversikten over behov for framtidige årsverk viser antall årsverk per 1000 innbyggere i yrkesaktiv alder (20-66 år) i barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Hvis vi ser fram mot 2040, vil alternativ 11 ha vekst i antall årsverk knyttet til pleie og omsorg, mens årsverk knyttet til barnehage og grunnskole vil gå ned. Alle kommunene i utredningen vil ha vekst i årsverk knyttet til pleie og omsorg. Vi har derfor lagt vekt på at det også er vekst i den sammenslåtte kommunen i de yngste aldersgruppene.
  - Samlet sett mener vi alternativ 11 vil stå mindre rustet til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon.
- Valgfrihet
  - Side 62-68 viser en oversikt over kommunenes tilbud innenfor barnehage, skole og pleie og omsorg knyttet til kriteriet valgfrihet. En sammenslåing av kommunene i alternativ 11 vil gi mindre god valgfrihet innenfor kommunens grenser.
- Tilstrekkelig distanse
  - Gjennom intervjuene er det ikke avdekket store utfordringer i noen av kommunene knyttet til rettssikkerhet og habilitet. Vi har derfor vurdert alternativene likt, men antar at frekvensen av habilitetssaker vil kunne reduseres ved en større kommune.
- Samlet score: 0 poeng/20 poeng

Effektiv tjenesteproduksjon og økonomisk soliditet

Effektiv tjenesteproduksjon

Beregningene gjennomført i delrapport 2 om økonomi, viser at det er potensial for innsparing på 48 millioner samlet for administrasjon og tjenesteproduksjon for dette alternativet.

1 % av brutto driftsinntekter utgjør dette 7,4 %.

Score: **10 poeng/10 poeng**

Økonomisk soliditet

Disposisjonsfond samlet for kommunene som inngår i alternativet, utgjør 26,3 % av brutto driftsinntekter.

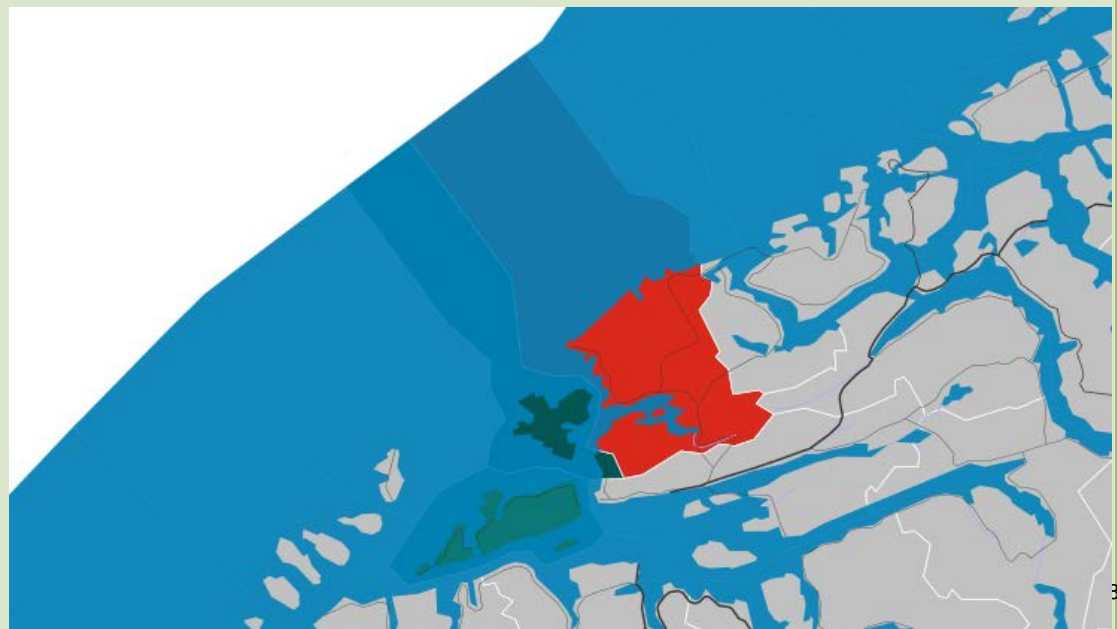
Score: **10 poeng/10 poeng**

Oppsummering alternativ 11 - Aukra + Midsund

Vurderingskriterium	Vurdering	Poengscore	Smiley
Befolkningsgrunnlag	Per i dag 5 413 innbyggere. Forventet vekst til over 5 500 i 2040.	0/20	
Interkommunalt tjenestesamarbeid	Sammenslåing vil i liten grad føre til endringer i behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid.	0/20	
Kompetanse og kapasitet	Sammenslåing vil i noen grad føre til positive endringer i tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for de involverte kommunene.	5/10	
Modeller for tjenesteyting	Avstandene innad i en ny kommune vil ikke være større enn at en ny, sammenslått kommune kan velge hvilken modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester man vil bruke.	10/10	
Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse	En kommunesammenslåing vil i liten grad gjøre de involverte kommunene i bedre stand til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon, øke valgfriheten og sikre tilstrekkelig distanse.	0/20	
Effektiv tjenesteproduksjon	Effektiviseringsgevinst over 5 prosent av brutto driftsinntekter (7,4 prosent).	10/10	
Økonomisk soliditet	Disposisjonsfond tilsvarende over 5 prosent av brutto driftsinntekter (26,3 prosent).	10/10	
Samlet vurdering	Alternativ 11 får en samlet poengscore på 35 poeng.	35/100	

Alternativ 12:

Aukra
+ Fræna
+ Midsund

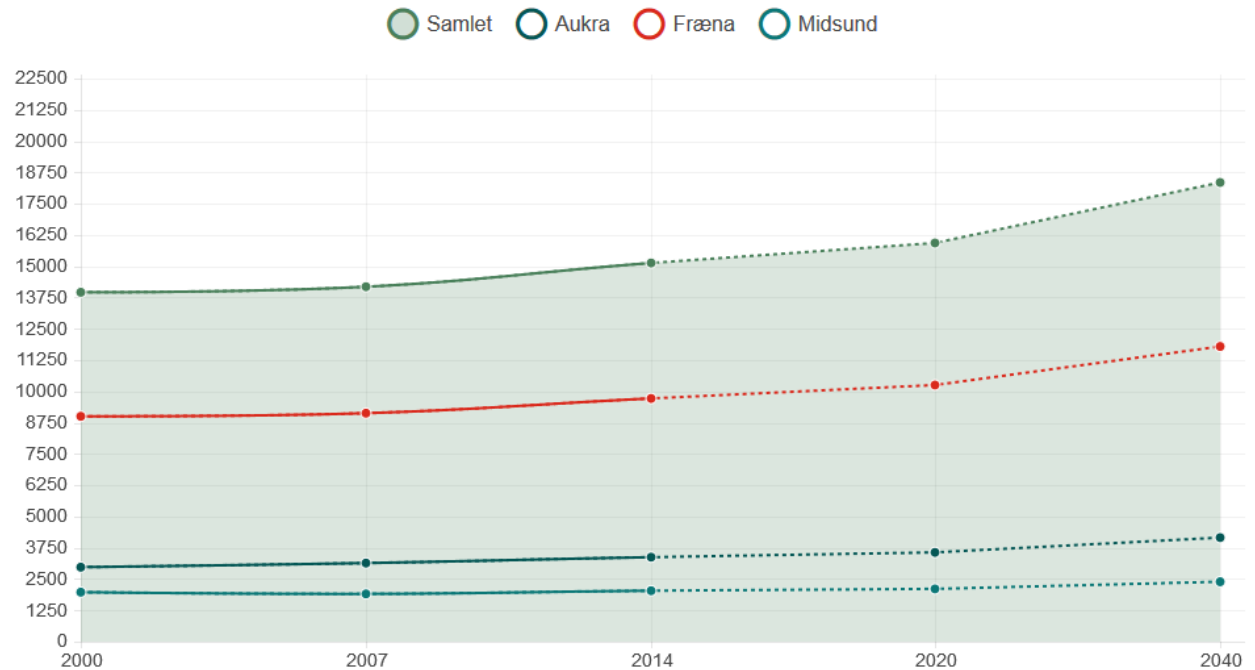

Befolkningsutvikling

Nye Aukra-Fræna-Midsund kommune ville per 1. januar 2014 hatt en samlet befolkning på 15 133 innbyggere. Dette er innenfor innbyggertallet ekspertutvalget mener en kommune minst bør ha (15 000 – 20 000) for å ha tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for å ivareta sin rolle som tjenesteyter og myndighetsutøver.

Det er forventet at innbyggertallet vil stige en del mot 2040, hvor det antas å være 18 350.

PER 1. JANUAR 2014 ER SAMLET BEFOLKNING I DEN NYE KOMMUNEN 15 133

2014
Samlet: 15133
Fræna: 9720
Aukra: 3377
Midsund: 2036

2040
Samlet: 18350
Fræna: 11796
Aukra: 4159
Midsund: 2395

Kilde: www.nykommune.no

Interkommunalt tjenestesamarbeid

- Tabellen under viser behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid i dette strukturalternativet vurdert ut fra oversikten på side 30.
- En kommune bestående av Aukra, Fræna og Midsund vil kunne løse mange tjenesteoppgaver innenfor egen kommuneorganisasjon. Det vil fortsatt være noen typer tjenestesamarbeid. Tabellen under viser at renovasjonssamarbeidet i Romsdal og samarbeidet om krisesenter, vil bestå i flere kommuner. Det kan også være aktuelt å samarbeide med andre kommuner om IKT.
- Framtiden til en rekke interkommunale samarbeid må avklares med en slik ny kommune, blant annet har Eide et omfattende interkommunalt samarbeid med Fræna, og Molde inngår i flere av tjenestesamarbeidene. Hvordan denne strukturen vil bli, vil avhenge av hvordan kommunestrukturen blir rundt den nye kommunen.
- En sammenslåing av kommunene i alternativ 12 vil føre til reduksjon i behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid
- Samlet score: **10 poeng/20 poeng.**

Kommunale tjenester	Behov for interkommunalt tjenestesamarbeid	Eventuell kommentar
Fastlegeordningen/legevakt/øyeblikkelig hjelp	Nei	Anbefalte kommunestørrelse for legevakt kombinert med akutte døgnplasser er 15 000 til 30 000 innbyggere
Sykehjem og hjemmetjenester	Nei	
Helsestasjon inkl. jordmor	Nei	
Grunnskole	Nei	Fræna kjøper i dag ungdomsskoleplasser av Aukra
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	Nei	Anbefalt minstestørrelse for å håndtere PPT er 10 000 innbyggere.
Barnevern	Nei	Anbefalt minstestørrelse for å håndtere PPT er 10 000 innbyggere.
Brann- og eksplosjonsvern	Ja	Begge kommunene har samarbeid mot Molde i dag, kan tyde på behov for en viss størrelse.
Renovasjon	Ja	Romsdal interkommunale renovasjonsselskap består av 7 kommuner.
Rusarbeid og psykisk helsearbeid	Nei	Kun Eide og Fræna har samarbeid på psykiatri per i dag
Kulturskole	Nei	
Krisesenter	Ja	Samarbeid om krisesenter i Romsdal består av 11 kommuner
Bibliotek	Nei	

Kompetanse og kapasitet

- I spørreundersøkelsen har respondentene i alternativ 12 ulike holdninger til påstandene rundt tjenesteproduksjon. Tabellen under oppsummerer dette på en forenklet måte:

Kommune	Er kvaliteten i tjenestetilbudet svært bra?	Gjør den økonomiske situasjonen i kommunen det vanskelig å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene?	Er det utfordringer med å rekruttere kompetent arbeidskraft?	Er små og sårbare fagmiljøer en utfordring?	Har kommunen utfordringer når det gjelder å håndtere stadig økende krav til de kommunale tjenestene?
Aukra	Ja	Nei	Ja	Ja	Ja
Midsund	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Fræna	Ja	Ja	Nei	Ja	Ja

- En kommunebestående av Aukra-Midsund-Fræna vil kunne bygge større fagmiljøer, også på spesialiserte tjenester, og ha større kapasitet til å møte økte krav til tjenester. Om rekrutteringssituasjonen blir bedre, vil avhenge av hvilke type stillinger det er krevende å rekruttere til. I de åpne svarene i spørreundersøkelsen har vi sett at mange kommuner sliter med å rekruttere blant annet ingeniører og sykepleiere, noe som er en generell utfordring i kommune-Norge.
- Av kommunene som inngår i alternativ 12, er det Aukra som har høyest andel ansatte med tilstrekkelig kompetanse på de utvalgte områdene. Det er Midsund og Fræna som har lavest andel. Midsund bør kunne øke sin andel i en ny kommune.
- Dersom vi ser på kapasitetsindikatorne, er det Aukra og Midsund som har best kapasitet. Fræna har dårligere. Det er ikke unaturlig at Fræna som den største kommunen, har dårligst kapasitet. Større befolkningsgrunnlag gjør blant annet at skoleklassene «fylles opp» bedre enn i mindre kommuner. Vi tror ikke det blir store endringer på dette området ved en sammenslåing.
- Vurdering: For noen av kommunene vil det være positivt for kompetanse og kapasitet å inngå i en ny kommune. Ut fra disse indikatorene gjelder dette spesielt for Midsund, men vi har også sett tidligere at Aukra rapporterer om sårbarhet i en del tjenester.
- Samlet score: 5 poeng/10 poeng

Modeller for tjenesteyting

- Som vi så i delrapport 1 om samfunnsutvikling, vil avstandene i alternativ 3 være over 45 minutter fra de gamle kommunesentrene (dersom man tar utgangspunkt i Elnesvågen som kommunesenter). Framtidige samferdselsinvesteringer vil korte ned reisetiden, men dette er ikke tatt hensyn til her.
- Ut fra dette vurderer vi at det lite aktuelt for en ny «alternativ 12»-kommune å velge en ren samlokaliseringsmodell, som vil vært den beste for å sikre økonomiske stordriftsfordeler og større fagmiljø.
- En funksjonsdelingsmodell kan være aktuelt, men store avstander vil kunne være krevende for tilgjengeligheten til innbyggerne. Selv om dette vil være mindre krevende enn for eksempel i alternativet med alle ROR-kommunene. Dette vil derimot avhenge av hvilke tjenester det gjelder, i noen tilfeller er digital tilgjengelighet viktigere enn fysisk.
- Det kan være behov for en eller annen form for servicekontor i de delene av kommunene som har størst avstand til kommunesenteret. Servicekontoret vil ivareta en del oppgave ut mot innbyggerne. På enkelte områder vil man dermed nærme seg en desentralisert modell.
- Samlet score: 5 poeng/10 poeng

Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse

- Framtidig tjenesteproduksjon
  - I spørreundersøkelsen ble respondentene fra hver av kommunene spurt om kommunen deres er godt rusta til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer. Holdningen til påstanden fra respondentene i kommunene som inngår i dette alternativet var følgende:
    - Nøytral
    - Negativ: Aukra
  - Oversikten over behov for framtidige årsverk viser antall årsverk per 1000 innbyggere i yrkesaktiv alder (20-66 år) i barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Hvis vi ser fram mot 2040, vil alternativ 12 ha vekst i antall årsverk knyttet barneskole og pleie og omsorg, mens årsverk knyttet til grunnskole vil gå ned. Alle kommunene i utredningen vil ha vekst i årsverk knyttet til pleie og omsorg. Vi har derfor lagt vekt på at det også er vekst i den sammenslåtte kommunen i de yngste aldersgruppene.
  - Samlet sett mener vi alternativ 12 vil stå rustet til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon.
- Valgfrihet
  - Side 62-68 viser en oversikt over kommunenes tilbud innenfor barnehage, skole og pleie og omsorg knyttet til kriteriet valgfrihet. En sammenslåing av kommunene i alternativ 12 vil gi middels god valgfrihet innenfor kommunens grenser.
- Tilstrekkelig distanse
  - Gjennom intervjuene er det ikke avdekket store utfordringer i noen av kommunene knyttet til rettssikkerhet og habilitet. Vi har derfor vurdert alternativene likt, men antar at frekvensen av habilitetssaker vil kunne reduseres ved en større kommune.
- Samlet score: 10 poeng/20 poeng

Effektiv tjenesteproduksjon og økonomisk soliditet

Effektiv tjenesteproduksjon

Beregningene gjennomført i delrapport 2 om økonomi, viser at det er potensial for innsparing på 44 millioner samlet for administrasjon og tjenesteproduksjon for dette alternativet.

1 % av brutto driftsinntekter utgjør dette 3,3 %.

Score: **5 poeng/10 poeng**

Økonomisk soliditet

Disposisjonsfond samlet for kommunene som inngår i alternativet, utgjør 13,1 % av brutto driftsinntekter.

Score: **10 poeng/10 poeng**

Oppsummering alternativ 12 - Aukra + Fræna + Midsund

Vurderingskriterium	Vurdering	Poengscore	Smiley
Befolkningsgrunnlag	Per i dag 15 113 innbyggere. Forventet vekst til 18 350 i 2040.	20/20	
Interkommunalt tjenestesamarbeid	Sammenslåing vil bety reduksjon i behovet for interkommunalt tjenestesamarbeid.	10/20	
Kompetanse og kapasitet	Sammenslåing vil i noen grad føre til positive endringer i tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse for de involverte kommunene	5/10	
Modeller for tjenesteyting	Avstandene innad i en ny kommune vil være av en slik størrelse at det kan legges føringer på hvilken modell for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester man kan velge.	5/10	
Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse	En kommunesammenslåing vil i noen grad gjøre de involverte kommunene i bedre stand til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon, øke valgfriheten og sikre tilstrekkelig distanse.	10/20	
Effektiv tjenesteproduksjon	Effektiviseringsgevinst tilsvarende 2 – 4,99 prosent av brutto driftsinntekter (3,3 prosent)	5/10	
Økonomisk soliditet	Disposisjonsfond tilsvarende over 5 prosent av brutto driftsinntekter (13,1 prosent)	10/10	
Samlet vurdering	Alternativ 12 får en samlet poengscore på 65 poeng	65/100	

Oppsummering og videre arbeid

Oppsummering – tjenester

- Et av Regjeringens hovedmål for en ny kommunereform er *gode og likeverdige tjenester til innbyggerne*. Med utgangspunktet i dette målet, samt ekspertutvalgets kriterier for tjenesteyting og myndighetsutøvelse, har vi vurdert de 12 strukturalternativene i Molde-regionen.
- Regjeringens ekspertutvalg har anbefalt en kommunestørrelse på 15 000 – 20 000 innbyggere, blant annet for å kunne håndtere spesialiserte tjenester innenfor egen kommuneorganisasjon (reducere bruken av interkommunalt samarbeid) og ha tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse til å yte gode tjenester. Ekspertutvalget mener også en slik størrelse vil være positivt for å ivareta kommunens rolle som myndighetsutøver. Av de 12 strukturalternativene vi har vurdert, er det *alternativ 1, 2, 3, 5, 8, 10 og 12* som oppfyller dette kriteriet.
- Et sentralt mål i regjeringens kommunereform er å etablere kommuner av en slik størrelse at de kan håndtere kommunale oppgaver innenfor egen kommuneorganisasjon, og dermed redusere bruken av interkommunalt samarbeid. Som vedlegg 1 viser, har kommunene i Molde-regionen omfattende interkommunale samarbeid av ulik karakter. Vi har valgt å begrense vurderingene til noen utvalgte tjenesteområder i kommunene. Tjenester det samarbeides mest om i dag er legevakt, øyeblikkelig hjelp, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), barnevern, renovasjon og krisesenter. Selv om vi ikke har vurdert det like inngående, så vil vi understreke at det også er en del *faglige* samarbeid i Molde-regionen. Blant annet i regi av ROR. Avhengig av hvordan framtidig kommunestruktur blir, så vil man måtte drøfte om disse skal videreføres eller avsluttes. I vurderingene av om sammenslåing vil føre til betydelig reduksjon i omfanget av interkommunalt tjenestesamarbeid, er *alternativ 1, 2, 3, 5, 8 og 10* vurdert som de beste. Det er derimot ikke slik at noen av alternativene vil eliminere alt interkommunalt samarbeid.
- Relevant kompetanse og tilstrekkelig kapasitet er et bredt kriterium, hvor blant annet de tre som er nevnt ovenfor på denne siden inngår i vurderingene. Men vi har også sett spesifikt på dette gjennom vurdering av tilbakemeldinger fra respondentene i spørreundersøkelsen på en rekke spørsmål knyttet til tjenesteyting, et utvalg kompetansekriterier og et utvalg kapasitetskriterier. Med utgangspunkt i dette ble *alternativ 6 og 7* vurdert som best.

Oppsummering – tjenester

- Evaluering av tidligere kommunesammenslåing har vist at førstelinjetjenester som skole, barnehage og sykehjem i stor grad blir liggende der de var før sammenslåingen av hensyn til tilgjengelighet for innbyggerne. Det er mulig at en kommunesammenslåing vil åpne for en debatt om lokalisering av disse tjenestene, men vi har ikke gått nærmere inn på det. Vi har derimot sett på tre ulike modeller for lokalisering av administrasjon og mer spesialiserte tjenester. For hvert strukturalternativ har vi vurdert om en ny kommune vil stå fritt til å kunne velge hvilken modell man ønsker å benytte, eller om avstander vil føre til at noen av modellene er utelukket. De strukturalternativene som scorer best her er *alternativ 4, 6, 9, 10 og 11*.
- Framtidig tjenesteproduksjon, valgfrihet og tilstrekkelig distanse har vi vurdert i et samlet kriterium. *Alternativ 1, 2 og 12* scorer best her. Hvorvidt kommunene vurderer om de er i stand til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer, er interessant siden et av målene med kommunereformen er å desentralisere flere oppgaver. I spørreundersøkelsen var det kun respondentene fra Rauma og Sunndal som mente at kommunen var i stand til dette, mens respondentene fra Molde, Fræna og Eide var ganske nøytrale til påstanden.
- De to kriteriene effektiv tjenesteproduksjon og økonomisk soliditet er vurdert ut fra data fra forrige delrapport om økonomi. Vi har sett på samlet innsparingspotensial for administrasjon og tjenesteyting. *Alternativ 6 og 11* scorer høyest her. Økonomisk soliditet handler om at kommunene er i stand til å blant annet håndtere utforutsette hendelser. Vi har derfor vurdert dette ut fra disponibelt disposisjonsfond. Her er det *alternativ 2, 3, 4, 5, 10, 11 og 12* som scorer best. Det kan være verdt å merke seg at enten Aukra eller Sunndal inngår i disse alternativene. Vi så i forrige delrapport at dette er de to kommunene i utredningen med høyest inntekter.
- *Samlet sett er det alternativene 1, 2, 3, 6 og 10 som gjør det best i denne delrapporten.*

Oppsummering av tjenester - poeng

Tabellen oppsummerer vurderingen av tjenester for hvert alternativ, vist med poengscore. Fargene i tabellen tilsvarer fargene på smileyene som er brukt i vurderingene av hvert alternativ tidligere i rapporten. Mange av strukturalternativene får god score på tjenester. I tillegg til de 5 alternativene som samlet sett blir «grønne», så er også alternativ 4, 5, 8 og 12 i øvre sjikt av den «oransje» kategorien.

Av de tre delrapportene som er levert så langt, viser denne tydeligst at den kan være positive effekter ved flere av sammenslåingsalternativene.

Vurderingskriterier	Maks sum	Alt 1	Alt 2	Alt 3	Alt 4	Alt 5	Alt 6	Alt 7	Alt 8	Alt 9	Alt 10	Alt 11	Alt 12
Befolkningsgrunnlag	20	20	20	20	10	20	10	10	20	10	20	0	20
Interkommunalt tjenestesamarbeid	20	20	20	20	10	20	10	10	20	10	20	0	10
Relevant kompetanse og tilstrekkelig kapasitet	10	5	5	5	5	5	10	10	0	5	5	5	5
Modeller for tjenesteyting	10	0	5	5	10	5	10	5	5	10	10	10	5
Framtidig tjenesteproduksjon/valgfrihet/tilstrekkelig distanse	20	20	20	10	10	15	15	15	15	10	15	0	10
Effektiv tjenesteproduksjon	10	5	5	5	5	0	10	0	0	0	5	10	5
Økonomisk soliditet	10	5	10	10	10	0	10	0	0	5	10	10	10
Samlet vurdering	100	75	85	75	60	65	75	50	60	50	85	35	65

Tabell med poengsummene på hvert kriterium på tjenester i hvert alternativ.

Videre arbeid

- Dette er tredje delrapport av fem som skal leveres til Romsdal regionråd. De resterende skal leveres på følgende tidspunkt:
  - Lokaldemokrati: 20. april 2015
  - Sluttrapport med helhetsvurdering av strukturalternativene: 18. mai 2015
- Regjeringen legger 20. mars fram stortingsmeldingen om nye oppgaver til større og mer robuste kommuner for Stortinget. Den kommer dermed for sent for å inkluderes i denne delrapporten, men vi tar sikte på å omtale denne i delrapporten om lokaldemokrati og i sluttrapporten.

Referanser

Referanser

- Brandtzæg, B.A. 2009. *Frivillige kommunesammenslutninger 2005-2008. Erfaringer og effekter fra Bodø, Aura, Vindafjord og Kristiansund*. TF-rapport 258/2009.
- Grefsrud og Hagen. 2003. *Kriterier for kommuneinndeling*. Østlandsforskning. ØF-rapport nr. 21/2003.
- Vinsand, G. og Langset, M. 2013. *Status for interkommunalt samarbeid i Møre og Romsdal*. NIVI-rapport 2013:3.
- Kommunal- og moderniseringsdepartementet. 2014. Kriterier for god kommunestruktur – delrapport fra ekspertutvalget for kommunereformen. Mars 2014.
- Kommunal- og moderniseringsdepartementet. 2014. Kriteriet for god kommunestruktur – sluttrapport fra ekspertutvalget for kommunereformen. Desember 2014.

Nettsider

- Grunnskolens Informasjonssystem (GSI): <https://gsi.udir.no/> - Lastet ned 5.03.15.
- KMDs informasjonsside om kommunereformen: <https://www.regjeringen.no/nb/tema/kommuner-og-regioner/kommunereform/id751048/> - Lastet ned 6.03.15.
- KMDs utredningsverktøy for kommunereformen: <http://www.nykommune.no/> - Lastet ned 5.03.15.
- Hjemmesidene til kommunene i utredning:
  - Aukra kommune: <https://www.aukra.kommune.no/> - Lastet ned 03.03.15.
  - Eide kommune: <http://www.eide.kommune.no/> - Lastet ned 03.03.15.
  - Fræna kommune: <http://www.frana.kommune.no/> - Lastet ned 03.03.15.
  - Gjemnes kommune: <http://www.gjemnes.kommune.no/> - Lastet ned 03.03.15.
  - Midsund kommune: <http://www.midsund.kommune.no/> - Lastet ned 03.03.15.
  - Molde kommune: <http://www.molde.kommune.no/> - Lastet ned 03.03.15.
  - Nettet kommune: <http://www.nettet.kommune.no/> - Lastet ned 03.03.15.
  - Rauma kommune: <https://www.rauma.kommune.no/> - Lastet ned 03.03.15.
  - Sunndal kommune: <http://www.sunndal.kommune.no/> - Lastet ned 03.03.15.
  - Vestnes kommune: <http://www.vestnes.kommune.no/Modules/Default.aspx> - Lastet ned 03.03.15.

Telemarkforskning

Vedlegg

Vedlegg 1 – oversikt over interkommunale samarbeid

Interkommunale samarbeid

Samarbeidsområde	Kommuner som er med
RIUA-Romsdal	Molde, Fræna, Aukra, Midsund, Vestnes, Rauma, Nesset og Sandøy
NIUA-Nordmøre	Eide, Sunndal og Nesset. Flere kommuner på Nordmøre
Møre og Romsdal 110-sentral	Alle kommunene i Møre og Romsdal
Brannsamarbeid	Molde og Midsund
Brannsamarbeid	Molde og Eide
Brannsamarbeid	Molde og Fræna
Brannsamarbeid	Molde og Aukra
Brannsamarbeid	Molde og Nesset
Brannsamarbeid	Molde og Rauma
Feietjeneste	Fræna og Eide
Åknes Tafjord	Rauma, Åknes Tafjord beredskap og kommuner på Sunnmøre
Romsdalshalvøya interkommunale renovasjonsselskap IKS (RIR)	Molde, Fræna, Aukra, Midsund, Nesset, Eide og Gjemnes
Ålesundregionen Interkommunale Miljøsekskap IKS (ÅRIM)	Vestnes og kommuner på Sunnmøre
Nordmøre interkommunalt renovasjonsselskap IKS (NIR)	Sunndal, Rauma og kommuner på Nordmøre
Eide vassverk	Eide, Eide vassverk, Fræna og Aukra
Driftsassistanse for vann og avløp	Alle kommunene i Møre og Romsdal
Kystlab AS	Molde, Fræna, Rauma, Nesset, Aukra, Midsund, Eide og Sunndal

Interkommunale samarbeid

Samarbeidsområde	Kommuner som er med
Tusten tunnelselskap	Fræna, Molde, Eide, Averøy + bank
Møreaksen AS	Molde, Aukra, Midsund, Vestnes + andre
Eksportveien AS	Vestnes, Rauma + Ålesund og banker
Nordøyveien	Midsund + andre kommuner
Samspleis AS (samferdselsbygger Nordmøre og Romsdal)	Molde, Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Midsund, Nesset, Rauma, Sunndal, Vestnes +
Energi 1 Kraft AS	Kraftselskap i Romsdal og på Nordmøre
Oppmåling	Nesset og Gjemnes
Romsdalskart	Aukra, Midsund, Fræna, Molde og Rauma
Eiendomsskattetaksering	Aukra, Fræna og Sandøy
Tilsyn byggesak 1	Molde, Midsund, Vestnes, Nesset, Rauma og Sandøy
Tilsyn byggesak 2	Eide, Gjemnes, Sunndal og kommuner på Nordmøre
Interkommunal plan for sjøareal – Romsdalsfjorden	Molde, Midsund, Vestnes, Nesset og Rauma
Interkommunalt kommuneplan for sjøarealene på Nordmøre	Eide, Sunndal, Gjemnes, Nesset og kommuner på Nordmøre
Kristiansund og Nordmøre havn IKS	Sunndal, Eide, Gjemnes og andre kommuner på Nordmøre
Skogbrukskompetanse	Eide og Fræna
Felles landbrukskontor Gjemnes og Kristiansund	Gjemnes + Kristiansund
Veterinærvakt Kristiansund, Eide og Gjemnes	Eide og Gjemnes + Kristiansund
Veterinærvakt Fræna og Averøy	Fræna + Averøy

Interkommunale samarbeid

Samarbeidsområde	Kommuner som er med
Veterinærvakt Tingvoll og Sunndal	Sunndal + Tingvoll
Veterinærvakt Molde, Midsund og Aukra	Molde, Aukra og Midsund
Krafttak ORKidé – klima- og energiplaner	Sunndal og kommuner på Nordmøre
IKA Møre og Romsdal (arkiv)	Alle kommunene i Møre og Romsdal
Kunnskapsnett Romsdal	Molde, Eide, Nesset, Rauma, Vestnes, Midsund, Aukra, Fræna og Gjemnes
ROR PPT (kunnskapsnettverk)	Molde, Eide, Nesset, Rauma, Vestnes, Midsund, Aukra, Fræna og Gjemnes
PPT 1	Molde, Aukra og Midsund
PPT 2	Eide, Fræna og Gjemnes
PPT 3	Nesset, Sunndal + Tingvoll
Salg av VOL-tjenester – interkommunalt voksenopplæring (IKVO)	Kommunene i Romsdal og på Nordmøre
Voksenopplæring	Fræna og Eide
Tøndergård skole	Molde, Eide, Nesset, Rauma, Vestnes, Midsund, Aukra, Fræna og Gjemnes
Logoped	Kjøp av logopedstilling fra Midsund til Molde (vertskommune PPT-samarbeid)
Syn- og audiotjenester	Alle kommunene i Møre og Romsdal
Kjøp av ungdomsskoleplasser	Fræna og Aukra
Kjøp av barneskoleplasser	Nesset og Rauma
ROR-barnevern (fagnettverk)	Molde, Fræna, Aukra, Midsund, Vestnes, Rauma, Eide og Gjemnes
Barnevern 1	Molde, Midsund, Eide og Aukra
Barnevern 2	Nesset, Sunndal og Tingvoll
Barnevern 3	Gjemnes + Averøy og Kristiansund

Interkommunale samarbeid

Samarbeidsområde	Kommuner som er med
Krisesenter	Molde, Fræna, Aukra, Midsund, Vestnes, Rauma, Nesset, Eide, Sunndal, Gjemnes + Sandøy
Støttesenter mot incest og seksuelle overgrep	Alle kommunene i Møre og Romsdal
AMS IKS (Aukra, Midsund og Sandøy interkommunale samarbeid – styrenettverk)	Aukra, Midsund og Sandøy
Felles legevakt 1	Molde, Fræna, Eide og Nesset
Felles legevakt 2	Midsund, Aukra og Sandøy
Felles legevakt 3	Gjemnes og kommuner på Nordmøre
Felles legevakt 4	Vestnes + Stordal og Ørskog (kveld og helg)
Felles legevakt 5/øyeblikkelig hjelp fra august 2016	Vestnes + kommuner på Nordre Sunnmøre (natt)
Felles legeskyssebåt	Midsund, Aukra og Sandøy
Jordmorsamarbeid	Eide og Gjemnes
Psykiatri	Eide og Fræna
Svanetunet	Eide og Fræna
Psykisk utviklingshemmede	Molde, Nesset og Gjemnes
Bofellesskap	Molde, Midsund, Nesset og Gjemnes
ACT-team	Molde, Fræna, Eide, Midsund, Aukra, Vestnes, Rauma, Nesset, Gjemnes, Sunndal + Helse Møre og Romsdal
Kjøp av fysioterapitjenester	Fra Molde ved behov

Interkommunale samarbeid

Samarbeidsområde	Kommuner som er med
Kreftkoordinator	Fræna og Eide
Lindrende behandling	Eide, Fræna + Helse Møre og Romsdal
ROR-samhandling	Molde, Fræna, Rauma, Vestnes, Aukra, Midsund, Eide og Nesset
Øyeblikkelig hjelp	Gjemnes og kommuner på Nordmøre (lokalisert til Kristiansund)
Bibliotek	Nesset og Sunndal
Bibliotek	Gjemnes og Kristiansund
Bjørnsonfestivalen	Nesset, Molde + eksterne
Romsdalsmuseet	Molde, Fræna, Aukra, Midsund, Vestnes, Rauma, Nesset + Sandøy
Nordmøre museum	Eide, Sunndal, Gjemnes + kommuner på Nordmøre
Kulturskolesamarbeid (faglig)	Molde, Eide, Nesset/Gjemnes, Rauma, Vestnes, Midsund, Aukra, Fræna og Sunndal
Kulturskolen	Nesset og Gjemnes
Dovrefjellområdet	Rauma, Nesset, Sunndal + kommuner i Oppland, Hedmark og fylkeskommuner
Friluftsrådet i Nordmøre og Romsdal	Molde, Fræna, Aukra, Midsund, Nesset, Eide, Gjemnes + Sandøy, Averøy og Kristiansund
Friluftsrådet Ålesund og omegn	Vestnes og Sunnmørskommuner
Romsdalsorkesteret	Aukra, Vestnes, Molde, Midsund, Rauma, Fræna, Gjemnes, Nesset + Sandøy
Arbeidsgiverkontroll Nordmøre	Eide, Gjemnes, Sunndal og kommuner på Nordmøre
ROR innkjøpssamarbeid	Molde, Rauma, Nesset, Midsund og Aukra
Nordmøre interkommunalt innkjøpssamarbeid	Eide, Gjemnes, Sunndal og kommuner på Nordmøre
IKT ORKidé	Eide, Gjemnes, Sunndal, Nesset, Fræna og kommuner på Nordmøre
ROR IKT	Molde, Rauma, Midsund, Vestnes og Aukra

Interkommunale samarbeid

Samarbeidsområde	Kommuner som er med
GassROR IKS	Molde, Aukra, Midsund, Fræna, Eide, Nesset, Rauma og Vestnes + Møre og Romsdal fylkeskommune
Harøysund næringspark AS	Fræna, Aukra, Molde, Eide + Istad AS
Molde og Romsdal havn IKS	Molde, Fræna, Aukra, Midsund, Vestnes, Rauma og Nesset
Molde lufthavnsutvikling	Molde, Fræna, Rauma, Vestnes, Eide, Nesset, Aukra, Midsund, Gjemnes + andre eiere
Visit Nordmøre & Romsdal AS	Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Midsund, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal, Vestnes + flere andre kommuner
Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal	Molde, Vestnes, Rauma, Nesset, Sunndal, Eide, Gjemnes, Fræna og Aukra
Kontrollutvalgssekretariat for Romsdal	Molde, Vestnes, Rauma, Nesset, Sunndal, Eide, Gjemnes, Fræna og Aukra
Kommunerevisjonsdistrikt 3 Møre og Romsdal	Midsund + kommuner på Sunnmøre
Sunnmøre kontrollutvalgssekretariat IKS	Midsund + kommuner på Sunnmøre
Regnskap	Fræna og Eide
NAV Eide og Fræna	Fræna og Eide